

31/397

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ ఆగస్టునెల 24-వ తేది స్థావరము
శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, భాద్రపదమాస శుద్ధ పంచమి ౧.

No. 122
సంచిక ౧౨౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే నేలకు వేలు యోగ్యతావ్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోహముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబొగ్గుతును.
జ్వరముల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా

1925 సం॥రం కన్వర్సన్ లోను (మార్పు చేసుకొనుటకు వీలగు ఋణము)

1.—100 కి 5 చొప్పున వడ్డీగల బాండ్లు 1935 సం॥ రము వరకు

2.—100 కి 5 చొప్పున ఋణములు 1945-55 వరకు

రెండును సరికి సరిచెల్లించబడును

100 కి 5½ వడ్డీ చొప్పున 1925 సం॥ రము బాండ్లు

100 కి 6 " " 1926 " "

100 కి 6 " " 1927 " "

100 కి 5½ " " 1928 " "

యివి మార్పుకొనుటకు అంగీకరించబడును

ర్పు 100 లు విలువగలవాటికి సరికిసరి అప్పువ్రతము వ్రాసియిచ్చి ఈదిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము నగదుకూడ యివ్వబడును.

మార్పుచేసుకొనబడు బాండ్లు

కన్వర్సన్ బాండ్లు

నగదుబోసను

1925 సం॥రం 100 కి వడ్డీ 5½ చొప్పున బాండ్లు	1935 సం॥ రం 100 కి వడ్డీ 5 చొప్పున బాండ్లు + 100 కి ర్పు 7 చొప్పునను యివ్వబడును
5½ చొప్పున బాండ్లు	లేక 1945-55 సం॥ రం వరకు 100 కి వడ్డీ 5 వంతున ఋణము + 100 కి ర్పు 3 చొప్పునను యివ్వబడును
1926 సం॥రం 100 కి వడ్డీ 6 చొప్పున బాండ్లు	1935 సం॥ రం 100 కి వడ్డీ 5 చొప్పున బాండ్లు + 100 కి ర్పు 5½ చొప్పునను యివ్వబడును
6 చొప్పున బాండ్లు	లేక 1945-55 సం॥ రం వరకు 100 కి వడ్డీ 5 వంతున ఋణము + 100 కి ర్పు 1½ చొప్పునను యివ్వబడును
1927 సం॥రం 100 కి వడ్డీ 6 చొప్పున బాండ్లు	1945-55 సం॥ రం వరకు 100 కి వడ్డీ 5 వంతున ఋణము + 100 కి ర్పు 2-4-0 వంతునను యివ్వబడును
6 చొప్పున బాండ్లు	1945-55 సం॥ రం వరకు 100 కి వడ్డీ 5 వంతున ఋణము + 100 కి ర్పు 5½ చొప్పునను యివ్వబడును
1928 సం॥రం 100 కి వడ్డీ 5½ చొప్పున బాండ్లు	

ఋణము 13-7-1925 తేది నుండి 12-9-1925 తేది వరకు అంగీకరించబడును

పై ఋణములకై కావలసిన దరఖాస్తు ఫారములకు ఆయా స్థలములందుండు ఇంపీరియల్ బాంకు ఆఫ్ ఇండియా ప్రధాన కార్యాలయములకుగాని, లేక ఇంపీరియల్ బాంకు ఆఫ్ ఇండియా బ్రాంచీలకుగాని, లేక కలకత్తాలో బ్రెజిన్ బిల్డింగ్సునందున్న కన్ట్రోల్ ఆఫ్ ది కరెన్సీ కార్యాలయమువారికి గాని, లేక బొంబాయిలో లేక ఉత్తర ఇండియాలో డెల్లిలో నున్న డెప్యూటీ కంట్రోల్ ఆఫ్ ది కరెన్సీ ఆఫీసువారికిగాని, లేక పద్రాసు బర్మాలో నున్న అక్బాన్ టెంటు జనరలువారి కార్యాలయము వారికి గాని లేక ఏగవర్నమెంటు బ్రెజిలి, లేక సబ్ బ్రెజిలికిగాని వ్రాసిన బడయగలను. దీనినిసరించి పూర్తి నిబంధనలు గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా ఫైనాన్సు డిపార్టుమెంటు వారు 30-6-1925 తేదిన ప్రచురించిన సెం ఎఫ్ 47-ఎఫ్ నోటీసునందు గలవు. పైన తెలుపబడిన కార్యాలయములందు సదరు నోటీసులు దొరకును.

క్రాన్ థియేటరులో

22-8-25 శనివారం నుండి, 28-8-25 శుక్రవారము వరకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు 6 గం-15 ని, 9 గం-30 ని. శని, ఆదివారములందు పూర్వార్థము 3 గం. 15 ని. మాటస్పీగడు ఆనందమును గలిగించు అత్యద్భుత

విష్ణు అవతారం తే శ్రీ కృష్ణలీల

8 పెద్ద రిల్యుగలవు

మున్ థియేటరువారిచే తయారుచేయబడినది. విష్ణు పురాణము కథ ననుసరించి తయారుచేయబడినది.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

22-8-25 శనివారమునుండి, 24-8-25 తేది శుక్రవారమువరకు ఉత్సాహమును గలిగించు సీరియల్

రైడర్స్ ఆఫ్ ది ఫ్లెయిన్స్

3 వ భాగము

బాక్ పెట్టిన్, మారీన్ మిల్లనారి సాహసకార్యములు చూడవలెనని ప్రేమ, భయంకరమైన ప్రయాణము, కుట్రలు, గగన ర్యాలలు మొదలగునవి గలిగిన ఒక అద్భుతకథ.

“లాండోలేట్టు” గుర్రపుబండి

ఒక క్రొత్తబంటాయి “లాండోలేట్టు” గుర్రపుబండి, చాలా అందమైనది. అమృతమువలె సిద్ధముగా వున్నది. కొద్ది రోజులు క్రిందటనే పరి పూర్తి అయినది. యెప్పుడైనను వచ్చి చూచుకొనవచ్చును. ధరల వర్తనలకు యీదిగవ అడ్రెసుకు వ్రాయవలెను.

పి. ఆర్. మూర్తి,

2265 12, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

వేపచెట్టుయొక్క

మంచిగుణములు కలిగిన టాయిలెట్ అందు బోపధ సంబంధమైన వస్తువులు

మగ్గోసబ్బు:—కార్బాక్ ఇతరబోపధసంబంధమైన సబ్బులన్నిటికంటే శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తీనివేయదు. మిక్కిలి సున్నితముగా వాసనచేర్చబడినది. 8 లిక్కలుగలపెట్టె 1 కి గ్రాము 0-12-0. వగ్గోఫ్రెయిసు దంతద్రావణము:—తేత పుల్లులతో చంకెధానముచేయుట అందరికిని తెలిసినవిషయమే. బ్రష్లతో మగ్గోఫ్రెయిసు దంతద్రావణమును చేర్చి దంతద్రావణము చేసికొనుట చాలమంచిది. వేపచెట్టుయొక్క మంచిగుణము లన్నియు నిందులోగలవు. బుడ్డి 1 కి 0-8-0; చిన్న పొట్టులు 1 కి 0-2-0. వగ్గో హంటాయిలెట్ పిండి ముఖమునకు, చర్మమునకు, దేహము నకు తగినది. డబ్బా 1 కి రు 0-10-0; ప్యాకెట్టు 1 కి 0-8-0. హిందూ దేశపుపరిశ్రమము, ధనముచే తయారుచేయబడినది.

SRI KRISHNA BROTHER, 323, Thambu Chetty Street, MADRAS & Mr. V. V. KRISHNA IYER, Palghat

మాన స్టోల్లా సినిమాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెంటులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణమధికము! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి పైతృకాకల కీచుగ్రాలు దివ్యాత్మతము. అజీర్ణము, అగచ్ఛి, ఆపురింతలు, అస్తిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల నొండు బలహీనము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, క్రొత్తు, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను బొగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

హిందూ మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు ఆశేక బీజములు చేరినవి. అనుభవముగల బోపధ మందులైన పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. బొగొట్టి పొడిచూచిన విజము తెలియగలదు.

మ. నామా:— (1073)

ముచ్చేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలక్కర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ఆంధ్ర మాధ్యమహాజనసభ

మండల సంఘముల ఏర్పాటు

మాధ్యమహాజనలారా!

అఖండప్రజాసంకలమున భాగత వస్త్రమున, భిన్నభిన్న సులములు, సంప్రదాయములు, కాలక్రమమున వికసించి ఆర్య సత కల్పారమున, శతాధికపత్రములుగ, కలకొని, యాధ్యాత్మిక పరిమళమును దిగంతముల వ్యాపింప జేయుచున్న విషయము చెప్పబనియుండదు. హిందూమతమునకు, చిరకాలమునుండియు భిన్నావధానములుగ, ఎల్లరచే నామాదింపబడిన మతేత్రయము శ్రీ సర్వజ్ఞాని ప్రాక్రమగు ద్వైతసిద్ధాంతపర మగు మతము ఒక్కటి యనియు నేను చెప్పబనిలేదు.

మాధ్యమతమని పిలువబడు నీ ద్వైత మతము దక్షిణ దేశమున, సర్వాంగ శోభితముగ జనసంఖ్యయందు బలమునందు విజృంభించియున్నను, కాలకర్మవిపాకమున మనయాంధ్ర దేశమున, మిక్కిలి కృశించియున్నదను నంతము కనులార జూచుచున్నాము. దక్షిణదేశమున కే విభమునను తీసిపోకుండుటయే కాకుండ, చట్టి, కాశీ, రామారి, మొదలగు నూతన సంప్రదాయములను ప్రారంభించి శ్రీశ్రీ జగద్గురు స్వాముల మన్నన లందిన శ్రీ కోనేరు పండిత చార్యులవారు మున్నగు సింహముల చెంది యుండిన, మనదేశపు ప్రస్తుతభిరి మిక్కిలి శోచనీయుముగ నున్నది.

ఈ స్థితిని గాంచి యే శ్రీమదుత్త రాది పీఠ జగద్గురువుల వారు విచ్చేసిన గ్రామమునందెల్ల, ఈ విషయము ను, విచారించి, భిన్నులగుచునే యుండిరి. రిత్తవాక్యములవల్ల ప్రయోజనమేమియు లేదని, శ్రీవారు నిశ్చయించి ఆయా గ్రామములలో పాతకాల కలకొల్పిన తాము తగుసహాయము సల్పుదుమనియు నెలవిచ్చుచుండిరి.

మరియు, ప్రస్తుతము, మతేత్రచారము విషయమునకు, జగద్విఖ్యాత విద్వాంసులు, శతావధానులు, నను కాశీ కృష్ణా చార్యులవారిని నియమింతుమనియు, అందుకు ప్రజలు తోడ్పడవలయు ననియు, ప్రోత్సహించి యుండినమాట, నేటికిని మన జ్ఞప్తిలోనే యున్నది.

ఇట్టి ప్రయత్నమునే బందరుపాఠులు, కొద్దిరోజులక్రింద సంకల్పించిన పత్రికలలో చదివియుంటిమి.

దైవికముగ, నేను, ఇట్టి యుద్దేశమునే పూనుకొని దేశాలనము చేయుచున్న, మాధ్యమత్రికా సంపాదకు లయినట్టి, కవిగ, బాబూరావుగారి ప్రయత్నముకూడ, మిక్కిలి జ్ఞానూ

హితము. శ్రీరావుగారు, ఆంధ్రదేశమున, జిల్లాసంఘముల స్థాపింప విచ్చేసియున్నారు. ఈజిల్లాసంఘములద్వారా ప్రచారము సలుప, వారి యుద్ద మము ఇట్టి జిల్లా సంఘముల ద్వారా, యెట్టి పనిపై నను సునాయాసముగ చేయవచ్చునటు దుర్భాగ్యముకాదు.

దైవికముగ ప్రయత్నము ప్రారంభమయినదిగాన, ఆంధ్రదేశములోని మాధ్యమము లెల్లరును, కలసి ఒక మహాసభను జరిగించి, తమ మతనైతికసాంఘికవృద్ధి విషయ మగు ప్రయత్నము నకియ్యకొనిన మిక్కిలి బాగుగనుండును. హైదరాబాదున జరిగిన సభయందువలె కాక తగుప్రచారము కావించి, సావకాశముగ నొక మహాసభను గావించిన, శ్రీశ్రీ జగద్గురువుల యాశీర్వచనము, శ్రీశ్రీ కాశీకృష్ణమహాచార్యులు గారివంటి మహాశయుల అమూల్య పాండిత్యము దేశమునకు మిక్కిలి యుపకరించి, మాధ్యమహాజనలను తద్వారా, ఆర్యమతమునకును మంచి, యుద్ధాధము కొంతవరకు కలుగునని, మతేత్రముఖు లగు శ్రీశ్రీ కాసుకు రిక్రష్ణరావు పంతులుగారు, శ్రీన్యాపతి, సుబ్బారావు పంతులుగారు, శ్రీకోవలె కృష్ణరావు పంతులుగారు, శ్రీ నెడింబి, హనుమంతరావు పంతులుగారు, మున్నగు ఆశేష మహాజనులకు విన్నవించుచున్నాను.

వేదముమాడి శేషగిరిరావు

బీద వైద్యవిద్యార్థులకు

విద్యార్థి వేతనములు

భోజనవసతి - బెజవాడ

బెజవాడ పురములోని చెండు హైస్కూల్లోను, వాటికి సంబంధించిన బ్రాంచిస్కూల్లోను చదువు వైద్యవిద్యార్థులకు ఉచితముగ స్కూలుకీరములును, భోజనవసతులును, యిచ్చునటుల శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరి అన్నసత్రము కమిటీవారు కొంతసామ్యము ఖర్చుపెట్టుటకు తీర్మానించిరి. ఆవిషయమైనప్పు అట్టివలె సాకల్యముగా విచారించి తీర్మానించిన సామగ్రి ఖర్చుపెట్టుటకు ఈదిగవపేట్ల గలవారిని ఉపసంఘముగా నియమించి అధికారమిచ్చిరి. కాన అవసరమైనవా రెల్లరు సదరు కమిటీవారికి వ్రేంటునే దరఖాస్తులు శంపుకోగలరు.

ఉపసంఘసభ్యులు:—1. అద్దేపల్లి వెంకటప్పయ్య, 2. పొట్టిస్వామి, 3. కాకరపర్తి భావనారాయణగార్లు

కాకరపర్తి భావనారాయణ,

ఉపసంఘసభ్యుడు

నిరసాయ కరమైన ఎరాస్మిక్ సబ్బుబిళ్లలు

ప్రతి ఒక్కరికి తగినవి-బిడ్డలకు స్నానముచేయుటకు-తల్లికి యవ్వనమునందున్న అందము

శాశ్వతముగా యుండుటకును, తండ్రికి పరిశుద్ధ మిచ్చుటకును శ్రేష్ఠమైనది. మిక్కిలి సున్నితముగా సువాసనచేర్చబడినది. మితవ్యయము గలది. అరిగి పోయినప్పుడుకూడ మొదటనుండి నల్ల మంచి సువాసన గలిగియుండును.

ఈ రకము, ఇతర సుప్రసిద్ధమైన ఎరాస్ మిక్ రకములు అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

“ఎరాస్మిక్” అత్తరు తయారుచేయునట్టి వారిచే లండన్, పారిసులో తయారుచేయబడును. 2

Deschiens' syrup

1228
To be had of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., 174, Broadway, Madras.

ఆంధ్ర నాటక సాహిత్యపరిషత్తు

(న. సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు, నెల్లూరు)

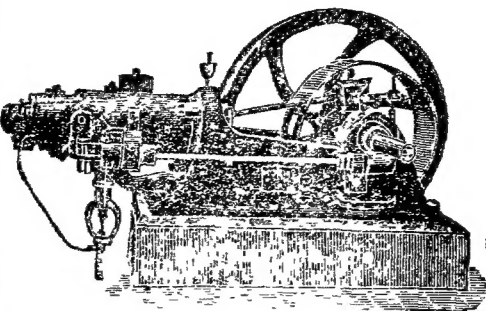
బందరుపురమున లలయెత్తి, లేచాయముననే విజయ నగరరాజసభయందు గతవత్సరము గారవింపబడి, దేశమునకు పలువిధముల కళయందును విమర్శనమునందును ప్రబోధము ప్రసాదించి ఆంధ్రనాటకరంగమునకు జీవముపోసిన యాసభి పక్షమున ఇటీవల పత్రికలలో బ్రహ్మాశ్రీ బుర్రా శేషగిరిరావు పంతులుగారు మొదలగువారి ఉద్యమమును తిలకించి సంతోషించితిమి. బ్రహ్మాశ్రీ పురాణం నూరికాశ్రమిగారు ప్రయత్నించుచున్నట్లు నరసింహరావుగారిచే తెలుపబడిన శ్రీశతావధాని కాశీ కృష్ణాచార్యులుగారి సంభాషణ ముద్రాము మిక్కిలి ప్రశంసార్హము. సంభాషణలు క్లుప్తముగా ప్రచురింపబడియు, లోకోత్తరములగు విషయములను శాస్త్రసూక్ష్మతతోను చమత్కారముతోను మిక్కిలి హృదయంగమముగ తూర్పారబట్టి, నూత్ర ప్రాయములగు నూత్నముల రూపమున అభినవన ప్రపాదునివంటి మహానుభావుని వాక్యములను స్మరింపజేయు నంతటిచాక చక్రముతోను, సమయస్ఫూర్తితోను నిండియున్నవి. నిజముగా ఇయ్యవి ఆంధ్రనాటకరంగమున ప్రతిసారిని హస్తమునందును ఉండితిరవలసిన ఉద్దగ్రంథప్రాయములని ఎవ్వరైన చెప్పకపోరు. "నాటక లక్షణమును ఒక్క పర్యాయము బహు నూత్నముగా కబళించిన..." అని ఒకపండితులన్నమాట ముమ్మాటికి నిజము. నరసింహరావుగారి నూచనను బట్టి అట్టి ఆంధ్రరాజమును తిలకించెడి యదృష్టము కొద్దికాలములోనే లభింపనున్నను అవశిష్టములగు నంతముల నరసింహరావుగారి వంటి బుద్ధిమంతులు త్వరలో శ్రీ ఆచార్యులవారితో మాట్లాడి, సంభాషణల ప్రచురించినవో రావుగారికిని ఆంధ్రపత్రికవారికిని మేమెల్లరము మిక్కిలి కృతజ్ఞులముగా నుందుము. శ్రీ ఆచార్యులవారి పాదసేవ చేసి విషయముల గ్రహించు సావకాశము దూరస్థులగు మావంటి వారికి దుర్లభము. కాన వారి సహజ అసామాన్య వాగ్ధోరణియు చమత్కృతియు వీరువోకయుండునట్లుగా తద్వాక్యముధను నాటక కళా విమర్శనమున చొప్పించి నాట్యకళకు మేల్కొలుపు సేయుదురని నా విజ్ఞాపనము.

మరియు రాబోయేది యాంధ్రసభలలో ననేకసభలు జరుగనున్నవని పత్రికలయందు వినుచున్నాము. దేవరత శర్మగారు మొన్న నూచించుచు ఆంధ్ర మహాసభ సకలకళాపరిపూర్ణ మగు శోభతో నలరవలయునని వ్రాసిరి. నేడు బహుభంగుల ఆంధ్రుని హృదయమును కదలించుచు ఆంధ్రునకు ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వమును సంపాదించిన నాటక కళాభ్యుదయము జేసిది అట్టి విషయము సంభవింపజాలదు. పండితులు సహితము నాటక కళకు ప్రాముఖ్యము నొసగి దానిని బహుభంగుల సంస్కరించు విధానముల నాలోచించు చుంటుంటే వారి హృదయములు సహితము యీ విషయమున నాందోళన పడుచున్నట్లుల మనకు గోచరించుచున్నది. బుర్రా శేషగిరిరావుపంతులుగారు నెల విచ్చినట్లును నృసింహరావుగారు శ్రేష్ఠులన్నట్లును బ్రహ్మాశ్రీ వేదము వేంకటరాయశాస్త్రి, కాశీ కృష్ణాచార్యులుగార్లవంటి పండిత శ్రేష్ఠులు నాటక కళాభిమానమును ప్రసరింపజేయుచు దీనికి సాక్ష్యము. పైయంతయులకన్న వివిధసభాసమేళనము జరుగనున్న ఈసమయమున ప్రత్యేకముగా ఒకనాటకవిషయక మగుసభను గూడ కావించి మరికొన్ని యంతములను చర్చించి నిర్ణయించుట ముఖ్యకర్తవ్యము. ప్రత్యేకసభ గావించుట భారమని తోచిన ఆంధ్రమహాసభయందే ఇట్టి యంతములకు మంచి అవకాశమును నొసగుటకు తగ్గపండితులను నటులను ఆహ్వానమునర్పి నరసింహరావు గారు నూచించినట్లు వేంకటరాయశాస్త్రిగారినిగాని కృష్ణాచార్యులుగారినిగాని మరెవరినిగాని అన్యత్రులకు నిర్ణయించుకొనుట యుక్తము. ప్రస్తుతాంతమును బట్టి ఎవరు ఇట్టి విషయమునకు సుముఖులగు నుందురో ఆది మనము విచారించి చేయుట యుక్తమను శ్రమానీటి. రాఘవాచారి, నాగరాజరావు, దొరసామి, వెదురుమూడి శేషగిరిరావుగార్లు మొదలగు నటప్రముఖులను ప్రత్యేకము రప్పించుట ముఖ్యము. కార్యదర్శులు పు. నూరికాశ్రమిగారు బందరు వాస్తవ్యులగుటచేత ఇది కడు సులభము. ఆంధ్రసభను నటసభగా మార్చుటయే నాయాపాయని యపార్థము చేసికొనకుండురు గాక. నేను నరసింహరావు, దేవరత శర్మగార్ల ఉద్దేశ్యమునే స్పష్టపరచుచున్నాను. సకల కళాశోభితుడై ఆంధ్ర విజ్ఞానమూర్తి యగు సభాపతిని జాగ్రత్తగా నెన్నుకొనుటయే సభకు శ్రేయస్కరమని నా విన్నపము.

సక్సన్ దంతచూర్ణము: పల్ల న్యాధుల ను పోగొట్టుటకు ఇదియే మంచి ఔషధము. 1 డజను రూ 1-4-0.

టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి, నెం. 1, అలంగ త్తపిళ్లపేట, తిరువల్లిక్కేడి, మదరాసు.

మెషిన్ రి అమ్మకము

దయ చేసి వివరములకు వ్రాయుడు:—

Engineers, & Machinery Merchants, B. D. BERY & Co., 8, Sembudoss Street, G. T. Modras.

కొత్త బిటిష్ బిల్లు లక్కి క్రూడ్ ఆయిత్ ఎంజనులు 10, 17, 22 బి. హెచ్. పి. గలవి వున్నవి. ప్రతియొక్కటి 2 1/2 చక్రములతో అమర్చబడినది. 4, 8, 10, 13 & 15 బి. హెచ్. పి. గల బెట్టి ఆయిత్ ఎంజనులు. గాప్ బెడ్ 10 అడుగుల X 18 1/2 కొలతలోగలవు. మధ్యలో సింగిల్ స్క్రాకట్టింగురేతిలు గలవు. రీబిల్లు 8 బి. హెచ్. పి. 9 బి. హెచ్. పి. రిఫ్టన్ హోరన్స్ బి & బ్లాకుస్టాక్ ఆయిత్ ఎంజనులు గలవు. బంగారు పనివారికి నగలవ రకులకు చాల ఉపయోగకరమైన రోలింగు, వైర్ మిల్లులుగూడ మావద్ద నున్నవి.

డి. యల్. రాయ నాటక రత్నములు

దుర్గాదాసు— సినిమాలో ప్రదర్శింపబడి ఆంధ్రుల హృదయము కొల్లగొనిన నాటకరాజ మిదియే. తెలుగునాటి నాటకరాజము వేరొకటిలేదు. రూ 1-4-0 మేవాడుపతనము—ఇదియు నట్టిదియే రూ 1-4-0 కాళిదాస భవభూతులు—నాటకములగుర్చిన చక్రని విమర్శనము రూ 1-0-0 ఆంధ్రరత్నాకరము. గుడివాడ, కృష్ణా.

నోటీసు

డి. యల్. శాస్త్రి అండ్ కో., ఇంజనీయర్స్, మెద్రాస్ 2278

మా కంపెనీలో చిరకాలము మేనేజరుగానున్న చల్లా లక్ష్మీనరసింహస్వామిగారును, క్యాక్ హాస్టలుగానున్న చల్లా పాపయ్యరాజు, నరసింహస్వామి రిగార్డును మా కంపెనీతో సంబంధము వదులుకొన్నారు. గమక, యంత్రాటినించి మా కంపెనీ తరపున వారలతోనే వ్యవహారములున్న జరపకూడదనియు, మాకివ్వవలసియుండు సొమ్ములు, ఆర్డర్లు వగైరాలను వారలకివ్వక, మా ఆఫీసుకు డైరెక్టుగానే పంపించవలయుననియు, వారల కిచ్చునెడల మేమంగీరించమనియు యిందుమూలముగా మా ఖాతాదార్లకును, యితరులకును తెలియపర్చడమైనది. డి. లక్ష్మీవతి శాస్త్రి, ప్రాప్రయిటర్.

మెద్రాస్, 31-7-25 సెం

మంచివనితనము! సకాలమున ఇవ్వబడును మెడయందు ధరించు గడియారము గొలుసులు అన్ని రకములలోనున్నవి. ఇవిగాక అన్నిరకముల బంగారు, వెండి, కెంపులు, పువ్వురాగములు నగలుగూడ నున్నవి. ఒకదానికొకటి ప్రత్యేకముగా రాగొరెవము. ఇట్టి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ 25, వైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

గుణములలో శ్రేష్ఠము! బహునందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది!! వెలలో నరసము!!

రాజే శ్వరీ

బొర క్కునబ్బ

చర్మవ్యాధులకు

వజ్రాయుధము

మైనపువర్తులు, అన్నిరకముల సబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావలెను.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్స్. బెజవాడ.

అభ్రకభవ్యము

అమానుషమైన మందు సక్రమముగా 800 పుటములు వేయ బడినది. శ్రీ ముక్త్యాలరాజువారి సంస్థానమున స్వీకృతమైన ముద్ర తయారుచేయబడినది.

దాని ఉపయోగమును గురించి స్వల్పగ్రంథ విక్రయమునకుగూడ పెట్టినాము. మూత్రవ్యాధులలో బాగా పనిచేయును. డయ బిటిన్ అనే బహుమూత్రవ్యాధిని పోగొట్టి, మూత్రములోనుండి తీవ్రపదార్థమును తీసివేయును. వేడినీ, దీర్ఘము, త్రయగమును బోగొట్టును. కఫరోగము లన్నిటియందు చాలా మంచిది. జ్వరదయోగములందు గూడ ఉపయోగించుకొనవచ్చును. గొప్పగొప్పవారు పెచ్చియున్నారు. అనుపానవిశేషములచే నన్నివ్యాధులను గురుర్చును. ఒకసారి వాడినాడండి మీకే తెలుస్తుంది. ఉపయోగించువిధము మందుతో పంపబడును. ఎక్కువగా కొనేవారికి ప్రత్యేకపు డ్రేబు, తులం 1 కి 5-0-0.

అక్రమము:— మేనేజరు, ఆర్థర సాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణాజిల్లా) 1226

దత్తమండల పట్టభద్రుల కావ్య సము

నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముపై చర్య

స్టాతముగూర్చి హితోపదేశము

దత్తమండల పట్టభద్రుల సాహస్యనియంతకు గత శనివారము సాయంత్రము గోఖలే భవనమునందు దత్తమండలముల యూనియన్ యజమాన్యమున సభ గావింపబడినది. పి. శివరావు గారు చైర్మన్ పదవిని వహించిరి. సభ కరుణించిన ప్రముఖులందు డా॥ బి॥ టి. యస్. నరసింహాచార్యులు, స్టాతామ్, కె. కోటి రెడ్డి, వి. యస్. నరసింహాచార్యులు, పి. శేషాద్రిరెడ్డి, టి. యస్. మల్లేశప్ప, జి. పుల్లారెడ్డి, వి. సి. యస్. కె. గురువాచార్యులు, వి. రామారావుగారు గలరు.

విందులతోడను, బీద గ్రామభోగము మున్నగు సంగీతి శ్రవణముతోడను నాటి సాయంకాలము వివేచనముగ గడపబడినది. సభ జరిగినపిదప వి. వెంకట శేషయ్యగారు (వి. వీ. వి. యల్) హాస్యరసభూయిష్టమున ఫార్సులచే సభ్యుల నానందపరచిరి.

అభ్యుత్థులు

పి. శివరావుగారు తమకు గావించిన గౌరవమున కంతయు కృతజ్ఞతను చెప్పిరి. విద్యార్థుల సంబోధించి మీరెల్లరు విశ్వవిద్యాలయమును గడచి జీవితమును విశ్వమందు ప్రవేశింపవలెనని పేర్కొనిరి. విద్యార్థి దశయందు గాన్పించు స్వరూపములకును, మిగ్గులములందు గన్పడు ఆకారములకును చాల అంతరముగలదు. పరీక్షలందు కృతార్థులగుటయం దెక్కుడు ఆధిక్యములేదు. డిగ్రీయైనపిదపనే కక్షిదారునికష్టములు ప్రారంభమగుటలు జీవితమునం దుండినపిదపనే మీరు పలుకవలయును నెదుర్కొనవలసి యుండును.

నిరుద్యోగ సమస్య: సాంకేతిక విద్యాభివృద్ధి

ప్రస్తుతకాలముందెల్ల మనముల పీడించునది నిరుద్యోగ సమస్యయే. ప్రధానస్వాయత్తాగారు నుడివినటుల ప్రభుత్వోద్యోగముల యాస క్రితే ధిరుజేందబోకుదు. దేశమందలి స్వతంత్ర జీవనమునకు మార్గదర్శకులు కండు! ఎల్లరును స్వాయత్తాదులుగ నుండిన ఇనుమంతయు ప్రయోజనముండదు. స్వాయత్తాదివర్తి తుల్యోగైదు గులభిసాధ్యముగావున దానిని జేపట్టవలదు. ఇంజనీరింగు నైపుణ్యము మున్నగు నంశములు కష్టములని వాని నిరసించరాదు.

దత్తమండలములందు ఉపాధ్యాయులు, డాక్టరులు దక్షిణదేశములెగాని స్వదేశములకైనవేరు. ఓవరుసీయరులు సబ్ అసిస్టెంట్ ఇన్స్పెక్టరులును ఇతరజిల్లాలవారి కావున ఆలోచనము పూర్తిగావించవలెను. సమీపములో వలయుకళాశాలలు లేనందుచేతనేమి మీరుదత్తమండలములందలి దారిద్ర్యముచేసేమి, ఏకాగ్రహముచేసేనను దత్తమండలములందుముఖ్యముగ ఉన్నతవిద్య సంస్థాపికములేదు. పట్టభద్రుడైన దత్తమండలవిద్యార్థి విజ్ఞానమందు కళాకళలత్యుమనందు ప్రతిభను గాంచలేకున్నాడు. కావున మీరెల్లరు ఉత్తరస్కూలులందును, తమిళజిల్లాలవారి తోడను సరిసమానముగ నిలిచి అభ్యుదయమును గాంచ బ్రయత్నించవలెను.

పిదప ఆంధ్రమునందు కన్నడమందు స్వాగతపద్యములు చదువబడినవి.

విద్యాస్వరూపము

కాకా రామచంద్రరావుగారు:—పట్టభరీక్షయందు కృతార్థులైన విద్యార్థుల సుపాస్యసకులు ప్రథమమున ఆభివృద్ధిచిరి. విద్యవలన లాభముల నుగ్గడించుచు సామాన్యమానవుని కంటే విజ్ఞానమును వృద్ధిపరచునదియు, ధనమును, యశస్సును రాజగౌరవమును- లోకమాన్యతను గలుగజేయునది విద్యయే యని పలికిరి.

విద్యార్థిదశను గడచి మానవజీవితమందు ప్రవేశించి ఏమృత్తిని జేపట్టియున్నను, ఏప్రాంతమునం దున్నను మీ, సంఘభావము—కష్టములందు సామర్థ్యాతి జూపునట్టియు, సౌఖ్యముల గాంచి సంతరింపగల మీ సంఘభావము—మీ మనమందు సర్వదా నెలకొనియుండవలెను. దత్తమండలము లితిరజిల్లాలకు విజ్ఞానమందు వెనుకబడియున్నవని నే నంగీకరింపజాలను. తమప్రతిభను ప్రకటించుటకు అవకాశములు పెక్కు లభింపకపోవచ్చునగాని ఎట్టి శాఖయందైనను ఇతర జిల్లాల నివాసుల కేమాత్రమును నునవారుతీసిపోరు. విద్య ఒకస్వరూపముగా నుండవలెను.

ఆంధ్ర పత్రికా సంవత్సరాది సంచిక

ఎప్పటి తీరున రాజోపు 'లక్ష్య' సంవత్సరాది సంచికను బ్రకటింపజోపు చున్నాము. అందు పారస్వత, సాంఘిక, రాజకీ యారికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపబడును. తాము పూర్వమువలెనే దయతో సమూల్యములగు తమ వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి మాయుద్యమమునకు దోడ్పడ బ్రార్థితులు.

ఈ సంచికయందు విషయవిభాగమును గావించి యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నావిభాగమునందే ముద్రించి ఉగాదినాటి కాంధ్రుల కర్పింపఁ దలచినాము. నియమితకాలమునకుఁ బూర్వమే వ్యాసము లన్నియు మాకుఁ జేరినఁగాని విషయవిభాగమును గావింప ననుకూలము గానేరదు. సంచికాముద్రణ మారంభించినపిదప బంపు వ్యాసములను సంచికయందఁ జేర్చుటకు వీలుండదు. కావున వ్యాసములు 1925 నవంబరునెల 15-వ తేది లోపల మా కందవలెను. ప్రతి వ్యాసమునను 'సంవత్సరాది సంచిక' అని వ్రాసియుండవలెను. వ్యాసములును, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతర చిత్రములును సంపూర్ణ వివరణములతో నియమితకాలమునకుఁ బూర్వమే మాకుఁ బంపుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు,

ఆంధ్రపత్రికాధిపతి.

పేమందు, భగవంతునియొక్కయు మాతాపితరులయొక్కయు భక్తియును, భూతదయాదాక్షిణ్యములను, గలుగజేయును. ప్రాపంచికముగ ధనము నొసంగును.

స్టాఫ్ సెలెక్షన్ బోర్డు

పిదప ఉపస్వాసకులు స్టాఫ్ సెలెక్షన్ బోర్డువారి పరీక్షలను గురించి మాట్లాడుచు పట్టపరీక్షయందారి లేరిన విద్యార్థులకిట్టి పరీక్ష అనవసరమును ఆగౌరవమునని పలికిరి. తమ ధనమును శక్తిని ధారపోసి వి. వీ. పరీక్షయందు కడలేదని పిదప నిట్టి అమర్యాదకరమగు సెలెక్షన్ పరీక్షయందుంట యుక్తము గాదనిరి. ధనవంతులు ప్రభుత్వ జేతనములలో సంతృప్తి నొంది తమ మూలధనమును బెట్టుబడి లేక యుండుటచే దేశదారిద్ర్య మధికమగునని పలికిరి. దత్తమండలములందలి ప్రస్తుత పరీక్షలలో గ్రామ్య జీవితము గడపు టసంభవమనిరి. బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణ సమస్య జాతి యందు విభేదములు గల్పించుట కేర్పడినదియు, అట్టి భేదములవలన గొప్ప యనర్థము వాటిల్ల గలదని పలికిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మనవసరము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ స్థాపన యుక్తమైన పనిగాదు. మదరాసు రాజధానియందెల్ల ప్రాముఖ్యము వడసిన నగరము. రాజధానియందలి ముఖ్యపట్టణము లన్నిటిలో సంబంధము గల్గియున్నది. సౌకర్యములు అధికముగ నున్నవి. అట్టిచో నొకవేళ విశ్వవిద్యాలయ విధానమందు లోపములున్నను సవరించుకొన దగునుగాని దానిని పీడి ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుటచే సంఘభావ మంతరించునని పలికిరి. ఆంధ్రులకును, కన్నడ దేశీయులకును, దాక్షిణాత్యులకును, మళయాళులకును ప్రత్యేక ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయములు స్థాపించుటచే జాతి భేదములు వృద్ధియై కలతలు బయల్పడెదల గలవు. విశ్వవిద్యాలయమందు మాత్రముగ గరపబడవచ్చు పారిశ్రామిక సాంకేతిక విద్యలు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమడే జేర్చునటుల ఏల ఏర్పాటు చేయరాదో తెలియకున్నది.

కావున ఈ విషయమై రాజధానిని భిన్నభిన్నములుగ విడదీయరాదని విన్నవించుచున్నాను. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ స్థాపన అనవసరము. పిదప ఉపస్వాసకులు ప్రవేశపరీక్షవరకైనను దేశభావయందే విద్య గలపబడవలెనని పలికిరి.

నిరుత్సాహులు గావలదు!

స్టాథాముగారు:—హర్షధ్వనులు చలగ సుపాస్యసజీదిక నధిరోహించి యువజనోత్తేజకరముగ సుపన్యసించిరి. ప్రభుత్వోద్యోగములు లభింపవనియు జీవనము గడువజాలవనియు పలువిధములగు కారణములచే ఉన్నత విద్య వడయుటకు నిరుత్సాహులు గాబోకుడని ప్రథమమున విద్యార్థులకు హెచ్చరిక గావించిరి. ప్రపంచమునం దెల్లడల నాగరికత వ్యాపించి దేశ దేశములకు పరస్పరము పోటీ జరుగుచున్న ఈ శతాబ్దమందు ప్రపంచపరీక్షకుల సరయక కనులు మూసికొని యుండుట వాంఛనీయమా యని ప్రశ్నించిరి? కార్యదీక్షిత సత్స్వభావము గల్గి ధైర్యముతో మహాగంధీర సమద్రమందు దుమికినను ఎన్ని యాటంకములు గల్గినను ఎదురీడి గమ్యస్థానమును జేరగలరు. మీ యాశయన్నూర్తి బడయ నెంచినచో మాత్రం పరీక్షకుల కను గుణ్యముగ మాత్రోత్సాహముతో జీవితమునందు దుమికుగల నవయావములే యుండగోరెదరా? లేక 50 సం॥ లకు పూర్వపు పరీక్షకుల వాంఛించెదరా? భారతవర్షము ప్రపంచ మందగగణ్యత వహించి విశాల దృక్పథముతోడను, మాతృభూమియముతోడను విరాజిల్లుచున్నది. అట్టి ఆభివృద్ధికి మీరెల్లరు సంసిద్ధులు గ నుండవలెను.

ప్రభుత్వోద్యోగములకొరకై నిరుత్సాహులుగాక తమ ధైర్యములతో మీ యాశయన్నూర్తికై కృషిసలిపి సఫల మనోరథులు గండు!

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము:

దత్తమండలముల శ్రేయమునకే

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము విషయముతో దత్తమండలములవారి వాదప్రతివాదన లెలుగునను ప్రభుత్వమువారి కీవిషయమందు నేనెట్టి సలహా గావించినను దత్తమండలముల విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనవలన శీఘ్రముగ ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము చేకూరగలదను సంపూర్ణవిశ్వాసముచే గావించియుంటిని. స్క్రీము కార్యరూపము దాల్చిన ఇతర తెలుగు జిల్లాలతోబాటు దత్తమండలములకును సరిసమానమగు విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానము స్థాపింపబడగలదు. నేడువన్యసించిన వారు తలంచినటుల జయప్రథము గాకబోయినను దత్తమండలముల యభివృద్ధికి తోడ్పడగలదను సదుద్దేశముతో నివశ్వవిద్యాలయ ప్రయత్నము గావింపబడినదని తెలియగోరుచున్నాను. మీ భావిభాగ్యోదయము నాశించుచు నాయుపస్వాసమును ముగించుచున్నానని పలికిరి.

కె. గురువాచార్యుగారు (బల్లారి) ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము వలన బల్లారి నివాసుల కెట్టి యుపయోగము లేదనియు కావున బల్లారి మున్నగు జిల్లాలను ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము నుంచి వేరుజేయవలెనని పలికిరి.

ఓ. పుల్లారెడ్డిగారు

భారతదేశమందు వి. సి. యస్. పరీక్షయందు కృతార్థులై ఇంగ్లండున కేగనన్న ఓ. పుల్లారెడ్డిగారు (చిత్తూరు) మాట్లాడుచు ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యసిద్ధాంతమును తాము విశ్వసించజాలమని పలికిరి. ఏహేతువుచేసిననేమి దత్తమండలములు ఇతరజిల్లాలకు వెనుకబడియున్నవనట యభాధమే. వానిని పెంపొందింపజేయు భార మియువజనసమాహమమైగలదు. వేర్వేరు ప్రాంతములందలి ప్రజలెల్లరును అనోన్యాభివృద్ధికి తోడ్పడగల సమయమురాగలదు. విద్యాధికులు దేశశ్రేయమునకు పాటుబడగలరు.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముపై కొందరపస్వాసకులు నిర్మాక్షిణ్యముగ మాట్లాడిరి. మనదేశమందెల్లడల భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములుగ వేర్వేరుభాగము లేర్పడవలెను. ఆ సిద్ధాంతము ననసరించియే ఒకేభాష మాట్లాడువారి కెల్లరకు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయ మవసరము. అట్టి విశ్వవిద్యాలయస్థాపనకు మనము సంశయించవలెను. దత్తమండల విద్యార్థులు ఇతరజిల్లాలవారి తోబాటు ఉన్నతవిద్యాభివృద్ధి బడయవలెను. (హర్షధ్వనులు)

అభ్యుత్థులు సభను ముగించుచు దత్తమండలముల విద్యార్థులు నిరుత్సాహత గాంచ న వ స ర ము లే ద ని యు దత్తమండలములు నిర్భాగ్యదేవత కాలవాలమైనను శక్తివంతమైన పాటుబడిన దేశ మున్నటికిరాగలదనియు, పల్ని స్థానము గారు దత్తమండలముల యభివృద్ధికి గావించిన సేవను గొం యాడిరి. స్టాఫ్ సెలెక్షన్ బోర్డు పరీక్ష లావశ్యకములనిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

నుగూర్చి మాట్లాడుచు కావనసభయందీవిషయములో నెల్లరుకొక సమాధానమునకు రాగోరుచున్నారనియు, దత్తమండలములకు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానము లభించుటకు విల్లునందేర్పాటు గలదనియు, ఈవిల్లువలన దత్తమండలముల కేమాత్రము లాభముగలిగివను నయ్యుడి స్థానముగాని పరీక్షను ఫలితమనియే పల్ని, విద్యార్థి బృందము నాశీర్యదించిరి.

అభ్యుత్థులకు వందనములతో సభ ముగింపబడినది.

అంగులము

నూతన పట్టభద్రులకు స్వాగతము

అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారి హితవచనము

నూతన ఆంధ్ర పట్టభద్రులను సవానించుటగాను, చెన్నపురి ఆంధ్రవిద్యార్థి సంఘమువారు, గత శనివారము కలెటటు హాలునందు అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారి యధ్యక్షత క్రింద సమావేశమైరి. సభ్యులకును, అతిథులకును శ్లాఘాశ్రము లతో వింజొనర్చినతరువాత సభ్యులకు నూతన పట్టభద్రులకు కొన్ని హితవచనములునుడువును నుపన్యసించెను.

అధ్యక్షుడు

ప్రపంచమునందు చాల కష్టములున్నను, సంతోషము అనందముగూడ చాల గలదనియు, అందుచే ప్రపంచము, నివాస యోగ్యమైన దనియు అధ్యక్షుడునుడివెను. ప్రపంచమున నుఖశీవ నము గడపుట కుపాయము మనుష్యులచేతులయందేగలదు. అవిష యమును దెలిసికొని ప్రతివారును, కృషి జేయవలెను. మనిషి, తనయొక్కనికొరకే గాక, ఇతరులకొరకుగూడ జీవించుచు నేవ యొనర్చుచుండుటచే చాల అనందమును సౌఖ్యమును అనుభవించును. మనుష్యులు సహనశక్తిని గలిగియున్నయెడల, ప్రస్తుతము వారనుభవించుచున్న కష్టములు, చింతలు వారిని బాధించజాలవు. తరువాత సభ్యులకు, జాతీయభావమును గురించి నుడువుచు, యువకులయందు కులద్వేషభావ మెక్కువ గాన్పించుటలేదని జెప్పి అందుకు తమ సంతకమును వెల్లిబుచ్చిరి. సాంఘిక ద్వేషభావమే జాతీయతాభివృద్ధికి ఆటంకము. అందుచే నట్టి భావమును తొలగించుకొనుటకు యువకులు ప్రయత్నింపవలెను. అట్టి భావములను తమదరికి రానీయకుండ అప్రమత్తులై కాపాడుకొనుచుండవలెను.

ఇతరుల ననుకరించుచుండుట, ప్రస్తుతము యువకులందెక్కువ గాన్పించుచున్నది. ఇది గొప్ప దుర్గుణము. ఇది వేషభావలయందుమాత్రమే గాదు. సంస్థలందును నిర్మాణములందును గూడ ఇతరుల ననుకరించు స్వభావము మననాయకులందుగూడ వ్యాపించియున్నది. మీకు మీయందును, మీకు సంబంధించిన వానియందును ఎక్కువ విశ్వాస ముండవలెను.

ప్రస్తుతము పరిపాలక సంస్థలందు, సంస్థయొక్క యంత్ర నిర్మాణమునందెక్కువ విశ్వాసము నుంచుచున్నారు. ఇది పోయి యంత్రమును నడపు మనిషియందెక్కువవిశ్వాసము నలవలదుకొనుటకు ప్రయత్నింపవలెను. అదిలేకపోవుటచే ప్రస్తుతము పరిపాలకసంస్థలయందుం త్రము చాల చిక్కులుగా నిర్మింపబడుచున్నవి. ఇందుకు ప్రస్తుత విశ్వవిద్యాలయ కాసనమే ప్రబలనిదర్శనము. ఇంతమాత్రమున సంఘనిర్మాణమునందు జాగ్రత్త అవసరము లేదనుటలేదు. సంస్థలయంత్ర నిర్మాణమునందుకంటె వానినిదేవువారి నెక్కువ విశ్వాసపాత్రులుగ నొనర్చవలెనని నాయభిప్రాయము.

ఆంధ్రులయందు దాక్షిణ్యభావము వుండవలసినదానికింటె నెక్కువగనున్నది. ఎవరైనవచ్చి ఏమైన నడిగినపుడు లేదు అని జెప్పజాలరు. అదిగొప్పగుణమేగావచ్చును. కాని ప్రపంచమున జీవించుటగాను, అవిసరమైనపుడు మర్యాదగలేదు అని జెప్పగలకే క్రిగిగూడ మనము సంపాదించవలెను. సాధ్యమైనంతవర కితిరులకు సహాయమొనర్చవలెను. కాని అదేసమయమున ఇతరుల మనస్సునొవ్వకుండ లేదు. అని జెప్పగలిగియుండవలెను.

మీరేయేవుత్తులందు ప్రవేశింపదులచుకొనినను, ఆవుత్తి యందగ్రస్థానమునందుటకు ప్రతివారును కష్టపడి పనిజేయవలెను. ఇందుకు గట్టిపట్టుదల నలవలదుకొనవలెను. అట్టి పట్టుదల యున్నయెడల జీవితాదర్శమందు సఫలమగుట కెట్టి యనుమాన మునుండనక్కరలేదు. కాని ఇట్టిపట్టుదల, కృతనిశ్చయము, కష్టపడి పనిజేయుట, తమిళసోదరులందుకంటె ఆంధ్రులందు చాల తక్కువగ గాన్పించును. తమిళసోదరులందుగల ఈగుణమును ఆంధ్రులవరుచుకొనవలెను.

వెంటనే వృత్తియందు విజయమందవలెనను ఆతురత, యువకులందెక్కువ గాన్పించుచు న్నది. కాని త్వరితముగ విజయమంది యొన్నత్యమునకు వచ్చుట చాల అపాయకరమును విషయమును గుర్తింపవలెను. అట్టివిజయము, జొన్నత్యము చిరకాలము నిలువదు. క్రమక్రమముగా మెల్లగా సంపాదించిన విజయము శాశ్వతముగనిలచియుండును. అచిరకాలములో సఫలమైనవారు బలముగ నిలువబడజాలరు. మొదట మీవృత్తియందు లిండికి సరిపోవునంత ఆదాయముతో నంతటనుండి కృతనిశ్చయముతో క్రమక్రమముగా వైవచ్చుట కెత్తింపవలెను.

మతో నంతటనుండి కృతనిశ్చయముతో క్రమక్రమముగా వైవచ్చుట కెత్తింపవలెను.

చివరవరకు పట్టుదలతో నుండుట యనునది ఆంధ్రులందు లోపించియున్నది. ఆరంభశూరత్వ మధికము. దేశమునందేకొత్తయద్యమము వచ్చినను, దాని నత్యుత్సాహముతో నవలంబించి పనిజేయుట కాంధ్రులు ప్రభవము. కాని కొంతకాలమైనతోడనే, దానియందు పట్టుదలనువదలి వేరొక యద్యమమునకు వెళ్లేదురు. రామమోహనరామ బ్రహ్మమతోద్యమమును జూచినను స్వరాజ్యోద్యమమును జూచినను మరి యేయద్యమమును జూచినను ఈవిషయము స్పష్టమగును. ఉద్యమముల తుదివరకు నిర్వహింపకుండ వదలివేయు స్వభావమును పోగొట్టుకొనుటకు గట్టి ప్రయత్నముల నొనర్చవలెను. ఈప్రయత్నమున మనము విజయమందిన యెడల చాల శాస్త్రత్యమునకు రాగలముట కెట్టి సందేయమును లేదు.

సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారి

నభినందించుట

ది|| బి|| సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు వైశుఖాన్సలరగ నెన్నుకొనబడినందుల కభినందించుచు, పురాణంభట్ల కామేశ్వరరావుగారి రాకతీర్థాసము నుపపాదించగా నత్యుత్సాహముతో నంగీకరింపబడెను.

ఏనుగులను వేటాడుట

(మోంచువర్ష గార్డియను)

సాధారణముగ అన్నిచోట్ల నుండనిజంతువులను మృగములను చంపవలయునపుడు ఉత్సాహము వేటగాండ్రులందుట సహజము. ఈకారణమువల్లనే ఎన్నియో చక్కనిపక్షులు మృగములు నశించుచున్నవి. ఆకాతులకే మోసము వాటిల్లుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలో నీటిగట్టము, అంటిలోవులు వేటగాండ్రునాతలజి నవి. గొరిల్లను వేటాడుటకూడ విపరీతముగనున్నది. కాని ఈ మృగజాతి అంతమొందకుండుటకు బెల్జియమువారు కొన్నికట్టు దిట్టములు గావించియున్నారు. వేటాడునందుకూడ కొంతప్రదేశమును ప్రత్యేకించి అచ్చట వేటాడుటకు నిషేధించుటకై ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఈప్రయత్నములు చురుకైన జరుగవలయును. లేకున్న గొప్పమృగజాతులేనీలినపోగలవు. దక్షిణాఫ్రికాలో ఏనుగులను వేటాడుటకు వేటగాండ్రు గొప్ప ఉత్సాహమును చూపుచుండురు. ఏనుగులులేని దక్షిణాఫ్రికా చంద్రుడు లేనిరాత్రివలె కళావిహీనమైయుండును. స్వస్థానినుండి ఈప్రదేశమున ఏనుగులు త్వచ్చగ విహరించుచున్నవి. వేటగాండ్రువారి నుండి ఈఏనుగులను తప్పించి జాతికే మోసము కలుగనివిధమున తన ఏర్పాట్లు చేయుట అవసరము. నాగరికులమని విజ్ఞప్తి వారికిది ప్రధానధర్మముకదా!

విచిత్రజననము

గోదావరిజిల్లా అప్పారెడ్డిలో ఒక ఆవునకు 14-8-25 శుక్రవారము పగలు 12 గంటల 30 నిమిషములకు ఒకకోడె దూడ రెండు శిరస్సులున్న, 4 నేత్రములున్న, 4 చెవులున్న, కల్గి జన్మించియున్నది. జన్మించినతరువాత ఒకగంటనే పుమాత్రమే సజీవముతోనుండి తరువరి చనిపోయెను అని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

బీజే బండ్:—నీరైపోయిన కీర్త్యమును గట్టిపరచుటకు లోకప్రసిద్ధి జెందినది. స్వప్నమందుగాని మాత్రముతోగాని కీర్త్యము స్థితిమగుచున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యౌవనమొసంగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బుమునిచ్చి సంసారసుఖము అనుభవించునట్లు జేసి సంతానవంతులుగజేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు నీ|| 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్యవైద్యశ్రమం,

13, బైరాగిమఠంపేథి, మద్రాసు.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము

కొద్దిరోజులువరకు వెల 3-0-0.

2046

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, విజనాడ.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(24-8-25)

జన్మనిసరకులు

ఇరువదిగజముల "పిన్" ధరలు

కారికకొమ్మలు—22 X 22 మార్కెట్—(ఎ)

రు 10-6 (బి) రు 11-10. సరాసరిరకము. రు 10-6.

కారికకొమ్మలు—22 X 22 వేరు రకములు (బి)

రు 11-4 సరాసరిరకము. రు 10-2.

తెలుపుముల్లు—1703 రు 15-8;—గ్రాస్ 9000

రు 15-4; ఎల్. ఎల్. 78 రు 11-4; ఇ. సి. 78 రు 11-12;

7578 రు 13-6; 9978 రు 11-4; 88-888 రు 16-4; బి. సి.

78 రు 11-8; 880 రు 11-2; 2903 రు 10-2; 8978

రు 11-4.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పౌనులకట్టు)—టూక్రి రు 6-7;

చలువ రు 7-14; పచ్చగుట్టు రు 10-0; పడవ రు 9-8; కాళి

రు 9-13; సవరను రు 9-6.

40 నెంబరు జపాను (పదిపౌనుల కట్టు)—నక్షత్రము

రు 18; భూగోళము రు 12-8; నీలసవరను రు 12-5.

60 నెంబరు సీమ (5 పౌనులకట్టు)—; అడక తెర

రు 19-8; నెమలి రు 19-10; "గేట్" రు 18-10; గొడ్డలి

రు 11-9; గడ్డిబండి రు 11-9; ఎద్దు గడ్డి నూరుము రు 11-9;

సింహమువేటకాడు రు 11-8; పెనము రు 11-8.

60 నెంబరు జపాను (పదిపౌనులకట్టు) — భూగోళము

రు 18-5; నీలచేప రు 21-8.

లోహములు

ఇనుము:—బెల్జియను చట్టకొమ్మలు ఒక బారునకు 30

రు 30;

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 270; జర్మను (డిట్మాన్)

రు 268; రాగిరేకు రు 284;

టిన్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేన్ ఒకటికి)

రు 20;

కళాయిపెంకురేకు:—24 "గేట్" 6" 7" 9" రు 15-0;

8" రు 15-4; 10" రు 15-8;

సిమెంట్

పీపాకువెల:—గిల్లింగ్ హామ్ చెయ్యిమార్కు రు 11-12;

నార్వే ఆవుమార్కు రు 10-8; "బెన్-జే" రు 11-0; జర్మని

నెమలి రు 10-8; తాళముచెయ్యి రు 9-10;

రంగులు

హండ్రెడ్లువైట్ పీపాధర

అలిజరైట్:—20% ఆవుమార్కు రు 72; 20% తొట్టి

కృష్ణాడు రు 74; 20% సింహము రు 78; 20% నాలుగు

ములు రు 71.

"బ్రెక్రామేట్ హాటమ్" హండ్రెడ్లువైట్ ధర 88-4.

చక్కెర

జావాసిద్ధమునరకు మూట ఒకటికి ధర రు 80-14.

వాయిదాధరలు:—నెట్టెంబరు రు 29-12; అట్టెంబరు

రు 29-14; నవంబరు రు 29-14; డిసెంబరు రు 29-14;

వేరుసెనగ పప్పులు

ఇంగ్లీషు పుట్టికి గిడ్డంగిధరలు:—"మిషిన్" రు 62, రు

68; సాదా రు 58.

మార్కెట్ ధరలు:—"మిషిన్" పౌను 25-5; సాదా

పౌను 24-10;

అముదపుగింజలు

164 పౌనుల బస్తా గిడ్డంగివెల రు 18-10.

వేరుసెనగనూనె

"గానుగ" రు 183; "కెస్" రు 180;

అముదము

రు 120; (గానుగధర)

పదును చేసినతోలు రు 1 టికి

మొదలు వరకు

గొట్టపాక్షేలు (మధ్యరకం) రు 2 18 0 రు 3 0 0

" ("ప్రైమ్") రు 3 1 0 రు 3 4 0

తెల్లమేక (మధ్యరకం) రు 2 2 0 రు 2 8 0

" ("ప్రైమ్") రు 2 8 0 రు 2 11 0

ఎద్దుతోలు 8 మొదలు 8 1/2 రు 0 15 9 రు 1 0 0

" (మట్టువాడ) రు 0 15 8 రు 0 15 0

" (బెంగులూరు 8 మొదలు 8 1/2) రు 1 0 0 రు 1 0 7

" (విజయనగరం) రు 1 0 8 రు 1 0 9

" (ఏలూరు) రు 1 0 9 రు 1 1 0

" (తేలికైనరకము) రు 1 1 6 రు 1 2 0

గేదెతోలు రు 0 10 0 రు 0 10 0

గేదె దూడతోలు రు 1 0 8 రు 1 1 8

అవు దూడతోలు రు 1 9 0 రు 1 10 0

తంజావూరు బ్రాహ్మణేతరుల మహాసభ

2. తనికాచలం శెట్టిగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

చెన్నపురి మునిసిపలు ఎన్నికలు

నేను అవజయము గొందినవిధము

తంజావూరు జిల్లా బ్రాహ్మణేతరమహాసభ 5 వ సమావేశము ఈనెల 22 వ తేదీ తనికాచలం తంజావూరులో జరిగెను. రాత్రి 8 వాదరు 2. తనికాచలం శెట్టిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. అధ్యక్షులు కీర్తి శేఖరెన బ్రాహ్మణేతరనాయకులగు సర్. పి. త్యాగరాజు శెట్టిగారు, అమామడు లింబి మర్కటాచార్యులు, పక్కియ ప్లామిశ్శి మున్నగువారను ప్రశంసించి, ఎన్నికలకి ప్రోత్సాహము నియమింపబడిన ఖానుబాదరు ఉస్మాను సాహేబుల గారిని అభినందించి ఇట్లు పన్నుసించిరి.

బ్రాహ్మణేతరులు రాజభక్తి

సర్. పి. త్యాగరాజు శెట్టిగారి మరణానంతరము మనము సమావేశమగుటకు ఇదియే మొదటిసారియము. చెన్నపురి యందు మునిసిపాలిటీ ఎన్నికలు జరగుచున్నవి. ఫలితము బ్రాహ్మణేతరుల కొంతమాత్రము తృప్తికరముగ లేదు. సక్రమాభివృద్ధి కోరువారు ఎన్నికలయందు అవజయము గాంచిరి. విపరీతమున, మార్పులు కోరు స్వరాజ్యపక్షపు అభ్యర్థులు విజయము గాంచిరి. మహాయుధసమయమున బ్రాహ్మణేతరపక్షమువారు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడుచు రాజభక్తిని ప్రకటించుచుండిరి. ఇతర రాజకీయ కక్షలవారు ప్రభుత్వవిధానమునందు గొప్ప మార్పులు జరుగజలయునని తీవ్రమున ఆందోళనము కొనసాగించుచుండిరి. అసహయోన్మత్తము సమయములందు దేశమునందలి అల్లరుల నణచుటకై ప్రభుత్వమువారు గాడించిన ప్రయత్నముల కన్నిటికిని మనపక్షమువారు తోడ్పడుచుండిరి.

ప్రభుత్వమువారి వైఖరి

ఇంతవరకు బ్రాహ్మణేతరుల చెనుకచిక్కి యుండిరి. పన్నులను చెల్లించువారు బ్రాహ్మణేతరులైనను ఉద్యోగములను గౌరవములను బ్రాహ్మణుల లభ్యమయ్యుచున్నారని బ్రాహ్మణేతరులు మంత్రులగు నున్నారకదా ఇట్టి విపరీతములు అంతయును పలువురు తెలిసిరి. ప్రభుత్వోద్యోగములలో బ్రాహ్మణేతరులకు తగిన ప్రాతినిధ్యముండవలయునను తీర్మానమును శాసనసభయందు దాఖలుపరచెను. ఈ తీర్మానముల కనుగుణముగ ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరవులను కూడ ప్రకటించిరి. కాని ఈ ప్రభుత్వపు టుత్తరవులన్న లాభము కలుగలేదు. మీదు మిక్కిలి బ్రాహ్మణుల ఉద్యోగులు తమక్రిందనున్న బ్రాహ్మణేతరులపై ద్వేషము పూని వారికి ఇబ్బందులను కలుగజేయ మొదలిడిరి. జిల్లా కలెక్టరులు బ్రాహ్మణులగు శిరస్తదారులకు వక్రములనున్నారని ఇంక బ్రాహ్మణేతరులహక్కులెట్లు ఆచరింపబడును?

ఈవిధమున బ్రాహ్మణేతరుల హక్కులు గమనింపబడ నందున రాష్ట్రమున అసంతృప్తి న్యాపించుచున్నది. మంత్రులు తమ అధికారములను సుపయోగించి పరిశీలనలను చక్కలెట్టుల లేదని చెప్పలు కవకాశ మేర్పడుచున్నది. యుధ్వసయమునందును మంత్రులకును ప్రభుత్వమువారికిని తోడ్పడినందులకు బ్రాహ్మణేతరుల దియేనాడల మని ప్రశ్నలు అడుగుబడుచున్నవి. స్వపరిపాలనము కావలయుననియు, బ్రిటిషుసంబంధముండగూడదనియు ఆందోళనము జరిపిన సంఘములవారే అప్పుడు ఇప్పుడు గొప్ప ఉద్యోగములందున్నారు. రాజభక్తితో కూడిన మనవిషయమై మంత్రులుగాని ప్రభుత్వమువారు గాని ఏమిచేసిరి అను ప్రశ్నకు జవాబుచెప్పటకు వీలులేకున్నది.

అరవసోదరుల హక్కులు తిరస్కరింపబడుట

ప్రజలలో ఏర్పడిన అసంతృప్తి కిది కారణము. ఇంక 2 ద్వారానులలో కూడ అసంతృప్తి జనించుటకు కొన్ని కారణములున్నవి. మంత్రులవచ్చు లన్నియు ఆంధ్రులకే ఇవ్వబడెను. 1928 సంవత్సరమున అరవసోదరులయందు దసంతృప్తి అధికముగ నుండెను. బ్రాహ్మణులన్నీరు తుడుముటకో యన రాష్ట్రపు దక్షిణ కొనయందున్న రిజెనరుడు డిప్యూటీ కలెక్టరు మంత్రుల గనియింపబడెను. జీవితకాలమంతయు ప్రభుత్వోద్యోగమునందున్న వరిని మంత్రుల గనియమించుట ఉచితమా అని కొందరు ప్రశ్నించిరి.

ప్రభుత్వోద్యోగమునందున్నవారు కాక మంత్రులవదికి పుచ్చులైన అసభి కారులు ద్రావిడదేశమునందొక్కచై నను డి రకాపాయిరా అని పలువురు ప్రశ్నించిరి. శాసనసభయందు ద్రావిడత ఆపాజిమను వర్ణమునకు చేరినందున ఈమంత్రులను మహామహా ద్రావిడులను తృప్తిపరచలేదని చెప్పవలసి యున్నది. మంత్రులపట్ల విశ్వాసములేదను తీర్మానము వోటింగు ద్వారా నానాచయము బలపరచుచున్నది.

ప్రముక్తముగ ఆపాజిమవర్ణమువారిసంఖ్య అధికముగ

యందెను. మొదటి శాసనసభయందు బ్రాహ్మణులే అధికముగ ఆపాజిమవర్ణమునందు యుండెడివారు. ఈసభ యందు బ్రాహ్మణేతరులలో అనేకులు ఆపాజిమను వర్ణమునందు చేరిరి. ప్రజలయందున్న అసంతృప్తిని ఆధారముగ గైకొని ఆపాజిమవర్ణమువారు జస్టిసు ప్రతిష్ఠను అంగత్రొక్క ప్రయత్నించుచున్నారు.

లీకమీషను - సన్నుల భారము

శాసనసభవారు మంత్రుల సహాయముతో ఖర్చులను తగ్గించిరిగాని ఒక విషయవారి సలహాలనుసరించి ఆంగ్లేయోద్యోగులు ఎక్కువ మొత్తములను సొందుచున్నారు. దీనితోపాటు పోస్టాఫీసు, టెలిగ్రాఫు చార్జీలు అధికముగనున్నవి. ఉప్పు పన్ను తగ్గలేదు. ఇదంతయు బ్రాహ్మణేతరుల మంత్రులగు సనియని బ్రాహ్మణులు స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రజలకు చెప్పి మోసపుచ్చుచున్నారు. మంత్రులకు సంస్కరణచట్టము ననుసరించి స్వతంత్రించి పనిచేయుటకు సంపూర్ణాధికారము లేదు. ధనము లేనందున అభివృద్ధిచూపుటకు వీలు లేకున్నది. ప్రైవాటు శాఖ వారి దయాదాక్షిణ్యములకు మంత్రులు లోబడియున్నారు. ఉన్నతోద్యోగము లన్నిటికీ ఇచ్చు అధికారము గవర్నరుగారిదని కొంత సిద్ధాంతము ఏర్పరుపబడినది. ఈ విధమున మంత్రులు బ్రిటిష్ కిరీక యున్నారు.

స్వరాజ్యపక్షమువారి ప్రచారము

సర్ త్యాగరాజు శెట్టిగారి మరణానంతరము బ్రాహ్మణేతరుల విభేదములు అంతమొందినవి. అందుపై బ్రాహ్మణులు క్రొత్తయత్నములను పన్నిరి. శాసనసభ యెన్నికల యందుగాని మునిసిపలు ఎన్నికలయందుగాని తాము విజయము గాంచుటకు కాలగెను ఖిలాఫతు స్వరాజ్య సిద్ధాంతములను అధారముగ గైకొనిరి. అధిక సంఖ్యాకులగు బ్రాహ్మణులను అభ్యర్థులుగ నిలిపి బ్రాహ్మణేతరులకు కన్నీళ్లు తుడుచుటకోయన అనామధేయులగు బ్రాహ్మణేతరులను కూడ కొంతమందిని అభ్యర్థులుగ నిలుపుచుండిరి. ఈ విధమున బ్రాహ్మణుల వోట్లను సంపూర్ణముగ వారు పొందగలరు. ఇంక బ్రాహ్మణేతరుల వోట్లను పొందుటకై చెయ్యి అబద్ధములను చెప్పి ప్రజలను స్వరాజ్యపక్షమువారు మోసపుచ్చుచున్నారు. బ్రాహ్మణేతర పక్షమువారు ప్రభుత్వమువారి చేయిందలి కీలుబొమ్మలనియు, తమకు వోట్లుయిచ్చిన వాసు గారికి మహా తృ గాంధీ గారికి వోట్లు ఇచ్చినట్లుననియు చెప్పుచున్నారు. అభ్యర్థి ఎంతవీధిప్రవర్తన చేసిన అతనికి వోట్లుఇచ్చుట గాంధీమహాత్మునకు వోట్లుఇచ్చినట్లు. బ్రాహ్మణేతరుల హక్కులవిషయమై ప్రభుత్వమువారు తగిన శ్రద్ధ వహించుట లేదనియు, తాము అధికారమునకు వచ్చిన ఈ ఇబ్బందులన్నియు అంతమొందగలవనియు వారుచెప్పుచున్నారు. ఇకను జస్టిసుపార్టీ దూషణకు విరమములేదు. కార్పొరేషను పరిపాలనమునకు సంబంధించిన లోపములన్నియు జస్టిసుపక్షమువారికి ఆరోపింపబడుచున్నవి. విద్యా గౌరవప్రతిష్ఠలులేని అభ్యర్థులను స్వరాజ్యపక్షమువారు నిలుపుచున్నారు. వంగరాష్ట్రమునందును మధ్యపరగణాలయందును స్వరాజ్యపక్షమువారు చేసినపనులను మనముచూచియే యున్నాము. విధ్వంసనమే వారి ఉద్దేశము మన రాష్ట్రమున అల్పసంఖ్యాకులగు బ్రాహ్మణేతరుల మాత్రమే స్వరాజ్యపక్షమునందు చేరియున్నారు. స్వరాజ్య పక్షమున అధిక సంఖ్యాకులు బ్రాహ్మణులే. అన్ని పక్షములకు ఐకమత్య మేర్పడవలయునని వీరు చెప్పుచున్నారు. వీరి మాటలకును చేతలకును ఎంతభేదమున్నదో చూపెదను.

చెన్నపురి మునిసిపలు ఎన్నికలు

చెన్నపురి మునిసిపలు ఎన్నికలలో నన్ను ఓడించుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారు వారినాయకుడు శ్రీమత్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు ఏ విధమున కుట్ర పన్నిరో కొంత వివరించెను. ప్రధమమున సింగారవేలు శెట్టిగారిని త్రత్యభ్యర్థిగ నుంచిరి. కాని శ్రీనివాసఅయ్యంగారు జాతీయవాదులైనను బ్రాహ్మణులు. విభేదములను కలుగజేసి ప్రతిపక్షుల నోడించు విషయమై తెలిసి లేలుగలవారు. నాడివిజనులో 1112 మంది వోటులు లున్నారు. వీరిలో 275 మంది బ్రాహ్మణులు నన్ను ఓడించవలయునని బ్రాహ్మణుని ప్రత్యభ్యర్థిగ నిలుపుట యే ఉచితమని వారుతీర్మానించిరి. అప్పుడు ఈ 275 వోట్లు గట్టిగ వారికి లభించును. ఎన్నిమాటలు చెప్పినను బ్రాహ్మణులు చేపలుపట్టువారి జాతికిచేరిన సింగారవేలు శెట్టిగారికి వోట్లు నివ్వరని అయ్యంగారు గుర్రెగిరి. బ్రాహ్మణ వోటుల బుజ్జా సత్తినారాయణగారిని నాకు పోటీగనుంచెను. సింగారవేలు శెట్టిగారు మదనగోపాలనాయుడిగారి డివిజను అభ్యర్థిగ నియమింపబడెను. ఈ డివిజనులో బ్రాహ్మణ వోటుల సంఖ్య 70 మాత్రమే.

ఈ ఎన్నికయందు బ్రాహ్మణుల వోట్లన్నియు బ్రాహ్మణులకే ఇవ్వబడునని బహిరంగముగ చెప్పుబడుచుండెను. కాని పలువురు బ్రాహ్మణులు కార్పొరేషనునందు నేనుచేసిన పనిని ప్రశంసించుచుండిరి. రాజకీయవిషయములందు ఎన్నికేదము

లున్నను కార్పొరేషను ప్రతినిధిగ నేనే యుండవలయునని వారి కుత్సాహమున్నట్లు కనబడుచుండెను. పన్నులను తగ్గించు విషయమునందును అట్టేలు అధికారము వోటులగులవరకు కలిగియు విషయమునను నేనెంతయు పనిచేసితిని. ఇట్టి పరిస్థితులలో బ్రాహ్మణులందరు నాకు ప్రతిహతులుగ సమ్యకులని చెప్పవరని నేను తలపలేదు నా అభ్యర్థిత్యమును బలపరచుచు డివిజను యందలి చెప్పచున్నట్లు లొక ప్రకటనము గావించిరి. ఈ ప్రకటనమున 19 మంది బ్రాహ్మణులు చేవ్రాలుచేసిరి. కాని స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రతి బ్రాహ్మణుని చేరి బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులకు ఓట్లనిచ్చుట విపరీతముగ నుండునని బోధించిరి.

ప్రతిదినము డివిజనులో స్వరాజ్యపక్షమువారు సభలు జరుపుచుండిరి. నాకు వోటునిచ్చుటకు వాదనమిచ్చినను తప్పు లేదనియు, నాబండిలో పోలింగు నేపముకుచున్నను తప్పులేదనియు అసభలయందు శ్రీనివాసఅయ్యంగారు వారి అనుచరులు బోధించుచుండెరి. పోలింగు దినమున 911 మంది వోటురులు వోట్లుఇచ్చిరి. వీరిలో 649 మంది నాబండ్లలోనే వచ్చిరి. నాకు వోట్లు ఇచ్చునట్లుగ వాదనమిచ్చియుండిరి. కడకు నాకు 988 వోట్లుమాత్రమేవచ్చెను. అనగా మిగిలిన వారందరు స్వరాజ్య పక్షపు నాయకులు బోధించిన విధమున నాబండ్లలోనే వచ్చి నాకు వాదన మిచ్చి స్వరాజ్య పక్షపు అభ్యర్థికివోట్లు నిచ్చిరి. వీరిలో బ్రాహ్మణుల సంఖ్య 108. ఎంతమాసమునకు వీరు పాలుపడినది మీరు గ్రహింపవచ్చును. ఇట్టిమోసమునకును నైచ్యమునకును స్వరాజ్యపక్షము వారు పాల్పడుచున్నారు.

“రాజకీయ బ్రాహ్మణుని సమ్యుభోక్తుడు”

బ్రాహ్మణులలో కొంతమంది మాత్రమే నాకు వోట్లు నిచ్చిరి. వారికి వందనము లర్పించుచున్నాను. ఇతరులు నాకు పూర్వమిచ్చిన వాదనములకు విరుద్ధముగ సత్తినారాయణగారికి వోట్లుఇచ్చిరి. రాజకీయ బ్రాహ్మణుని సమ్యుభుక్తుడు అని శ్రీ శేఖరెన మన నాయకుడు చెప్పుచున్నమాటలు సత్యమైనవని నేను స్పష్టముగ గుర్రెగిరితిని. సాంఘికవ్యవహారములందు బ్రాహ్మణులెంత సరసముగ ప్రవర్తించుచున్నను బ్రాహ్మణేతరులకిని బ్రాహ్మణునికి పోటి వచ్చినపుడు న్యాయాన్వయములు ధర్మాధర్మములను పాటించక బ్రాహ్మణునికే సమ్యకుల నొసగెదరు. పైకి ఎట్లు కనుపడినను బ్రాహ్మణులందరు అతివాదులని కీ|| శే|| నాయరుగారు చెప్పుచుండెడివారు. ఈకాలమున బ్రాహ్మణులందు స్వరాజ్యపక్షమువారిని చెప్పవచ్చును. ఎన్నికలలో బ్రాహ్మణేతర అభ్యర్థులెరువురు పరాజయము గాంచిరి. నాలుగు ఎన్నికలయందును స్వరాజ్యపక్షమువారు గెలుపొందిరి. ఈవారై వినగానే ప్రభుత్వకార్యదర్శులలో నొక డను బ్రాహ్మణుడు సంతోషము నాపుకొన జాలక గంతులు వైచెనట. జస్టిసుపార్టీ అభ్యర్థులలోడిపోయినందులకు బ్రాహ్మణోద్యోగులు ఇతరులు ఏవిధమున ఉప్పొంగుచున్నారో దీనిని బట్టి తెలిసికొనవచ్చును.

ఇంక డివిజనులో జరిగిన అల్లరులను జొర్రస్యమునకు మితములేదు. నాకు వోట్లు ఇవ్వ తలచిన వారిని భయపెట్టుదు ఆకాశరాముని జాబులు పంపబడెను. ఒక బ్రాహ్మణమిత్రుడు నాకుబంకి ఇచ్చుట కుద్దేశించెను. అట్లు చేసిన బండి ధ్వంసము చేయబడునని సంతకము లేనిజాబు అతనికి పంపబడెను. ఇంక భజనలకు ఉత్సాహములకు అంతము లేకుండెను. యువరాజు వచ్చినప్పుడు జరిగిన అల్లరులు జ్ఞాపకమునకు వచ్చెను.

ప్రతి సభయందును జస్టిసుపక్షమువారు దూషింపబడుచుండిరి. జస్టిసుపక్షమువారు ఉద్యోగముల నొసంగువారిని చెప్పబడుచుండెను. స్వరాజ్యపక్షమువారికి దేశసేవయే ప్రధానమని చెప్పబడెను. కడచిన సంవత్సరపు ఎన్నికలలో మువ్వరు మహమ్మదీయులను స్వరాజ్యపక్షమువారు అభ్యర్థులుగ నుంచిరి. ఈ సంవత్సరము ఒక్క మహమ్మదీయుడుకూడ అభ్యర్థిగ లేడు. పదిమంది అభ్యర్థులలో నలుగురు బ్రాహ్మణులుగ నున్నారు. ఎన్నికల సభలలో మహమ్మదీయులు లభికారులుగ మాట్లాడుచున్నను ఒకమహమ్మదీయ అభ్యర్థి కూడ లేకుండ విపరీతముగ నున్నది కదా!

శ్రీనివాసఅయ్యంగారు:—కార్పొరేషను అభ్యర్థిత

ఈ సంవత్సరము బ్రాహ్మణాభ్యర్థుల సంఖ్య అధికముగ నుండుటకు కారణమేమి? సమయము వచ్చినపుడు తాను కార్పొరేషను అభ్యర్థుడగుటకు అనుకూలముగ వోట్లు నిచ్చువారిని శ్రీనివాసఅయ్యంగారు అభ్యర్థులుగ నిలుపుచున్నారు. తనమాటవిని కొన్నిలగుపనికి రాజీనామ ఇచ్చి తాను ప్రవేశించుటకు అంగీకరించు అనుచరులను అయ్యంగారు అభ్యర్థులుగనిలుపుచున్నారు. ఎట్టి జాతిమతభేదములు లేక, ఉద్యోగ గౌరవవాంఛ లేక కలకాలము దేశభక్తితోనే తా మింపని చేయుచున్నట్లు స్వరాజ్య

పక్షము వారు చెప్పినట్లుగా నుచున్నారు. ప్రజలు ఇంతవరకునే ప్రాంతాధికారుల మరచివేరిన పట్టుబాటును 1919 సంవత్సరమున ఎక్కివట్టివు కాన్సిలరు పదవిని గవర్నరు గారు తన కిష్టలేమన అయ్యంగారు అదృష్టము జనరలు పదవికి రాజీనామ ఇచ్చినవిషయము ఎవ్వరు మరచియుండదు శ్రీ హాన్ శ్రీనివాస అయ్యంగార్ తమిళనాడు స్వరాజ్య పక్షాభిమాని యగు డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడిగారిని ప్రాసిక్యూటు చేయుటకై పూనుకొనిరి. న్యూఢింజియా ప్రాసిక్యూషను కేసు జరిపిరి. మంత్రివర్గము కొరి సర్ త్యాగరాయకెట్టిగారి సహాయము నపేక్షించిరి. ఈ ప్రయత్నము విఫలముకాగానే ఆపాజి మనునాయకు డయ్యెను. ఏమిదని చేయజాలక తన శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామ ఇచ్చిన ఈ శ్రీమానే ఇప్పుడు స్వరాజ్య పక్షమునకు నాయకుడై స్వరాజ్యసంపాదనమునకు పూనుకొని యున్నాడు. స్వరాజ్యమునగా బ్రాహ్మరాజ్యము అప్పటి శ్రీమానే రాజాకాగలదు భజనలయందును ఉత్సవములందును వీరు ముందుగ వచ్చుచుండెదరు. కాని అల్లి జరుగునప్పుడు వీరి జాడ కనబడకుండుట ఆశ్చర్యకరములేకదా.

బ్రాహ్మణేతరుల విజయము

ఆగస్టు 8 వ తేది పిమ్మట ఒక వారముదినములకు మరి మూడు దివిజనములలో ఎన్ని కలు జరిగెను. ఈ వారము దినములలో స్వరాజ్య పక్షము వారి మోసము సంపూర్ణముగ వెల్లెబ్బబడెను. ఇతరదివిజనములయందలి బ్రాహ్మణేతరులు బ్రాహ్మణుల కుట్రలను గుర్తెగిరి. ఇరువురు బ్రాహ్మణేతరులు స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థనలనోడించిరి. పంచములు ఆదిద్రావిడుల బ్రాహ్మణులమంటలువని మోసపోక బ్రాహ్మణేతరులకే వోట్లునిచ్చిరి. తననాయకుడగు గాంధీమహాత్ముని వలె తానుమాడ అస్పృశ్యతానివారణకు పాటుపడెదనని శ్రీ మానుగారు చెప్పినమాటల నెవ్వరు లక్ష్యపెట్టలేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారి నీచకార్యములలో నొకదానిని గురించి ప్రత్యేకముగ చెప్పవలసియున్నది. 20 దివిజనలో ఎన్నికలదినము మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థికి 410వోట్లువచ్చెననియు జప్తినుపక్షపు అభ్యర్థికి 180వోట్లు వచ్చెననియు కరపత్రములు నగరమునందంతయు పంచిపెట్టబడెను. వోటరులను మోసపుచ్చుటకై వార్డులనుచేసిరి.

శాసనసభ ఎన్నికలు

చెన్నపురి ఎన్నికలు విషయమై నేను అధికముగ మాట్లాడుటకు కారణమేమనిన త్వరలో శాసనసభల ఎన్నికలజరుగనున్నవి. బ్రాహ్మణులమోసములకు బ్రాహ్మణేతరు లొంగిపోకూడదని హెచ్చరింపుటకే జప్తినుపక్షమువారి బలమును తగ్గించి అధికారమును తమవరము గావించుకొనుటకు బ్రాహ్మణులు స్వరాజ్యపక్షము కాంగ్రెసుపక్షంతో కృత్రిమములున్నాడు. కావున మనముమాడ శ్రద్ధవహించి పనిచేయుట అవసరము. ఇంక రాష్ట్రములందు స్వరాజ్యపక్షమునా రేచిదమున పరిపాలనమును సమీపజేసికో గుర్తెగి మనము బాగరూకలై యుండవలెను. ఇంతవరకు మన రాష్ట్రమువారు మంచిపేరు సంపాదించినారు. సంస్కరణములు ఈరాష్ట్రమున చక్కగ పనిచేసిరి ఉన్నతోద్యోగులు బ్రతుకుమంత్రిలు పొగడియున్నారు. ఈగౌరవమును మనముకాపాడుకొనవలెను.

పార్టీ నాయకత్వము

పార్టీ నాయకుడు మంత్రిగయ్యుండుట ఉచితముగలేదు. ఏలయిన కొన్నికొన్ని సమయములందు పార్టీ నాయకుడు పార్టీవారికి వ్యతిరేకముగ శాసనసభయందు ప్రభుత్వమువారితో కలసి వోట్లనివ్వవలసి యుండును. ప్రభుత్వమువారివృత్తికిని ప్రజల అవృత్తికిని భేదమున్నపుడు మంత్రిప్రభుత్వ సభ్యుడగునచే పార్టీ నాయకుని ధర్మములను నిర్వహించజాలడు.

పానుగలు రాజుపై దాడి

పరిపాలన విషయములందు భారతీయులకు అనుభవము కలుగజేయుట సంస్కరణముల ఉద్దేశములలో ఒకటిగ సంస్కరణ శాసనమున నూనింపబడినది. రాజప్రతినిధులు, గవర్నరులు ఎక్కివట్టివు కాన్సిలరులు సంవత్సరము లే ఉద్యోగమునందుండెదరు. 10 సంవత్సరములలో ఈ సంస్కరణములు మారనుండుటచే మంత్రులు కూడ ర సంవత్సరముల కన్న ఎక్కువకాలము ఉద్యోగమునందుండుకూడదని చట్టనిర్మాతలు అడ్డొంచిరనుటన్నప్పుడు, శాసనసభకాల పరిమితి రి సంవత్సరములే యగుటచే మంత్రులు మూడు సంవత్సరములకాలము ఉద్యోగమునందుండుట ఉచితము. ఇంకను వారు ముగించవలసినపనులను మరియెందు సంవత్సరములు ఎక్కివట్టివు కాన్సిలరులు తదితరులతోపాటు అధికాననున రి సంవత్సరములుండవచ్చును. ఈ విధమున మంత్రులు కోరుచున్న పార్టీయందలి యువకులకు మంత్రివర్గ పొందు అవకాశ మేర్పడును. పార్టీయందుత్సాహముగూడ యుండును.

మంత్రులపై మరియొక తప్పు చెప్పవలసియున్నది. స్టాప్ నెలకు నువ్వోరు నియామకము పార్టీవారికి అసంతృప్తి కలుగజేసింది. బ్రాహ్మణేతరసభ్యుల సహాయముతో హిందూ ధర్మాదాయముల శాసనముశాసనసభయందు దామోదించబడినది. 5 గురు కన్య వనరులలో ఇరువురు బ్రాహ్మణులు నియమింపబడిరి, అభ్య

ర్థులప బ్రాహ్మణులు. శాసనము ననుసరించి బోర్డు కార్యాలయము నంతయు బ్రాహ్మణులతో నింపెను. మంత్రుల అధికారము నందున్న ఇతర శాఖలయందుకూడ బ్రాహ్మణ ఉద్యోగలసంఖ్య అధికముగనున్నదను కంప్లెయింటులు పెరిగిపోవుచున్నవి.

మంత్రులు మారినగాని పరిస్థితులు చక్కబడవని బ్రాహ్మణేతరులే చెప్పుటకు అవకాశమేర్పడినది. ఇది పొరబాటు. ఎదుటనున్న చేనులో పచ్చిక బాగున్నదని పశువులులేలమట సహజము. కాని ఆచేనుమాడ ఈచేనువలెనే యుండును.

నేకటి దాపరికములేక మనస్సునందున్నదంతయు చేప్పితిని. ఏలయిన స్వరాజ్యపక్షమువారి మోసమునకు బ్రాహ్మణేతరులు లోబడకూడదని సకలమున హెచ్చిరికను తెలుపవలయునని నాఉద్దేశము. ఈరాష్ట్రమున స్వరాజ్యమునగా బ్రాహ్మణరాజ్యము. కావున బ్రాహ్మణేతరులు తమ భేదములను మరచి తమపక్షమును బరబరచుకొనవలెను. తేకున్న ఈ స్వరాజ్యాంగ దోషమున మునిగిపోగలరు.

వాతావరణసితి

1925 సం ఆగస్టునెల 24-వ తేది సోమవారము

ముఖ్యతలలు	గత 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జూలై నెల 1-వ తేదినండి వర్షము	కురియే సరియైన వర్షము
గోపాలపురం	44.96
విశాఖపట్టణము	91.0	79.9	...	11.70	87.09
కాకినాడ	89.8	77.7	...	28.91	89.09
మచిలీపట్టణము	90.7	77.8	...	18.65	41.59
కర్నూలు	90.0	72.4	0.04	10.75	26.01
బళ్లారి	91.9	72.4	...	1.96	20.51
కడప	92.7	77.7	0.05	15.51	81.28
నెల్లూరు	97.1	79.8	0.10	7.85	87.99
మద్రాసు	96.8	77.8	...	9.61	50.74
కడలూరు	94.5	77.4	...	12.97	52.94
నీలము	96.5	73.7	...	8.59	89.80
కోయంబూరు	86.7	70.1	...	8.54	22.29
తిరుచనాపల్లి	98.5	78.8	...	10.95	83.18
నాగపట్టణము	97.8	82.6	...	4.07	54.98
మధుర	98.2	76.8	...	10.29	83.58
పాంబే	97.0	78.9	...	0.26	37.00
తిరునల్వేలి	1.64	28.84
తిరువేండ్రము	82.7	76.6	...	18.98	64.51
కొచ్చిక్	85.2	76.1	0.02	54.94	114.51
కాలికట్టు	86.8	73.1	1.05	90.46	117.16
మంగళూరు	86.8	75.0	0.09	110.87	125.68
దెంగుళూరు	81.7	64.8	0.18	8.64	35.87
మేరకార	68.4	62.0	1.18	86.56	125.46
కొడైకనాల్	67.4	51.2	...	18.61	62.18

సర్కారులు:—గోపాలపురంనుండి సంగతులు తెలియలేదు. మేఘములు చుట్టుముగనున్నవి. విశాఖపట్టణములో ఆర్ద్రత తక్కువ. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది. బళ్లారిలో:—బళ్లారిలో చినుకులుపడెను. మేఘములు పలచగనే యున్నవి. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగనే యుండెను. కర్నూటుగము:—నెల్లూరు మద్రాసులలో చినుకులు పడెను. మేఘములు ఒకమోస్తరుగ నుండెను. నెల్లూరులో ఆర్ద్రత తక్కువ. మద్రాసులో పగటివేడివి 22.5 డిగ్రీల ఎక్కువ. రాజగఢి:—అంతటను ఎండ బాగగ గాయవచ్చును. అచటచట చినుకు లుండవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సాఫూరు, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

అయుధశాసనముక్రింద కఠినశిక్ష బాంసీవార్తయొకటి యిట్లు చెప్పుచున్నది:—కాంగ్రెసు సం. కార్యదర్శి పండిత కృష్ణగోపాలశర్మపై ఆయుధశాసనముక్రింద తేదీదిన రెండుకేసులలో నెవన్యుజ్జి రి సంవత్సరములు, 18 నెలలును కఠినశిక్ష విధించెను. (అ. ప్రె.)

పానిపట్టు హిందూ మహమ్మదీయ వైషమ్యములు

లాల్ బజవతిరాయిగారి హితోపదేశము
లాహోర్, ఆగస్టు 22—లాల్ బజవతిరాయిగారి సంపాదకత్వమున వెలువడుచున్న పీపిత్ అనువారు ప్రతికయందు పానిపట్టు హిందూ మహమ్మదీయ తగవును సరించి వాయుచు దుకాణములను డెరచి హరితాశము విరమింప నలసినదని హిందువులకు హితబోధ చేయబడెను. ఇట్టి సంభవములు చాల నష్టమును గల్గించును. రాజకీయభుద్ధయమున కీతగాయదాలు మిగల ప్రతిబంధకములు మానవుడు తప్పజేయకుండునా. అధికారు లేల తమ తప్పు నంగీకరింపరాదు. తాము తప్పుచేయజాలమని వారలభావంపవలయును. తమ తప్పుబిస్వకొని విషాదకరమగు నీ తగాయదా నేల బరిష్కారము చేయరాదు. నిజముగతప్పు గావించినవారిని బట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించుట ప్రతిష్కతోగూడినది. అట్టివానిని బట్టుకొని సమీపమునదలి చెట్టునకుగట్టిమెత్తగదన్నవలయును. (అ. ప్రె.)

జైలులందు వర్గ విభేదములుండరాదు

సంయుక్తపరగణా శాసన సభ తీర్మానము
లక్నోపురం, ఆగస్టు 22:—సంయుక్తపరగణా శాసనసభ నేడు తిరిగి సమావేశమయ్యెను. జైలులందలి శ్రైలీలు కనికరముతోను, అధునిక అభిప్రాయముల ప్రకారముగను ఆవరింపటకుగాను జైలునిబంధనలను సంస్కరింపుటకు యొకసంఘమును నియమింపవలయునని సిఫార్సు గావించుచు చేయబడిన తీర్మానమేకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను. ఇద్దరిభేదములను జూపుటకు నీయబడు ప్రత్యేకపు సౌకర్యములు, ఆచారములు యంతటినుండి విరమింపవలయుననియు, మరెము, వర్గము, తరగతిమొదలగు భేదములు లేకుండ ఎల్లశ్రైలీలకును సమానముగ వ్యయముచేయవలయుననియు తీర్మానమందు సిఫార్సుచేయబడెను.
హోంమెంబరును, జైలుశాఖ వ్యవహారములను నడపునట్టి యువగు వహమ్మదాబాదుమహారాజాగారిని చర్చయందు సభ్యులు ఉగ్రజించిరి. వీరి పరిపాలనకాలమున జైలు పరిపాలనయందు సంస్కరణములు బ్రవేశపెట్టబడెను.
తీర్మానమును దొరతనము బ్రతిసుటించెను. శ్రైలీలు వేరు వేరు జీవనపరిమాణములకు జెంది, ఆలవాటులందు భేదములుగల వారై యుండుటచే ముఖ్యముగ ఆహారము, బట్టలయందు విభేదములు జూపవలసివచ్చునని దొరతనము దెల్పెను.
సోమవారమునాడు శాసనసభ తిరిగి సమావేశమగును. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ సంస్కరణ సంఘము

రిపోర్టు ప్రకటించబడెను
సాల్ సెట్టికి విశ్వవిద్యాలయము మార్చవలదని సిఫార్సు చేసెను
బొంబాయి, ఆగస్టు 13—బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ సంస్కరణ సంఘముయొక్క నివేదిక ప్రచురింపబడెను. బొంబాయి నగరములో సంబంధమును దగ్గించుగాన విశ్వవిద్యాలయమును నగరమునుండి సాల్ సెట్టికి మార్చవలదని సంస్కరణ కమిటీ సిఫార్సు గావించెను. అంతియగాక ప్రకృతియందు గల స్థానముచుట్టును గల భూములను, భవనములను సంపాదించి విశ్వవిద్యాలయము కేంద్రీకరింపవలయునని కమిటీ సిఫార్సు గావించెను. పునవోయందు నూతన విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించుటకు తరుణమునుకూలముగనున్నదని కమిటీ సిఫార్సుచేసెను. పాంథిక, రాజకీయ, ఆర్థికశాస్త్రములలో వారాప్రతికానిర్యాపణము పట్టభద్రులందు తీర్చులైనవారికి గరపుటకు నొక ప్రణాళిక తయారుచేయబడెను. ప్రతిసంఘముయొక్క శ్రేణులునుగాపాడుటకు నెలీనుసభయందు ఎన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులు విస్తారముండవలయునని కమిటీయొక నూతనవిశ్వవిద్యాలయ విధానమును సూచించెను. కమిటీ నిరూపించిన నూతనవిశ్వవిద్యాలయము 18,81,000 లును, 77 లక్షలు ఆదాయమును స్వయం ఆగును. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

బెజవాడ కేంద్రస్థానముగ నుండవలెను

బెజవాడ మునిసిపాలిటీవారి తీర్మానము

బెజవాడ మునిసిపలు సంఘమువారి క్రింది తీర్మానమును గావించిరి:—

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

బెజవాడ కేంద్రస్థానముగ నుండవలెను

బెజవాడ మునిసిపాలిటీవారి తీర్మానము

బెజవాడ మునిసిపలు సంఘమువారి క్రింది తీర్మానమును గావించిరి:—

అధ్యక్షుడు ప్రభుత్వమువారికి పంపిన లేఖ

ఈ తీర్మానములతోపాటే అధ్యక్షుడు అయ్యచేవర కాశీ శ్వరరావుగారు ఈక్రింది లేఖను జరిపించి ప్రభుత్వమువారికి పంపిరి:—

విజయవాడ ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రధాన కేంద్ర స్థానముగ నుండవలయునని నా మునిసిపాలిటీవారు గావించిన తీర్మానమును పంపుచు ఈక్రింది విషయములను తెలుపుచున్నాను.

విజయవాడ చారిత్రాత్మకముగ నగరము. కృష్ణానదికి ఎడమవైపున అనగా పూర్వము అమరావతి విశ్వవిద్యాలయము విరాజిల్లినవైపుననే యున్నది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు పూర్వము. అనేక రాజ్యములు మరుమండలముగా విజయవాడ ప్రాముఖ్యము లెగినది. కాని ఇటీవల రైల్వే సౌకర్యమువల్లను వ్యాపారమువల్లను గొప్పనగర మైనది. ఆంధ్రదేశమునకు మధ్య నున్నది. చక్కని నీటిపల్లయ విశాలముగ విహార ప్రదేశములు ఆరోగ్యకరముగ తీర్మానించుటకు విజయవాడ అన్ని విధముల విశ్వవిద్యాలయపు కేంద్రస్థానముగ నుండుటకు అర్హమై యున్నది. గొప్ప రైల్వేజంక్షను అగుటచేతను, కృష్ణా డెల్టా హెడ్ క్వార్టరు అగుటచేతను విజయవాడ గొప్ప వ్యాపారాభివృద్ధికి అనుకూలముగ నున్నది.

సర్కారులకు, దత్తమండలమునకు నిజము రాష్ట్రమునకు బెజవాడ సమీపముగ నున్నది. ప్రభుత్వమువారు బెజవాడ నొక కేంద్రస్థానముగ నేర్పరచు సంకల్పించుకొన్నట్లు తెలియుచున్నది. అట్లు కాక ఈనగరము ప్రధాన కేంద్రస్థానముగ నుండవలయునని మునిసిపలు సంఘమువారు కోరుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు ఈ కోరికను అంగీకరించిన ఈ విషయమున వారి కన్ని విధముల తోడ్పడుటకు మునిసిపలు సంఘమువారు సంసిద్ధులై యున్నారని వారిపక్షమున తెలుపుచున్నాను.

ఒకపాఠసభ

బెజవాడలో గురువారంరాత్రి గొప్పపాఠసభ జరిగెను. రావుబాదరు కె. గోపాలకృష్ణయ్యగారు అధ్యక్షతనహించిరి. అధ్యక్షుడు బెజవాడ కేంద్రస్థానముగ నుండవలయునని వాదించుచు కడచిన శాసనసభయందు ప్రభుత్వమువారు గవర్నరు బెజవాడనే ప్రధానస్థానముగనుంచు ఉద్దేశించిరియు ఇప్పుడు బెజవాడవాక్కులు తీరస్కరింపబడుట ఆశ్చర్యకరముగ నున్నదనియు చెప్పిరి.

కె. యస్. రామచంద్రరావుగారు బి. ఎ. బి. యల్ విషయమై మాట్లాడుచు మంత్రిగారు బెజవాడ ప్రాచీనచరిత్రను ప్రాముఖ్యమును పాటించక రాజమహేంద్రవరము విశాఖ పట్నముపై దృష్టి సాగించినందున బెజవాడ విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానము కాకున్న అది ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముగ నుండదనియు చెప్పిరి.

ఎ. గురుమూర్తిగారు విశాఖపట్నం రాజమహేంద్రవరమునందలి ఆనారోగ్యకరముగ పరిస్థితులను వివరించిరి. బెజవాడ యందు కేంద్రస్థానముండుట అన్ని జిల్లాలవారికి అనుకూలముగ నుండుననిటి. శేషచలరావుగారు మాట్లాడిరి.

పిమ్మట ఈ క్రింది తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను.

గౌ. సర్ పాత్రోగారి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ బిల్లునందు బెజవాడ విశ్వవిద్యాలయపు ప్రధానస్థానముగ చేర్చబడనందులకు సభవారు తమ ఆక్షేపణలను తెలుపుచు బెజవాడ నొక కేంద్రస్థానముగ నేర్పరచవలయునని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

ఈ విషయమై శాసనసభలో తగిన కృషి సలిపి బిల్లును సవరించుటకై జిల్లాప్రతినిధి యగు కె. డి. సామ్యులుగారు పని చేయవలయునని మరియొక తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. ఈ తీర్మానమును దాను తివిక్రమరావుగారు రుపపాదించుచు ప్రభుత్వమువారు ప్రజల కోరికలకు లొంగునట్లు తీరవిధమున పనిచేయవలయుననిరి.

పిమ్మట 14 మంది సభ్యులతో ఒక ఉపసంఘము ఏర్పరచబడెను. ఆదోశనము జరుపుటకు తగు ఏర్పాట్లను ఈ ఉపసంఘమువారు చేసెదరు. గవర్నరుగారికి విధ్యమంత్రిగారికి శాసనసభ్యులు మహాజరులు పంపుటకు ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. (స్వకీయ విలేఖరి)

మహాపాపకాత్తలు

ప్రమాదకరమగు స్త్రీమరణము

20 ఏండ్ల స్త్రీ శనివారము ఘోరమృత్యువుపాలయ్యెను. సాయంకాలము 4-30 గ వంటచేయబోయి పొయ్యిలో కిరసనా బాపాని అగ్నిపల్ల ముట్టించెను. పొరబాటున ఆమెకొంగు మంట పురిగెను. వెంటనే మంటలు మండుమండెను. ఆమెకేతులవని బంధువులుపోయి మంటవార్చిరి. జనరలు ఆస్పత్రికి తెచ్చిరి. కాని మరుక్షణమునందే ప్రాణములు గోల్పోయెను.

ఇండియా గవర్న మెంటు ఋణములు

కన్యక సముఖముల రూపమున ప్రభుత్వమువారు రప్పడే 20 కోట్లకుపైగా పుచ్చుకొనిరి. 1928 సెల్ లోపున ఫలియన్స్ ల్పాయుర్దాయము గల 90 కోట్ల ఋణముల నాకర్షించుటకు మకులను బాగుగ నేర్పరచిరి. యూ. పడ్డీయూ కొంతగడునిత్తురు. అనగా మారురూపాయిలవద్ద 7 యూ. లాభమువచ్చును. ఇకముందెట్టి లాభముచూపబోరనియు, ప్రస్తుతము న్యాయశాస్త్రములందున్న యిబ్బందులబట్టి తమవద్ద ధనముదాచుకొనుటయే లాభదాయకమనియు, ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచున్నారు. ఆ ఋణములను రాబడిపన్ను లేకుండు ఋణములుగా మార్చుకొనుటకు ఈసారి అవకాశమిచ్చిరి. 1925, 1926, 1927 1928 సెల్ ఋణపత్రములు గలవారికి మార్చుకొనుటకు ఇది తప్పిన వేరొక అవకాశ ముండదు.

రాకపోకలు:—గౌ. జి. ఎ. నరేశుగారు సిమ్లాకు

లేబరుకమిషనరు ఎల్లిసుగారు నిన్నరాత్రి పోయిరి. (పెసిడెన్సీ పోస్టాఫీసుగారు శనివారమునాడు కాకినాడకు పోయిరి.

గౌ. సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు, పాన లురాజాగారు బి. బి. శివభానం పిల్లెగారు, సర్, కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు డా॥ నరేశుగారు, రా. బి. బి. కందస్వామిచెట్టిగారు, పి. ఎల్. మారుగారు నేడుదయము వచ్చిరి. రా. బి. బి. తణి కాచలం చెట్టిగారు, సి. వి. శివరాజుగారు నిన్నఉదయము వచ్చిరి, కొంచినదివాను నారాయణయ్యగారు నేడువచ్చిరి.

బర్మాను వహారాజుగారు 29 వ తేదీ శనివారమునాడు మదరాసు వచ్చురు.

డా. సి. మత్తుగారు నేడు మదరాసువచ్చిరి. మాస్టిక్ కె డిల కుటుంబమువారు 4 రు నిన్న ఉదయము మదరాసు లేబడిరి. అండమానలకు పంపబడుదురు.

గౌ. సర్. సి. పి. రామస్వామిఆయ్యంగారు 28 శుక్ర వారమునాడు గుత్తికి పోవుదురు.

మేజరుజనరలు సర్. హేల్సుగారు పరివారముతో నిన్న ఉదయము వచ్చిరి.

అయోధ్యవరదలు

అల్లాబాదు, ఆగస్టు 22:— 12 తేదీనుండి 18 తేదీలో పల అయోధ్యరాష్ట్రములో గల రాష్ట్రమొదలగు నదులన్నియు పొంగుటచే దేశమంతయు ఎరదల పాలయ్యెనని బలరామపుర విలేఖరియొక్క వ్రాయుచున్నాడు. పెరిగినపంటలు కొంతవరకు నాశనమైనవి. చాలయండ్లు పడిపోయినవి. సహాయపుటలు జరుగుచున్నవి. గోరకపూరు ఘాట్పూర్జాల ప్రాంతములలో గూడ నరదలవచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. ప్రయగలో నది చాలతగ్గిపోయినది. ఇప్పుడేమియు భయములేదు. (ఆ. ప్రె.)

చెన్న పురి స్టాట్ కాన్ కోర్టులో

ఎన్. సి. నెం 14438/24

వాది:—ఎ. ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యర్.

ప్రతివాది:—వి. గోవింద నాయకర్.

పైవాదిచే పైన తెలుపబడిన ప్రతివాదియొద్ద నుండి లెక్కబాబత్తుర్లు 213-11-6 లను వసూలు చేయు నిమిత్తమై ఈదావా తేబడి మూడవజడ్జిగారి కోర్టులో 27-8-25 తేదీన 11 గంటలకు విచారణ నిమిత్తమై కడపటితూరి వాయిదా వేయబడినది. సదరు రోజున ప్రతివాది హాజరుకానిపక్షమున పరోక్షమందు ఎక్కుపార్టీ చేసి డిక్రీ చెప్పబడునని యిందు మూలముగా తెలుసుకొనవలెను.

ఎ. ఎస్. శివకామి నాదన్, వాది తరపున వక్టీలు.

దేశబంధు దాసుగారి ఋణములు

ట్రస్టీలు తీర్చివేసిరి

హిందూస్తాను కో ఆపరేటివు యిన్స్ట్రుమెన్స్ సొసైటీవారికి దేశబంధు దాసుగారి ఋణములను ఋణమును తీర్చుటకు వంగ రాష్ట్రనిధిలోనుండి కోశాధికారి సర్ రాజేంద్రనాథ ముఖర్జీ గారు ట్రస్టీలకు ధనము నిచ్చినందున ట్రస్టీలు ఆ ఋణమును తీర్చివేసి తాక్షావధానంబిరి అని ట్రస్టీలసంఘ కార్యవర్గి నళిన రంజన సర్కారుగారు మాకు వ్రాసెను.

దేశబంధు వంగరాష్ట్ర నిధికి యీ కేల 21వ తేదీవరకు 8, 88, 804 రూపాయలు చేరెను. (1 ఫార్వర్డు ఆగస్టు 23)

కలకత్తా జూదగాండ్రు అరెస్టుచేయబడుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 23:—ఉత్తరప్రదేశ్ కలకత్తాయందు గల జూదపుస్థానములపై సి.బి.డి. పోలీసు దండెత్తిజవలి రెండునెలలమించిరి అరెస్టుచేసెను. అరెస్టుచేయబడిన వారిలో చాలవరకు మార్వాడీలు మహమ్మదీయులుగలరు. ఇందులో కొంతమంది బాంబాయినుండి పంజాబులనుగాయలుటకు వచ్చిరి. విచారణనిమిత్తము వారు మేటప్రెస్టుయెడుట బెట్టుబడుదురు. (ఆ. ప్రె.)

మంగళగిరి యూనియను

ఒట్లను లెక్కపెట్టుటలో అక్రమములు

అధ్యక్షుడు (ప్రిసైడింగ్ (పెసిడెంటు) బిల్ల వెంకట నరసింహంగారు ఉదయము 11 గంటలకు ప్రారంభించి రాత్రి 10 గంటలవరకును జరిగిరి. గూహులై ఖోక్యము గలిగించుకొన గూడనని అధ్యక్షులు కోరిరి. సర్వసంబంధము లగు ఆక్షేపాలు కూడ చాల బయలుదేరెను. అధ్యక్షుడు అసహాయుడై ఉత్తరువులను ఊరక మార్చసాగును. వానిని రద్దుపరచవలెనని అధ్యక్షులుకోరిరి. యూనియను ఛైర్మన్ గారు శ్రీమన్నారాయణ గారి సూచనపై పానకాలు తీర్చుకొని నామినేషనును వెంకట నరసింహంగారు రద్దుచేసెను. సహేతుకములగు ఆక్షేపాలను తీరస్కరించెను. నిర్ణేతుకములను ఆమోదించెను. తన నామినేషనును రద్దుపరచెనని యూనియను ఛైర్మన్ గారు (ప్రిసైడింగ్ (పెసిడెంటు) (పెసిడెంటు) పై ఆగ్రహమును చూపెను. పంచాయతు (పెసిడెంటు) పోలీసువారి సహాయమును నూచించెను. సాయంకాలము ఆరుగంటలైనపిమ్మట పరిశీలనము నిలిపి శేషములైనవి అధ్యక్షులు కొందరు కలెక్టరుకు తిరివాల్ల నంపిరి గాని అధ్యక్షుడు మానలేదు. ఆక్షేపాలను నామినేషను శేషములను పెట్టెగాపెట్టి తాళమువేసి సీలుచేసి భద్రపరచవలెనని అధ్యక్షులు కోరిరి గాని రామచంద్రరావుగారి అక్రమ సలహాను విని అధ్యక్షుడు అధ్యక్షుల కోరికను నిరాకరించెను. అధ్యక్షులు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులకు తిరివాల్లనంపిరి. సివిలు దావాలు జరుగననియు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడు స్వయముగా పరిశీలించుననియు తెలియుచున్నది.

(స్వకీయవిలేఖరి తంజివార్)

నెల్లూరు మునిసిపలు ఛెయిర్మనుపై

కేసు

ఒటరులలిస్టులలో అక్రమచర్య

చెయ్యినుగూ మహాలీసాహెబుగారు ఒటరుల లిస్టులను రాయగలములలో అక్రమములను చేయుచునే యున్నారని గాన ఎన్నికలు జరుగకుండ యింజక్షను చేయవలెనని కోరుచు నంపిరి రామచంద్రరావుగారు కేసునెం 25 వ తేదీ ని కెల్లాగు డిస్ట్రిక్టు మునసిపల్కోర్టులో విచారణ జరుగును. ఆవాక్కులోని ఒటరు లొంగుచు చెయిర్మను కృష్ణముల నాథే కించుచున్నారు.

కార్పొరేషను ఎన్నికలు

సెప్టెంబరు 12 వ తేదీన

10. ఏడుబావులు

గడ్డే రంగయ్యనాయుడుగారు

14. ఎస్ప్లనేడ్

డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు

21. కీల్పాక్

ఇ. ఎల్. అయ్యర్ గారు

* * *

ఏడుబావుల డివిజనులో
కాంగ్రెసు సభ

శ్రీ॥ గడ్డే రంగయ్యనాయుడుగారికి

వోట్ల నొసంగుదు

ఏడుబావుల డివిజనుకు కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థియగు శ్రీ॥ గడ్డే రంగయ్యనాయుడు గారి కార్పొరేషను అభ్యర్థిత్వమును బంపరచుటకు నిన్నటి సాయంకాలము సుబ్రహ్మణ్య మొదలిపిడి యందు గొప్పసభ జరిగెను. శ్రీ॥ శ్రీనివాసయ్యంగారు ఆదికేశవులు నాయకరుగార లుపన్యసించిరి.

అధ్యక్షులు

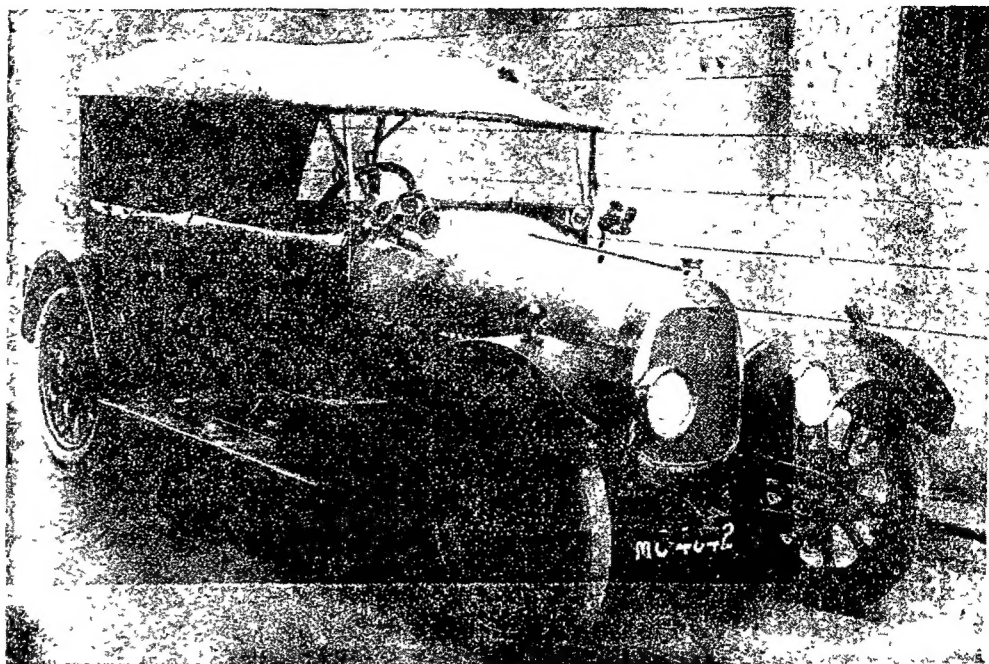
శ్రీ॥ శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రధమమున ఓ. తణికాచలం శెట్టిగారు తంజావూరు బ్రాహ్మణ్యేతర సభయందు గావించిన ఉపన్యాసములో తమపై నాకోపించిన నిందలు నిరాధారములు, అసత్యము లని పల్కిరి. డా॥ వరదరాజులు నాయుడుగారి శైరువిషయములోను, 'న్యూయిండియా పత్రిక' కేసునందును, గడచిన ఎన్నికల సందర్భమునను తణికాచలం శెట్టిగారు తమపై మోపిన అసత్యాలాపముల ఖండించిరి. కాసనస్థానికసభా ప్రవేశమునకు గాంధీమహాత్ము డనుమతియొసంగలేదని సర్ కే. వి. రెడ్డినాయుడుగారు ప్రకటించిరి. అయ్యది సర్వాబద్ధము. మహాత్ము డనుమతించినటుల వాగు పంపినంతివార నాయొద్దగలదు కావున జస్టిసుపక్షముయొక్క మాయమాటలను నమ్ముటోపదని పల్కిరి. కడచిన ఎన్నికలందు కాంగ్రెసువా రపజయమందెనని నిరుత్సాహులు గాకుండు! తంజియా ర్పేటయందు కాంగ్రెసునకు సపజయము వాటిల్లినటుల లెలపరాదు. కారణాంతరములచే జస్టిసుపక్షమునకు జయమచ్చినను కాంగ్రెసువారి కచట నైతిక జయము లభించెను. ఈడివిజనులో కాంగ్రెసు ప్రచారము విరివిగ కొనసాగుచున్నందులకు సంతసము. ఇవటిపౌరులు కాంగ్రెసు నభిమానించి మహాత్మునిపై భక్తివిశ్వాసములు గన్పరచి గడ్డే రంగయ్యనాయుడుగారికే వోట్ల సంగ్రహరని విశ్వసించునా నని పల్కిరి.

ఆదికేశవులు నాయకరుగారు:- తంజియా ర్పేటయందు జస్టిసుపక్షమువారు గావించిన ఘోరకృత్యములను వివరించి, దేశ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటకు ప్రారంభింపబడిన నిరాకర ణోద్యమసమయమందు నిరంకుశప్రభుత్వమునకు జస్టిసుపక్ష మువారు చేదోడుగనుండి సాయమొనర్చిరిని తణికాచలం శెట్టిగా రు పల్కిరి. అట్టిచేశాసభ్యులుగావించుచు పరప్రభుత్వమునకు తోడ్పడు జస్టిసుపక్షమును స్వాతంత్ర్యప్రియులగు భారతీయు లు బలపరుపరాదనియు, రూపుమాపవలెననియు పల్కిరి.

శంకరయ్యగారు:- ఈ తంజియా ర్పేట డివిజనులో కాంగ్రెసుభజనోత్సవమందు చుండగడులనే గడ్డపారచెప్పలు దిని న శంకరయ్యగారు తమిళ భాషయందు మాట్లాడిరి.

కాంగ్రెసు జస్టిసుపక్షములయొక్క వ్యత్యాసములను వివరించి దేశమాతమునకు పాటుబడునదియు, ప్రజాసేవజీయున దియు కాంగ్రెసుపక్షమనియు, స్వలాభములను, ఉద్యోగము లను, బిరుదులను ఆశపడునది జస్టిసుపక్షమనియు పల్కిరి. జ స్టిసుపక్షమువారు గడ్డపారలతో తమ్ముమోదిన విషయమును జనరలుహాస్పిటలులో అధికారులు తమపట్లజూపిన నిరాచర ణను దెలిపిరి. కావున ప్రజలసత్కులు రక్షింపబడి స్థాఖ్యులు గలుగ వలె ననిన అధికారమందున్న జస్టిసుపక్షమునకు స్పష్టిశిక్షి కాంగ్రెసుపక్షమునకు లోడ్పడవలె నని పల్కిరి.

సెకండుహాండు ఇంగ్లీషుకారు కావలసినవారికి మంచి తరుకము.

Angus Sanderson Car

ఆంగన్ సాండర్సన్ అను చక్కటి ఇంగ్లీషు మోటారు కారు

ఆకాశవిమానములు చేయుటలో ప్రఖ్యాతివడసిన టేలర్ కంపెనీవారిచేత, ఈ మోటారు కారు యింజను చేయబడినది.

మూడు పంపత్సరములక్రిందట సుమారు 8000 రూపాయల కిమ్మతు గలది. ప్రస్తుతము చక్కగా పని చేయుచున్నది. ప్రతిదినము వాడుకలో నున్నది.

3000 రూపాయలకు గాని, కొంచెము తక్కువకుగాని యివ్వబడును.

కావలసినవాడు, ఈ చిరునామాకు వ్రాసి కారును పరీక్షించుకొనవచ్చును.

అడ్వర్టైజింగు మెంటు మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక, మద్రాసు.

దొరసాని అయ్యగారు:- ఈడివిజనులో కాంగ్రెసు పక్షమున శ్రీ రంగయ్యనాయుడుగారు, జస్టిసుపక్షము పరపున డాక్టరు అశ్వినీధరంగారును, స్వరేంద్రుగ వేణుగోపాల శెట్టిగారును పోటీజేయుచున్నారు. జస్టిసుపక్షముయొక్క అ కృత్యములు, దౌర్జన్యకార్యములు గడచిన ఎన్నికలందు మిక్కిల్ల రకు తెల్లమైనవి. వేణుగోపాల శెట్టిగారు గోడపైని పిగ్గిలె వీప త్తమునకు బల మధిక మైన ఆపత్తమునకు జేరుటకు తియ్యరై యు న్నారు. అట్టిస్థితిలో ప్రజాసేవకును, త్యాగమునకును కంకణ బద్ధులైయున్న కాంగ్రెసువారిని ఎన్నుకొనెదరా? కార్పొరేష ను సభ్యత్వములకొరకై ఈయభ్యర్థులు కాంగ్రెసునందు చేరలేదు. పిదప ఉపన్యాసములు కార్పొరేషను పరిపాలనయందు గడచిన 10 పత్సరమునంచి ప్రతిసంవత్సరముక్రమక్రమముగ పరిస్థితులెట్టి ఊశదకువచ్చినది ఒమాధుర్వులను వివరించిరి. 6 సం॥ముందు పట్టాముపై వమూలను పన్ను 80 లక్షలుమాత్రమే. ప్రస్తుతమో 54 లక్షలరూ॥ప్యములు పోకర్కములు మాత్రము నృద్ధిగాంచలేదు. శిశుసంరక్షణకానియంతటి లోపములను వివరముగ వెల్లడించిరి. ప్రస్తుతము కార్పొరేషనువారు 146 లక్షల రూ॥ప్యములు ఋణ పడియున్నారనియు దీని కెల్ల ను అసలుస్థాయిదాలు చెల్లించ వలెననిన పన్నులర్యధిక్షీయులు 3వ వేరుమార్గము లేదనియు, ఇట్టిమన్నితికి కారకు కెంతవరకు అధికారము వహించియున్న జస్టిసుపక్షమువారే యనియు పోకిరి.

శ్రీ॥ గడ్డే రంగయ్యనాయుడుగారు:- ఇది ౪౪ లో 45 సం॥ల నుండి ప్రజాప్రతినిధులుగ కార్పొరేషనులో ప్రవేశించిన వారికంటె మీరు అధికకాలము శ్రమి యొనర్చగలరని ప్రశ్నింపవచ్చును.

40 సం॥ల నుండి జస్టిసుపక్షమువా రిరులను రా నీక తమ ధనబలిమిచేత, పలుకుబడి బలముచేర సర్వాధికారము వహించియున్నారు. కార్పొరేషను ఒకరి కంటె ఒకరైనా గాదు. ఈపక్షమువారింతరకు స్వీయలాభముల నా శించి భూతదయా దాక్షిణ్యములేక స్వవక్షింభరులుగ నుండిరి. పరులైనవలకు పరిపమానమాక్కులు గల ఈపురపాలకసంఘమం దెవర ప్రజా సేవకుల కెట్టియవకాశ మియ్యక కార్పొరేషను స్థాపకుల గుత్తను తీసికొనుటయే వారి స్వార్థపరత్వమునకు నిదర్శనము.

రా॥ బి॥ ఓ. తణికాచలం శెట్టిగారు తంజావూరు అబ్రా హ్మణ్యభయందు తొలుతు మదరాసు ఎన్నికలందు జరిగిన ఓటము వలన గణిగినదుఖము నంతను వెల్లడించిరి!

తమకు రాగల ఓటదులు, ఉన్నతోద్యోగముల యాశ లన్నియు మంటిలో గలసెనని ఆక్రందన గావించిరి. కావున నిరంకుశపరిపాలకుల నెంటునంటి తాళము వేయు జస్టిసుపక్షము యొక్క పల్కులను నమ్మి మోసపోకుమా?

నూటికి రెండువంతులు గల బ్రాహ్మణులకు బ్రాహ్మణ్యే తరులు భయపడాల? బ్రాహ్మణ్యబ్రాహ్మణ కతులుపెంచి విశే ధములు గప్పించుటకు జస్టిసుపక్షమువారు ప్రయత్నించు చున్నారు. కాని మహాత్మునిపట్ల భక్తివిశ్వాసములు గలవారగుచో, దేశభక్తియుతు లగుచో కాంగ్రెసుపక్షమును బల పరచవలెనని కోరిరి. పిదప సభ ముగింపబడెను.

న్యూ మా రెగ్లటు నుండి

పీరుమృతక లేబరము

గదల్పవలదు

భారతనావికసమితి బెదరింపు

కలకత్తా, ఆగస్టు 23:- డాక్టరు ఎస్. ఎ. రహిమక్ గారి ఆధిపత్యము క్రింద సేవజరిగిన భారతనావికసమితి సమా వేశమందు న్యూమా రెగ్లటునుండి పీరు మృతక లేబరమును వెల్లడిం పవలెమటకు నిశ్చయించిన కలకత్తా కార్పొరేషను తీర్మానమును నిరసించుచు నొకతీర్మానము గావింపబడెను. శనసును మా ర్గెట్టునందలి సమాధినుండి తెల్లగించుటచే రాబోవు కష్టములను అధికారులు కారణమందురనియు, అట్టిచర్య న హమ్మదీయుల క నమానకరమైనదనియు తెలింగించుచు కాసనభ్యుడు కాడుగారు ప్లిగిరి. స్వరాజ్యమున్నను సరే లేకపోయినను సరే సుతమునకు సంబంధించిన యిట్టి విషయముల జోగికి ఎహమ్మదీయులు యి లెరుల రానియ్యరు.

(ఆ. తె.)

స్వరాజ్యపక్షవిజయము

వి. జే. పటేలుగారిని సామ్రాజ్యశాసనసభ కధ్యక్షులుగ నెన్నికొనుట, స్వరాజ్యపక్షమునకు ప్రబల విజయమనుటకు నందియములేదు. ప్రత్యర్థి యగు రంగారావులుగారు, మితవాదులు ప్రభుత్వ సభ్యులు, అధికారపక్షపాతులు మొదలగువారి సహాయము నైకొనినను ప్రయోజనము లేక పోయెను. ది. బి. రామచంద్రరావు పంతులు అధికారసభ్యుల సహాయముతో అధ్యక్షులగుటకు విరూఢులై, ఆత్మగౌరవమును రక్షించి కొనినం నులకు సంతసింపవచ్చును. పక్షమువారైనను ప్రభుత్వసహాయముపై గాక, తమ స్వంతశక్తి పైనే ఆధారపడినారేని, గౌరవముబడసెదరు. వంగళాసనసభయందు, స్వతంత్రపక్షపు యభ్యర్థి అధ్యక్షపదవిని సంపాదించినను, ప్రభుత్వసహాయము నైకొని విజయముబడసెను. ఇట్టివిజయము వలన స్వతంత్రపక్షము తనప్రతిష్ఠను కోల్పోయినది. స్వరాజ్యపక్షసభ్యుడు అధ్యక్షుడగుటచే, ఎక్కుడు లాభముగలదా లేదా, ఇది యద్యోగ పదవిని స్వీకరించుటకంటెవచ్చునా రాదాయను ప్రశ్నలవిషయమై భేదాభిప్రాయ ముండుట కవకాశముగలదు. అయినను, స్వరాజ్యపక్షమువారు అధ్యక్షపదవిని స్వీకరింపవచ్చు నని నిశ్చయించుటచే నా విషయమును విమర్శింప నక్కరలేదు.

పటేలుగారి యోగ్యత ఎల్ల రెజిగియన్నదే. వీరు స్వతంత్రాభిప్రాయములు గలవారు. వీరి పట్టుదల మిగుల దృఢమయినది. ఎట్టివారికిని వీరు లొంగు స్వభావము గలవారుగారు. బొంబాయి కార్పరేషను అధ్యక్షులుగనుండి వీరు రాజప్రతినిధికి సన్మాన మొనగుటకు నిరాకరించిరి. సామ్రాజ్య శాసనసభలో నేమి, కాంగ్రెసులోనేమి, వీరు జూపెడి ధైర్యమును చాకచక్యమును అచ్చెరువు జూపెడి ధైర్యమును చాకచక్యమును అచ్చెరువు గలిగించును. పటేలుగారు రధ్యక్షులగుటచే, వీరి స్వాతంత్ర్యమున కొక విధముగ నిరోధము గలుగక మానదు. వీరు పక్షభేదమును పాటించక, బాగుగ యోచించి, నిర్ణయము గావింపవలసియుండును. అన్నిపక్షములవారి విశ్వాసమును మూరగొనవలసియుండును. ఇట్టి సమరస శక్తి పటేలుగారికి కలదనియే మా విశ్వాసము. తమ నెన్నికొనినందుల కేవలము విచారపడవలసిన కారణముండదని పటేలుగారు రభయ మొనగిరి. ఇంగ్లండు నందు పార్లమెంటు సభాధ్యక్షుని పదవి చాల బాధ్యతతో గూడుకొనియుండును. ఈ పదవిని నిర్వహించువారు ఎల్లర గౌరవమునకు పాత్రులగుచున్నారు. సభాధ్యక్షుని యుత్తరపు సప్రమాణముగ నంగీకరింపబడుచున్నది. దీనిని ధిక్కరించువారుదురు. ఇంతకుముందు, సర్ ప్రెజ్డిక్టు వైటు గారిని, ప్రభుత్వమువారు సామ్రాజ్యశాసనసభాధ్య

క్షునిగ నియమించిరి. ఇప్పుడు అధ్యక్షు నెన్నికొను హక్కు శాసనసభకు సంక్రమించెను. సర్వవిధముల యోగ్యులును అనుభవజ్ఞులు నగు పటేలుగారి సభ్యత్వముగ నెన్నికొని, శాసనసభ వారు తమబాధ్యతను చక్క నిర్వహించిరి. పటేలుగారును రంగారావులుగారును వోటు జేయక న్యాయముగ బ్రవర్తించిరి. స్వరాజ్యపక్షము నందలి తీవ్రవాది సభాధ్యక్షు డగుట, ప్రభుత్వ సభ్యులకు కంటకముగ నుండుట వింతగాదు. ఇట్టి ఫలితము గలుగునని వా రూహించి యుండరు. రెండువోట్ల భేదముతో పటేలుగారు జయము గాంచుటచే, ఎన్నిక విషయమై ఉభయపక్షముల వారును ఎట్టి ఆతురము గనబడచిరో నూహింప వచ్చును. స్వరాజ్యపక్షము మిక్కిముందు నానాటికి వృద్ధిగాంచక మానదు. ప్రభుత్వమువారు వివేకము గాంచి, ప్రజలకోర్కెలను సఫలపరుపనంత వరకు, ప్రజలలో స్వరాజ్యవాంఛ యధికమగును గాని తగ్గ నేరదు. రీడింగుప్రభువుగారి ప్రసంగమునకు పిమ్మట, స్వరాజ్యపక్షమున కింతటివిజయము గలుగుటజూడ, వారియూహ సరియయినది గాదని విదిత మగును. రీడింగుప్రభువుగారు నిజపరిస్థితుల నింకను గ్రహింప లేదనియు, ఇండియామంత్రి నేర్పినపాతమునే మరల వప్పగింతపెట్టి రనియు స్పష్టమగును. ఇకనయినను, రీడింగుప్రభువుగారు నిజస్థితిని కనుగొన ప్రయత్నింపవలయును. పటేలుగారి ఎన్నిక మూలమున గలిగిన స్వరాజ్యపక్ష విజయము భావి విజయము నకు సూచన యని నమ్మెదము. రాజోవు శాసన సభల ఎన్నికలలో స్వరాజ్యపక్షము దేశమునందొక కొననుండి వేరొక కొనవరకు అఖండవిజయముగాంచి, స్వరాజ్యప్రాప్తివలన గాని ప్రజలు సంతృప్తి జెందరని నిరూపించు గాక!

కడుపుమంట

ఓ. తణికాచలంశెట్టిగారు కార్పరేషను ఎన్నికలలో నిటీవల గలిగిన అపజయమును భరింపజాలక, తమ కడుపుమంటను తంజావూరు బ్రాహ్మణేతర సభలో వెడల గ్రక్కిరి. వీరిని ప్రేరేపించెడి భావముల గూర్చి సందియ మున్న యెడల అది యంతటితో తీరిపోగలదు. వీరికి గౌరవపదవుల యాశయే ప్రధానము. జస్టిసుపక్షమునందు జేరినందులకు ఫలముగ తణికాచలంశెట్టిగారికింకను మంత్రిపదవి లభింపలేదు. మంత్రిపదవి లభింపనందులకు వెనుక వీరు నాయకులతో పోరాడిరనియు, తుద కెట్లెట్లులో సరిపెట్టుకొని రనియు, చెలిసెను. ఈ వార్తయందు సత్యము గలదని, వీరి యధ్యక్షోపన్యాసము బట్టి కనుగొనవచ్చును. ఉపన్యాసమంతయు స్వీయచరిత్రతో సరిపోయెను. నాల్గు కోట్ల మంది బ్రాహ్మణేతరులు బోయిన నేమి? ఒక్కపూట తిండిలేనివారిగతి ఏమయిననేమి? తణికాచలంశెట్టిగారు మంత్రిలగుట మాత్రము ముఖ్యము. మంత్రిలందరును ఆంధ్రులేయిరని, వీరికి కోపముగలదు. ఎవరయిననేమి? బ్రాహ్మణేతరులయిన జాలదా? ఉద్యోగవిషయములలో ఆంధ్రులు మంత్రిలయినను ఆరవలుమంత్రి లయినను మాకొక్కటే. ప్రజలకు వీరెవరును విశేషోపకారము జేయజాలరు. అందుచే, నీ విషయమునుగూర్చి అంతగ విచా

రింప నగత్యములేదు. కాని ఒక్కవిషయమును మాత్రము గమనింపవచ్చును. ఇంతవరకును, దాదాపుగ నన్ని యున్నతోద్యోగపదవులను అరవవారే ఆక్రమించుచుండిరి. ఏ కారణముచేతనయిననేమి ముగ్గురుఆంధ్రులు మంత్రిలయినందులకు, తణికాచలంశెట్టిగారు రింతగవగమట విచిత్రము. తెలుగు మంత్రిలు అరవలక్షేమమునకు ప్రతికూలముగ నుంచరించియుండలేదు. ఈమారుమంత్రివర్గమునందు శివజ్ఞానంపిళ్లగారను తమకు లుగలరు. డిప్యూటీ కలెక్టరు పనిజేసి, పెన్షనుతీసికొని, చిరకాలము నుండియు అధికార సాంప్రదాయములలో జెరిగిన వీరికన్నను సమర్థు లింకొకరు గనుపింపలేదా యని తణికాచలంశెట్టిగారు రడుగుచున్నారు. వీరి ప్రశ్న యందు సారములేకబోలేదు. ఇంతకును తణికాచలంశెట్టిగారిని మంత్రిగ నియమించినచో ఇంతటి తీవ్రవిమర్శనము వెలువడెడిదిగాదు. మంత్రి పదవి దొరకకపోయినను, వీరికి కార్పరేషను అధ్యక్షపదవి లభించినది. అది యయినను స్థిరముగ నుండునని వీ రెంచియుండురు. కాని, క్రూరులగు శ్రీనివాసయ్యంగారు వీరి నాస్థానమునుండి తప్పించిరి! జస్టిసుపక్ష జన్మస్థానమగు చెన్నపురియందే, తమ స్వంతవార్డునందే, తణికాచలం శెట్టిగారు రోడింపబడిరి. పాపము వీరిబండ్లయందే అధిక సంఖ్యాకులగు వోటరులు విచ్చేసి, వీరిచ్చిన కాగితములనే దీసికొని, ప్రత్యర్థికి వోటుజేసిరట. వీరి యూహ లన్నియు విఫల మయినవి. రాజకీయ బ్రాహ్మణుని సమ్మవలదను పురాతన ద్వేషగీతమును వీరు మరల బాడుచున్నారు. శ్రీనివాసయ్యంగారిపై వీరు గావించిన నూషణలకు మితిలేదు. బ్రాహ్మణునితోబాటు ఆంధ్రునిగూడ సమ్మవలదని, వీరు గోరెదరా? ఇట్టి స్వార్థచింతచే ప్రేరితులయి, వర్ణద్వేషమును బోధించెడి తణికాచలంశెట్టిగారి నెన్నికొన కుండుటలో, మద్రాసుపౌరులు దూరదృష్టిని జూపిరి. జస్టిసుపక్షోపయముల నిదివరకెవ రయినను మరచినయెడల, తణికాచలం శెట్టిగారు మరల జ్ఞాపకమునకు దెచ్చుచున్నారు. ఈమారు జరిగెడి కార్పరేషను ఎన్నికలలో వోటరులు భ్రమజెందక, ద్వేషమును పోగొట్టి జాతీయసఖ్యమును వ్యాపింపజేయ నడుము గట్టుకొనిన కాంగ్రెసు పక్షమువారినే ఎన్నికొని, తమ విశాల భావమును వెల్లడిజేయ గోరెదము.

మోటారు ప్రమాదములు

నాగరిక మభివృద్ధి గాంచిన కొలదియు మోటారుబండ్లసంఖ్య వృద్ధి యయినది. భోర్డుగారి దయ యున్నచో, బండ్లఖరీ దింకను చవుకచేయబడునని యూహింపవచ్చును. బండ్లసంఖ్య బలమయిన కొలదియు, ప్రమాదముల సంఖ్యయు వృద్ధియగుచున్నది. చనిపోవువారు గాని, గాయములు తగిలినవారు గాని లెక్కకు మిక్కిలియగుచున్నారు. ఇట్టిప్రమాదములు జరుగకుండుటకు న్యాయార్థు నగరము నందు గంటకు రెండుమైళ్లకన్న బండ్లు ఎక్కువ వేగముతోనడువగూడదని, ఆజ్ఞాపించిరట. ఇందువలన, మోటారుబండ్ల ప్రయోజన మనలే దగ్గిపోయెను. గుట్టపుబండ్లకన్నను వీనివలన నెక్కుడు ప్రయోజన ముండదు. అమెరికా మున్నగు దేశములందు, ఇతర రకపు బండ్లు అదృశ్య మగుటచే, మోటారు బండ్లు మాత్రమే నిలిచియున్నవి. ఇవి మిగుల యధిక మయినపుడు, ఒకదానిని తప్పించుకొని వే

రొకటి ముందుగ నెటుబోగలదు? మోటారుబండ్లు అతివిస్తార మగుటచే, వాని ఉపయోగ మంతరించు చున్నది. రూటరుతంతివార్త ప్రకారము, లండను నగరమునందు ఆగస్టు 1 మొదలుకొని 17 వ తేదీ లోపల 105 మంది మోటారు ప్రమాదములవలన చనిపోయినందు, 216 మందికి దెబ్బలుతగిలెననియు, తెలియుచున్నది. ఇట్టి ప్రమాదములను నివారించుటకు పార్లమెంటుసభలో నొక చట్టమును ప్రవేశ పెట్టవలయునని మేజిస్ట్రేట్లు గోరిరి. ఇంతటి విప రీత మరణము లెట్టివారి హృదయము నయినను తల్లడిల్లజేయక మానవు.

తిరువాన్కూరు సంస్థానము:

ప్రశంసార్హమగు ప్రవర్తనము

అంబులపూజయను గ్రామమునందలి దేవాలయముచుట్టునుగల రోడ్లపై నిమ్మ జాతులను బోనిచ్చుటకు తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారంగీ కరించినందుకు, వారిని దేశమంతయు యభినందిం పకమానదు. వైకంఠండు ప్రభుత్వమువారు మొదట నెటుల మెలగినను, గాంధీమహాత్ముని సంబోధనము నాలకించి నిమ్మజాతులకు గలిగిన అన్యాయమును తొలగించి, నేడు మరల నొక గ్రామములో, నిమ్మ జాతులకు రాచబాటను నడుచుటకు ఏలొంపగిరి. ఇదియొక గొప్పగాదని, సంస్కర్తలు దలచినను తిరువాన్కూరు పరిస్థితుల నెఱిగినవారు సంస్థానము వారి విశాలభావమును కొనియాడక మానరు. నిమ్మజాతులను తాకుటయగాక, చూచుటగూడ తప్పని ఎంచి, తిర్యగ్గతువుల కొనగెడి బాట సౌఖ్య మునుగూడ వారికి నిరాకరించిరి. ఇది మిగుల ఘోర మనుట నిశ్చయము. తిరువాన్కూరు సంస్థానము వారిచర్యకు అసమ్మతిజూపిన ఉన్నతజాతి హిందువులుగలరు. పూజారులిరువురు ఘనుల జాలించుకొనిరి. కాని వారిస్థానమున మరియిరువురను నియమించిరి. తిరువాన్కూరు ప్రజలు ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నములకు తోడ్పడి చిరకాలమునుండియు వారి యశమును మరుగుపరచుచున్న మచ్చను మాన్పగోరెదము.

శాసనసభాతీర్మానములు

ముఖ్యమగు శాసనసభా తీర్మానము లింకను మూలద్రోయబడుచున్నవనుట కిటీవల ప్రచురింపబడిన ప్రకటనమే నిదర్శనము. నారాయణమీనను గారిని కారాగృహ నిర్బంధమునుండి వదలిపెట్టవలయునని శాసనసభవారు కోరినను, ప్రభుత్వము వారు నిరాకరించిరి. ఏరు నిర్దోషులను నభిప్రాయము సర్వత్ర ప్రబలియున్నది. అస్సెసుమెంటు రెమిషను నిమిత్తము బోర్డు స్టాండింగు ఆర్డరులను సవరింపవలయునని శాసనసభవారు గోరినను, అటుల జరిగింపలేదు. అస్సాంకు వలన పోయిన కూలీల దుస్థితి దుర్భరముగనుండుటచే, దానినాపి వేయవలయునని కోరిన తీర్మానమును ప్రభుత్వము వారు నిరాకరించిరి. బల్లారి రిసెంటిల్ మెంటురేట్ల విషయమున జేసిన తీర్మానమును, ప్రభుత్వమువారంగీకరింపరయిరి. నాన్ గెజిటెడు ఉద్యోగుల కష్టములను విచారించుట కొక విచారణ సంఘమును నియమింపవలయు నను తీర్మానముపై ప్రభుత్వము వారు చర్యదీసికొనరయిరి. శాసనసభా తీర్మానము లీతరున బుట్ట దాఖలగుచో, వానికి విలువ ఏముండును? భావ్యభివృద్ధికి సాధన మేముండును? ప్రజాప్రతినిధులపై ప్రజలకు విశ్వాసముండజాలదు.

లోకలుబోధలు: ప్రధానస్థానము

తమ ప్రధానస్థానమును నిర్ణయించుకొనుటకు లోకలుబోధల కధికారముండెడిది. లోకలుబోధలు కొన్ని తమ యధికారమును తిన్నగ వినియోగింపక బోవచ్చును. అంత మాత్రము చే వాని హక్కును తొలగించుట పాడిగానేరదు. స్థానిక సంఘముల హక్కులను వృద్ధిజేయుట న్యాయముగాని, ఉన్నవానిని సయితము ఊడబెరుకుట అసభ్యము. మొన్నటిదినము ప్రవేశపెట్టబడిన సవరణ చట్టము, స్థలనిర్ణయము విషయమై ప్రభుత్వమువారి కధికారమిచ్చుచున్నది. ఇట్టి యధికారమును స్థానికసంఘములనుండి దొలగించుటకు ముందు, వాని యభిప్రాయముల నయినను కనుగొనుట యుక్తము. అదియు జరుగలేదు. ప్రాతచట్టమయినను, ప్రభుత్వమువారు తలచినటుల జల్లాబోర్డు అధ్యక్షులకు సర్వాధికారము నొసగలేదు. అధికారము బోర్డులకు సంక్రమించినది. స్థానికసంఘాధికారము నిటుల దీసివైచుటలో, ప్రభుత్వమువారు స్వాతంత్ర్యనిరోధము గావించుచున్నారు. ఇట్టి ప్రతికూలపరిణామము జరుగుటకు జప్తిసుపక్షమువారు తోడ్పడుట జూడ, వారికి స్థానికస్వపరిపాలనముపై ఏమాత్ర మభిమానము గలదో యూహింపవచ్చును.

మనోవైద్యశాలలు

ఉన్నతవైద్యశాలలను నామమును తీసివైచి, మనోవైద్యశాలలని పేరుబెట్టినను, చికిత్సవిషయమున నితర కభివృద్ధి గలుగలేదు. వ్యాధికుడి రినవారిసంఖ్య 1924 సంవత్సరమున తగ్గిపోవుటయే ఇందుకు నిదర్శనము. 1295 మంది పిచ్చివాండ్రలో, 149 మందికిమాత్రమే వ్యాధి కుడిరె నని, సూచింపబడెను. ఏరికేసులయినను తీవ్రోన్మాదము క్రిందకు రావనిఎంచవచ్చును. కార్మికులును, పొలము పని జేయువారలును ఉన్మాదులలో నెక్కువసంఖ్యాకులు గలరట. 1924 సంవత్సరము చనిపోయినవారి సంఖ్య 107. అంతకుపూర్వము వత్సరమున 89 మాత్రమే. ఇట్టిసితి మిగుల నిరుత్సాహకరముగ నున్నది. ఇంగ్లండుకుబోయిన స్పెషలు ఆఫీసరుగారు తిరిగివచ్చుటచే, నికముం దభివృద్ధిగలుగునని, ప్రభుత్వమువారెంచుచున్నారు. ఏరియాహ లెంతవరకు కొనసాగునో చూడవలయును. ఉన్మాదము మనోరోగము. మనోరోగమును గుదుర్చుటకు కేవల శరీరచికిత్సజేయు డాక్టరులు పనికిరారు. అందుకు ప్రత్యేకశిక్షణ యవసరము. హిందూదేశ మనోవైద్యశాలలలో మానసవైద్యము జేయగల సమర్థులగు భిషక్కులు గలరాయని, సందేహింపవలసి వచ్చును.

మద్యపాననిషేధము: బొంబాయి ప్రభుత్వము

సంపూర్ణనిషేధము గమ్యస్థాన మని, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారిటీవల ప్రకటించిరి. కాని, లోకలు ఆప్షనుపద్ధతిని ప్రస్తుతి మంగీకరించుటకు మాత్రము వీలులేదని గవర్నరుగా రిటీవల చెలిపిరి. ఆదర్శములకును, చేతలకును యింతకన్నను ఎడలొటుండునా? లోకలు ఆప్షను నయినను కొనసాగింపకుండ, నిషేధమునకు దారిజూపు టెటులో తెలియదు. లోకలు ఆప్షనుప్రకారము, ప్రజలు గోరిన స్థలములందు, కల్లంగదులను పెట్టగూడదు. ప్రజాభిప్రాయము వ్యక్తమయినపుడు, అందుకు

వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించుచో, గమ్యస్థానము జేరుట యసంభవము. మద్యపాననిషేధమునకు ప్రజలు తోడ్పడకమానరు. రివిన్యూ బోవునను భయమే, అధికారుల కమితభయము గలుగజేయుచున్నది.

1927 సం॥ చక్రర్తిగారు ఇండియాకు వచ్చుట

చక్రవర్తిగారు 1927 సం॥ శీతకాలమందు ఇండియాకు వత్తురని ఘోషించి పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. రైల్వేవారు యితర అధికారులు సార్వభౌమునికి తగినయ్యెట్లు జేయవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సూచించియుండిరి. ఈరాకకు కారణములగున్చి యిచ్చటను, లండనులోనుగూడ ఆలోచింపకొనుచున్నారు.

ప్రతివైకైజువన్న రద్దుచేయుడు

బొంబాయిమిల్లు కార్మికుల డిమాండు

జోషీగారి స్టేటుమెంటు

బొంబాయి, ఆగస్టు 22-ప్రతివైకైజువన్న రద్దుచేయువరకును బొంబాయి కార్మికపరిస్థితులందు మార్పు సంభవింపజాలవని వారిస్థిరాభిప్రాయమును నివేదించుచు కార్మికులు రాజప్రతినిధికి రాయబార మంపిరి. కాబట్టి ఎక్స్జుపన్ను రద్దు గావించవలయు ననియు, లేదా రద్దుగావించుటకు వీలులేనియెడ, పన్నువసూలుచేయుట కొంతకాలమువరకును మానుటచేయంత్రాలయధికారులకు వచ్చు ఆదాయమగు రెండుకోట్లను కార్మికులకుతగ్గించబడిన వేతనములను బూర్వపురేటుప్రకారముగ నిచ్చు వరకుపై ఎక్స్జుపన్ను వసూలుచేయుట మానవలయుననియు కార్మికులరాయబారి గవర్నరు జనరలుగారిని గోరుచున్నాడు.

కార్మికప్రతినిధి అభిప్రాయము

కార్మికులకుగల ఆయుధము సమ్మెయనియు, కార్మికులు సమ్మెగట్టవలదని తాను వారల వారింపజాలననియు, సమ్మెకట్టుదని కార్మికులకు సలహానీయననియు అసంబ్ధి సభ్యులును కార్మికప్రతినిధియునగు జోషీగారుచెల్పిరి. సమ్మెకట్టవలెదడ అంతర్జాతీయ కార్మికసంఘ ఉద్యమములను, భారతరాజకీయవేత్తలగు, పత్రికలకును కార్మికులదృష్టినివిప్పించి ఆర్థికసహాయము సంపూర్ణముగ జేపెదననియు, వారుచేయుసాహాయ్యము కార్మికులకు జూపబడు ఆవరణపైనుండుననియు జోషీగారు చెల్పిరి.

విచారణసంఘము దొరతనము

నియమించవలయును

పరిశ్రమపరిస్థితుల విచారించుటకు వెంటనే యొకసంఘము నియమింపవలయునని జోషీగారుగోరుచున్నారు. గత సం.ము లందు బెద్దపెద్దలాభములను వాటాదారులకు డివిడెండుగా పంచిపెట్టుటనుగరించి ముందుగ విచారణ చేయవలసియున్నది. మిల్లులకు గావలసినసామూలను దేశమందు గొనుట కొంతవరకు గతలాభము వినియోగింపబడెనో అనువిషయము పిమ్మట విచారించవలసినరెండవవిషయము. తదనంతరము పరిశ్రమయొక్క విలువనుగరించి విచారణ గావించవలసియున్నది. ఐదులక్షలనుండి నలువదిలక్షలవరకును గొన్ని పెరుగుటచే కనికరముజూపకుండ దగ్గింపబడవలసియున్నది. పరిశ్రమ ఏకైకములమున నిర్వహింపబడు విధానము రద్దుచేయవలయును. పరిశ్రమయందు పెద్ద ఉద్యోగములు భారతీయులహస్తగతము గావించవలయును. సాంకేతిక విద్యములమున కార్మికులుబహులను నిర్వర్తించుటకు సామర్థ్యము నొంద ప్రోత్సహింపవలసియున్నది. విచారణ గావించుటకు ఎల్లరును దోడ్పడవలసినదని జోషీగారు ప్రజలను గోరుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్రరాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్షము

30 తేదీన కార్యనిర్వాహకసభ, బెజవాడ

డాక్టరు డి. ఎన్. రామచంద్రరావుగారు, ఆంధ్రస్వరాజ్యపక్షము కార్యదర్శి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్ష కార్యనిర్వాహకసభ 30 వ తేదీన 2 గం.కు బెజవాడలో జరుగును. ఈక్రింది విషయములు చర్చింపబడును:-

1. ఆంధ్రదేశమునందు స్వరాజ్యప్రచారము చేయుట, స్వరాజ్యపక్షపు ఆర్థికస్థితి.
2. కార్యనిర్వాహక సంఘమునందు సభ్యులను చేర్చుకొనుట.
3. రానున్న స్టేటుకాన్ఫెరెన్సు సన్నికలు మున్నగు విషయములు.

విఠల్భాయి పటేలుగారు

నూతనముగ భారతశాసనసభకు యెన్నుకొనబడిన ప్రథమ భారతీయ అధ్యక్షుడు.

జాంబాయి స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు

భారతశాసనసభ అధ్యక్షుని ఎన్నికయందత్త్యత్సహప్రకటనము

దేశబంధు, సురేంద్రనాథుల మరణమునకు సంతాపించుట

సిద్ధా, ఆగస్టు 22:—నేటి కేంద్రాధిపతి సమావేశము చాల ప్రాముఖ్యమైనది. ఇంతవఱకు సభ్యులుగలగొన్నందున సర్ ప్రైజ్‌గా వై.ఎ.గారు తమ పదవిని చాలించుకొనుచున్నారు. నూతనాధ్యక్షుని నెన్నుకొనవలయును. రేపటినుండి యంతకాలము సభ్యులుగలగొని నుండి తత్సార గౌరవము, ప్రతిష్ఠ, రక్షించుచు విశ్రమించి మతియొకరి కప్పగింపవలయును. అధ్యక్షుని యెన్నికయందత్త్యత్సహము ప్రబలుచున్నది. పటేలు రంగారావు లిరువురలో నెవరు నెలుతురో నిశ్చయించుట బహుకష్టముగా మన్నది. ఇరువురకు నెన్నట కవకాశమున్నది. నేటియుదయపురులు నందు చాలమందిసభ్యులు వచ్చిరి. ఎన్నికలందు తానె హనుగల సభ్యులందఱును వచ్చిరి. సభయందు మొదట నూతన సభ్యులు ప్రమాణములుఁ దీసికొనిరి. వారిలో యమ్. వెబ్బు, జి. పి. రాయ, ఆర్. యస్. నాజిపేయి, ఆర్. గార్లను, ఏ. లాంగ్లీ, విజయరాఘవాచారియార్, చార్లయర్లు, మెగ్గెరు, హుయ్యరు మతీమూర్తి, రెవరెండు మెగ్గెయిలు, పి. కర్నూరుగార్లు గలరు. పిదప పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు దేశబంధు, మురేంద్రుల మరణమునకై విలపించుచు నిల్లు నుడిచిరి.

నెహ్రూగారి విలాపము

అత్యల్పకాలముననే భారతరాజకీయ నాయకు లిరువురు మృత్యుహస్తములవారికై బడిరి. వారి మరణములన దుఃఖము ద్రవము మునిగెను. అందు ప్రథముఁడు దేశబంధు చిత్రంజన దాసు. ఈ స్వరాజ్యపక్ష నాయకుఁడు నడియనునందు జీవితభాగ్యమును భారతమాతృ పదకమలసేవ కర్పించి నిరంతరాయముగ శ్రమపడుచున్న సమయమందు వరణించెను. వారి భౌతికాధ్యాత్మిక దేహముల యమితకీర్తి నిరంతర ప్రజ్వలిత దేశభక్తి, యపారకరుణ, ఘనత్యాగము, నాగరికప్రపంచ మంతను గూడ విస్తయమందఁజేసెను. మాతృసేవయందు తన సర్వస్వమును భారబోసినవారంత మహనీయులు చరిత్రయందుగూడ గానము. ప్రపంచమందు తన పరిశ్రమ లమితలాభమును గూర్చుచున్న సమయమున స్వాభ్యుదయమోహమును దిగనాడి, మాతృసేవకొరకు దౌర్జన్యము నవలంబించెను. కాని దేశభక్తి సంకుచితముగక విశ్వ ప్రేమతో నైకమందుచుండెను. వాని జాతీయాయము ఘోరపురమం రాయనచే నీయబడిన భుది యుపన్యాసమందే ప్రకటింపబడెను. అందు “తన్ను చాచెలసికొనుటకు, తానభివృద్ధి నొందుటకు, తన జీవిత సాఫల్య మందుట జాతీయత యొక్క

మార్గమేగాని, స్వయము నదియేగాదు. విశ్వము తన్ను చాచెలసికొనుటకు, తన జాతీయతను జాతీయత యవసరము. విశ్వమందలి భాగ్యతము జాతీయ గర్వాంధకారమున మఱువగూడదు. నే గోరు జాతీయత యెట్టిదన వివిధరాష్ట్రము వాటికిగావలసిన వాటిని స్వతంత్రముగ సమకూర్చుకొనుచు, అన్నియు గలసి యేకాశయములు ప్రపంచకల్యాణమునకు దోడ్పడుటయే” యని దేశబంధును నుడిపెను. అట్టి యుదారాశయములు కల మహానుభావుడు దేశబంధుడు. నాకు సన్నిహితమిత్రుడగుట నష్టము మఱిత బాధాకరము. స్వరాజ్యపక్షముగూడ నటులే విలపించుచున్నది.

భారతగృహమునకు యజమానివలెనుండి ప్రజలకు నాయకత్వమువహించి, జననిపాదారవింద సేవమున ఆసువుల నర్పించిన పూతదర్శినుడు దేశబంధుడు.

భారతజాతీయ నిర్మాతయని సార్థకనామము గడించిన ప్రఖ్యాతపురుషుడు సర్ సురేంద్రనాథబెనర్జీ. ప్రస్తుత వివిధ సంస్థలకు మాతృస్థానముగ జాతీయమహాసభా నిర్మాతలలో నొకఁడు. తన గంభీర మధురవాగ్ధిచే భారతీయుల మాంద్యమును బోదోదీగ విఖ్యాతపురుషుఁడు. నేను ప్రథమమున వారి వలననే రాజకీయములందు దిగితిని. వాటినుండి వారితో గలసి పనిచేసినను, విడిగాపనిచేసినను, గౌరవమున కెట్టిలోటును గలుగుటలేదు. దేశమునకు గొప్పనష్టమే వాటిలెను. నాయకుల యాత్మీయులకు సానుభూతి తంతలు సంపగలందులకు గోరుచున్నాను.

ఇతరుల సానుభూతి

పిమ్మట సర్ కివసాయి అయ్యరుగారు మాట్లాడుచు దేశబంధుని స్వయముగా నెఱుగకపోయినను, వారికిర్తి జగద్విదితమనియు, మితిలేనియాద్రవ గలుగుచున్నదినములందు దేశసేవ యందు గడపుటకు నిశ్చయించుట వారి మహాదౌహర్మ్యము, స్వాగత్యాగబుద్ధి, వనోన్మిర్యల్యము ప్రకటిత మగుచున్నవి. సహకారముపట్ల బుద్ధి మహిమను నూచనలు కనుపట్టు సమయమున మరణము సంభవించుట ప్రార్థన మననలసినదే యనిరి. సురేంద్రుని మరణములన వంగరాష్ట్రమేగాక, భారతమంతయు విచారించుచున్నది. 50 సంవత్సరముల భారత రాజకీయము లాయనయందు మూర్తిభవించినవి. పండిత రాజకీయజేత్ర. భారతదేశ మతని మరణములన చాల దరిద్రావస్థకు వచ్చెను.

పిమ్మట సర్ ఆల్ఫ్రెడ్‌గౌడరు మడ్డిమనుగారు మాట్లాడుచు వంగరాష్ట్రమునదే యిరువురు ప్రధాననాయకులు మరణించుట చాల విచారకరమనిరి. వారిద్దఱు ప్రత్యేక రాజకీయాశయములు కలవారు. సురేంద్రుని మరణమువలన మిత్రుడొకడు

పోయెను. అతని మరణమువలన విక్టోరియా రాజ్యగారి కాలమును జ్ఞాపకముచేయు నాఖరువాడు మాడ మరణించెను.

పిమ్మట జిన్నాగారు మాట్లాడుచు దేశబంధుని మరణమువలన నాపరమమిత్రుఁడును సర్ సురేంద్రుని మరణమువలన నా నాయకుఁడును మరణించెను. వంగరాష్ట్రమునకేగాక భారతదేశము సంతకును దీరనినష్టము గలిగెను. మహామృదీయులనిన వారిరువురకు ప్రేమయే. వారి మరణమువలన మహామృదీయుల కెక్కువ నష్టము గలిగెను.

అంగ్లేయుల తరపున సర్ డెవీలిండ్సేగారు పన్యసించుచు దేశబంధుని స్వయముగా నెఱుగననియు, కాని వారి విశేషముగు యాద్రవ మొదలగు విషయములను గూర్చి వింటిననియు, సర్ సురేంద్రుఁడు చిరకాల మిత్రుఁడని గొప్ప వక్తయనియు వారి మరణమువలన భారతదేశమునకు ముఖ్యముగ వంగదేశమునకు అపారనష్టము కలిగిననిరి.

పిమ్మట సభాధ్యక్షుడగు సర్ ప్రెజ్‌డెంట్‌గారు వై.ఎ.గారిట్లు నుడిచిరి. ఏ దేశమైనను దన రాజకీయములందు ప్రతి తరహాయతయములు కలవారు నుండివలయును. నేడు దేశమంతను దుఃఖినాగరమున ముంచినట్టియు, ప్రఖ్యాతపురుషులు నగు కీర్తిశేషు లిరువురును తమ రాజకీయాశయములందు, మార్గములందు విరోధమార్గములనే యవలంబించినను సమన్వయపరమనది గూడ లేకపోలేదు. అదేదన మాతృసేవాదీక్ష. వారి మరణమువలన దేశమున కింత నష్టము గలిగినదని సూచించలేను. కాని నేడిచట నీయబడిన యుపన్యాసములవలన దేశమం దెంత శూన్యభావ ముదయించినదో పరిస్పృటముగ ప్రకటనమగుచున్నది. పండితుఁడు సూచించినదాని సంగీకరించుచున్నాను. కీ॥ కే॥ ల బంధుగులకు సానుభూతి తంతి సంపుచును”

అధ్యక్షుని యెన్నిక

సరిగా గం 11-34 లయినది. అధ్యక్షుఁడు నూతనాధ్యక్షుని నెన్నుకొనుటకుఁగోరెను. వి.జె. పటేలుగారు రాద్ధరు సభ్యులచే ప్రతిపాదింపబడి, మఱి యాద్ధరుచే నామోదింపబడెననియు, రంగారావుగారు సల్లరచే ప్రతిపాదింపబడి మరి ఐదుగురచే నామోదింపబడెనని చెప్పిరి.

సరిగా గం 11-35 లయినది. సభ్యులధ్యక్షుని యెన్నుకొనుటకు ప్రారంభించిరి. ఒక్కొక్క సభ్యుఁడే కార్యదర్శి బల్ల యొద్దకు వచ్చి సమ్మతినిచ్చుట కధ్యక్షుఁడు గోరెను. అధ్యక్షులిరువురును సమ్మతుల నీయలేదు. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు సమ్మతినిచ్చుటకు వచ్చినప్పు డధికారసభ్యుల ప్రక్కనుండి చిరునవ్వు ప్రకటితమయ్యెను. సభాకాలమంతయు సరదాగానే గడచెను. ఎన్నికలందు తానెహ్రూగూడ యొక్క-వగ నేయుండెను. ఎన్నికలగుచుండగనే పటేలుగారు రంగారావులుగారి స్థానము నొద్దకుఁబోయి యిష్టగోష్ఠి సలుపుట సభయందలి సరదాను మఱితే ప్రకటించెను. ఈసమ్మతుల నిచ్చుట గంటకాలము పట్టెను. అవి లెక్కపెట్టుటకు పావుగంటకాలము పట్టెను. ఆకాలమంతయు చాల యాతురతి సభ్యులందు కలిగించెను. సభయంతయు నిశ్శబ్దముగ నున్నది. అనిశ్శబ్దమున వెనుక గూర్చుండిన స్వరాజ్యసభ్యుడొకఁడు బల్లపై మృదంగవాద్య మారంభించి భేదించినపుడు సభాసదులెల్లరు నొకపెట్టుననవ్వరి. సరిగా గం. 12-5 ల కధ్యక్షుఁడు సమ్మతుల కాగితములపై కొందఱు సభ్యులు సరిగా టిక్కు పెట్టినందున లెక్కపెట్టుటలో నాలస్యమయినదని చెప్పిరి.

జాతెహ మన్యున్నత మగుచుండెను. లిత్సమయమున నెవరి పేరొయని చెప్పుట దోరలుచేసి సభ్యులెల్లరు పనుట నభినయించుచున్నారు. అప్పు డధ్యక్షుఁడు స్వరాజ్యపక్షీయుడగు వి.జె. పటేలుగారు రధ్యక్షుఁడుగా నెన్నుకొనబడెననిరి. రిరి సమ్మతు లాయనకున, ప్రతికక్షికి రిరి ను వచ్చినవి. రెండు సమ్మతులనుమానములుగా నున్నవిని నిర్ణయింపబడెను. పటేలుగారి నభినందించినవారిలో మొదటివారు రంగారావుగారే. రంగారావుగారు పాద్యక్షుఁడుగా నికముందు పటేలుగారికి సహాయ మొనర్తురు. స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు లేమ సంతోషమును బ్రకటించిరి. అట్లు మూడు నిమిషములు సాగెను. పిదప సభ్యులు వెంటనే యెన్నిక ఫలితమును రాజప్రతినిధియంగీకారమున కుంచెదనని తెల్పెను. సభ సోమవారము పఱునాపుజేసిరి. పటేలుగారి సభినందించుటకు సభ్యులు మూగి వేసిరి. కరస్పర్శనగౌరవములకు మితిలేదు! అధ్యక్షుని యెన్నిక యందమితోత్సాహము చూపబడెనని సభ్యులవలననే గాక, ప్రేక్షకుల మహోత్సాహమువలననుగూడ చెలియననను. ప్రేక్షకులలో సర్ మాస్క్రిప్ట్ స్క్రిప్టు (ప్రేటు కాన్సిలు సభాధ్యక్షుడు) అల్బర్త్ కాదిరు పంజాబు శాసనసభాధ్యక్షుడు సర్ మహమ్మద్ ముఖీ దక్షుతులు, వై.ఎ. దొరసాని, సరోజినీదేవి గార్లు గలరు.

పాతలగారి విశ్వాసము

గలిచిన వెంటనే పాతలగారిని అసోసియేటెడ్ ప్రతి నిధి పోయి పాతలగారి నడుగగా నిట్లనిరి.

ప్రజలయొక్క నియోజనముచే వచ్చిన యీ మహా ద్యోగముయొక్క గౌరవ బాధ్యతలను గుర్తించిరి. ప్రజాసభల యొక్క యున్నత సాంప్రదాయముల ననుసరించుట కోరియు ప్రయత్నించెదను. తా మధ్యకు నెన్నుకొనుటలో పొరబాటు చేయలేదని ప్రతి సభ్యుడును ఒరిచులాగన ప్రవర్తించెను.

రాజ్యప్రతినిధి యంగీకరించుట

సిన్హ, ఆగస్టు 24:—నేటి సభాసమావేశము సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమనుగారు నుడివినట్లు చరిత్రాత్మక మయినది. పని చాలించుకొనిన సర్ ఫ్రెడెరిక్ వెలుగారిని వివిధగతుల బ్రశంబించి సాగనంపుట మాతనాధ్యక్షులకు స్వాగతం బొసగుట కూడ చాల నుత్సాహముతో జరుపబడినది. తమ పనిని నిర్వహించునపుడు మాతనాధ్యక్షులకుకూడ సభ్యులందఱు సహాయమును బడయునని కోరిరి.

ప్రేక్షకులు విశేషముగవచ్చిరి. వైటు దొరసాని, సర్ హెన్రీ మాస్ట్రీపు స్మిత్తు (వైటుకొన్నిలు సభాధ్యక్షుడు) అబ్బట్ కాదిరు (పంజాబు కాసనసభాధ్యక్షుడు) గౌరవ ప్రేక్షకుల సానములందు గలరు. సర్ మహమ్మద్ హఫీ దంపతులు, సర్ జనీదేవి, వాడియాగార్లు ప్రేక్షకులసమితిలో కలరు.

సరిగా పదునొకండుగంటలకు సర్ ఫ్రెడెరిక్ వెలుగారు విచ్చిరి. మొదట సర్ విల్బీకారిగారు ప్రమాణమును దీసికొనిరి తరువాత సభ్యులందఱును నిలువబడి, పాతలగారి యెన్నికను ప్రత్యక్షపఱచుచు రాజ్యప్రతినిధి పంపిన సందేశమును గ్రహించిరి సందేశమును సభ్యులు మహాత్సాహముతో గ్రహించిరి.

వైటుగారిని గౌరవించుట

తన యధ్యక్షుపదవిని చాలించుకొనుచున్న సర్ ఫ్రెడెరిక్ వెలుగారికి రాజ్యప్రతినిధిసభలో సివిలుశాఖ సభ్యులు విందొనర్చిరి. కాసనసభ వైటు కొన్నిలు సభ్యులు చాలమంది విందు నకువచ్చిరి. సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమనుగారు వైటుగారు సభాధ్యక్షులుగా నుండి చాల కీర్తిమంతముగ నడపిరిని ప్రశంసించిరి. సాంఘిక జీవనముందుగూడ వైటుగారు రమిత గౌరవమును సంపాదించి రిరి. తనకొఱకు చేయబడిన యీ గౌరవమునకు సమాధాన మిచ్చుచు మొదటిసారి సభలోని సభ్యులు రెండవ సభాసభ్యులకూడ తనపదవి నట్లు కొనసాగించుటకుసాయపడిరియు తా ను స్వ దేశము నకు బోయి నపుడు పార్లమెంటరీ సంఘము నడుపుట యందు ప్రతివాని సహకారము సంపాదించగలిగితిని చెప్పుదు ననిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి నేతపరిశ్రమదుస్థితి

భారత వర్తకసంఘ విన్నపము

ఇంగ్లాండు ఇండియా ప్రభుత్వములు
కార్మికసమస్యయొడ జూపు విభేదము

బొంబాయి, ఆగస్టు 22:—బొంబాయి భారత వర్తక సంఘము ఇండియా దొరతనముయొక్క వాణిజ్యశాఖకు మరియొక దీర్ఘవిన్నపమును బంపెను. పెట్టుబడిదారులు మాత్రమే గాక వేలకొలది కార్మికులను వారిపై నాధారపడినవారను విశాళముపా లయ్యెదరని భయము గలుగుచున్నదని వర్తక సంఘము పంపిన విన్నపముందు స్పష్టముగ దొరతనమున కెగిరింపబడినది. మారకముగాని, కార్మికపరిస్థితులచేగాని విదేశీయుల పోటీనుండి పరిశ్రమను రక్షించుటకు వెంటనే దొరతనము ఏర్పాటు గావించవలసినదని సంఘము కోరుచున్నది. కార్మికులు సౌకర్యముకొరకు కాసనములను నిర్మించుటయందు దొరతనము చురుకు జూపుచున్నదిగాని అట్టి కాసనము లులునందుంచుటకు పరిశ్రమకు నీయవలసిన సౌకర్యముల నిచ్చుటకు ప్రభుత్వము నెనుకంజ వేయుచున్నదని సంఘము నిరూపించుచున్నది. నిర్వాపారత్వము గలుగకుండవేయుటకు నేలబొగ్గుకార్మికుల సందర్భముందు రివియూనైనను బోగొట్టుకొని ఇంగ్లాండు దొరతన మెట్లు సందిగ్ధ పరిస్థితులందు నేల బొగ్గు పరిశ్రమను రక్షించుచోగ మనంపవలసినదని సంఘము నిదర్శనమును జూపుచున్నది. ఆ మాదిరి నేదొరత్వ సాహసములు ప్రతిపరిశ్రమయొడ దొరతనము జాపవలయును. వెంటనే ప్రతి ఎక్సైజు పన్ను రద్దుకేయవలయునని కమిటీ కోరుచున్నది. ప్రతి ఎక్సైజుపన్ను రద్దుకేయటంతో బాటు బట్టలపై దిగుమతిపన్ను తగ్గించవలసి స్పష్టముగ దొరతనమునకు భారత వర్తకసంఘము నివేదించు చున్నది. (అ. ప్రె.)

సర్ బయ్య నరసింహశ్వేర శరగారు

నవంబరునెలలో కలకత్తామీదుగా వెళ్లెదరు
వీరిసానమున రాజ్యప్రతినిధి ప్రభుత్వ కార్యసంఘమున వరల నెవ్వరిని నియమించినదియును యొకను రూఢిగా తెలియలేదు. వంగరాష్ట్రములో ఎస్. ఆర్. దాసు, బి. ఎల్. మిత్రగార్లు అనుగ్రహపాత్రులై యున్నారు సర్ బిమలలాలు సేతల్యాడుగారు మడ్డిమనుసంఘమున రహస్యములను తెలిపెనుగాన ఆయన కీదవిలిఖింపబోలదు. సర్ బిమలాలు మెహతా, ఎన్. ఎమ్. సమరత్, బి. డూబుగార్ల కేర్లుగూడ నూచింపబడినది. హల్దేనుప్రభువు డూబుగారిని సిఫార్సుచేసెనని తెలియుచున్నది. (న్యూ ఎంపైరు)

పబ్లిక్ సర్వీసుల కమీషను

సర్ యీవను కాటనుగారు
కాటనుగారు 16 వ తేదీని కలకత్తాకు వచ్చిరి. పబ్లిక్ సర్వీసుకమిషనులో స్థానముకొరకు చాల ప్రయత్నముచేయుచు న్నార. ఆసంఘమున చుగ్గురు (అస్సామీకు మరయిస్తరు సభ్యులు) యూరోపియనులు ఒకహిందువును ఒకమహమ్మదీయుడును (సభ్యులు) మొత్తము రి గురు సభ్యులుందురు. (న్యూ ఎంపైరు)

ఉత్తర బారక్పూరు మునిసిపలు ఎన్నికలు

స్వరాజ్యవాదుల పరాజయము
కలకత్తా, ఆగస్టు 23:—ఉత్తర బారక్పూరు మునిసిపలు ఎన్నికలందు స్వరాజ్యపక్షము రెండు వాడలందు ఓడిపోయెను కీర్తికేధులకు సర్ మల్లెనాగ టెనెన్టీగారి కుమారు నితోగలుపుకొని యిస్తరు స్వరాజ్యేతర సభ్యులు ఎన్నుకొనబడిరి.

కనోరి రైల్వేదోపిడి

దొంగలను బట్టుకొనుట కాచోకి నిచ్చువారలకు బహుమతి యాయబడును.
అలహాబాదు, ఆగస్టు 23:—ఆగస్టు 9 వ తేదీన లక్నో నుపురంవద్ద కనోరి రైలునందు గావించబడిన దోపిడిదొంగలను బట్టుకొనుటకు ఆచోకి నిచ్చువారలకు రూ 5000 లు బహుమతి యాయబడునని పోలీసు ప్రకటన గావించబడినది. దోపిడిదొంగలచే ఎత్తుకొనిపోబడినట్టియు ప్రకటనయందు వివరించినట్టియు జి. పి. నోట్లను బట్టుకొనుటకు సమాచారమును తెల్పినవారలకు పై బహుమతిగాక వేరుగ బహుమతి ఈయబడును. పోయిననోట్లు, అయిదు రూపాయలు, పదిరూపాయలనోట్లు, నోట్లనెంబరు ప్రకటనయందు దెల్పబడినవి. పరిసరములందున్న మేజిస్ట్రేటుతోగాని, పోలీసు ఉద్యోగులతోగాని లేక ముఖ్యముగ పోలీసు మాపరింటెంటుతోగాని సమాచారము దెల్పవలయును. (అ. ప్రె.)

వర్షపాతము

సిన్హ, ఆగస్టు 23:—చోటానాగపురముమీది డిప్రమ ను జబులుపురంపట్టుపట్లకు సాగి మితముగ మధ్యరాష్ట్రములందు వర్షించెను. తక్కిన దేశభాషములందు వర్ష పవనములు మందముగవచ్చువి. బర్మా, అస్సాము, మధ్యయిండియా, పశ్చిమ మధ్యపశ్చిమ మధ్యరాష్ట్రములు, కొంకణము ఉత్తర మైదరా బాదులందు సర్వసాధారణముగ వర్షము గురిసెను. ఉత్కళము, మైసూరు, నుకర్యాళము, నురరామదక్కనులం దచ్చటచ్చటవర్షించెను. ఉత్తర బర్మా, బెంగాలు, చోటానాగపురం, సంయుక్త పరగణాలు, బొంబాయి వర్షములందు స్వల్పముగ వర్షించెను.
మెర్క్యూ, టావాని 2, మోరేసు, సాచిమారీ రి, హోపింగందు, జబులుపురం, సియోనీ, నాగపురం 2, సాగరు, రైపురం 1½, అమరావతి, మెర్కారాలందు 1 అనిగళమునాన గురిసెను.
నూచన:—పశ్చిమ మధ్య యిండియా, బొంబాయిలం దధికముగవాన గురియవచ్చును. (అ. ప్రె.)

రైలుమోటారు-ట్రోలి ప్రమాదము

ఒకడు చనిపోయెను. నలుగురికి తీవ్రమైనగాయములు తగ్గిలెను

సిన్హ, ఆగస్టు 22:—కాల్యా-సిన్హరైల్వేమీద నేటి యుదయము కందాపూటువద్ద ఒక ట్రోలియును రైలు మోటారును డీకొనినందున ఒకడు చనిపోయెను. నలుగురికి తీవ్రమైన గాయములు తగిలెను. వచ్చేప్రేక్షకులలో రైలు మోటారు కలిసి కొనునను అభిప్రాయముతో ట్రోలికండ్లకు బయలుదేరెను. అదిగాక యెదురుగా రైలు మోటారు వచ్చుచున్న సంగతికూడ ట్రోలికండ్లకు గమనింపలేదు. మోటారుడ్రైవరు మాత్రము ట్రోలివచ్చుచుండుట చూచి దూరముననే మోటారునాటి కేకలు వేసెను. కాని అప్పుడు ట్రోలివాపుటకు వీలులేకపోయెను. రెండును డీకొన్నకొంతసేపటికి ట్రోలిమీదనున్న కూలివాడొకడు చనిపోయెను. మొత్తముమీద ట్రోలిమీదవారికే రి గురికి గాయములుతగిలెను. రైలు మోటారురేడియేటరు తునాకునకలై పోయెను. అట్లే ఆయిలురైలును పోయెను. మోటారులో ఢిల్లీ సివిలుస్టర్లు కలనల్. ఫ్రాంక్ వాని భార్యయు, నా భాపరిపాలకుడు జాన్స్టను, పశ్చిమైత్తరైల్వే యుద్యోగులు మాను, మోహన్ లాలుగార్లును, మానుగారిభార్యయు నుండిరి. వారు రైలు మోటారును వదలివేసి సిన్హవరకు రైలుబండిలో వెళ్లిరి. బండ్లు డీకొన్నందుకు కారణము విచారించబడుచున్నది. గాయములు తగిలినవారు వెంటనే ఆస్పత్రికి గొంపోబడిరి. (అ. ప్రె.)

మెయిలు స్టీమరు

బొంబాయి, ఆగస్టు 22:—బొంబాయినుండి రి కేడీన రేపాల్తో బయలుదేరిన మాంటువా అను పి అండు ఓమెయిలు స్టీమరు 21 తేదీ యుదయము 11 గంటలకు మార్సెయియ్యు వచ్చెను. పి. అండు ఓ స్పెషలు ట్రెయినులో పోవు ప్రయాణికులు కనినారము సాయంకాలమునకు లండను చేరుదురు. కపాలు లండనులో ఆదివార ముదయము బర్మింగా చేయబడును. “చైనా” అనుపి అండు ఓమెయిలు స్టీమరు 21 తేదీ శుక్రవారమునాడు లండను చేరెను. “వీల్లరుమాన్సిటీ” అను స్టీమరు “మాక్ చెప్టరుసిటీ” అనుపాలులైన స్టీమరు 29 తేదీన బొంబాయి చేరవలసియున్నది.

లాండు బ్రిటీష్ స్టీమరు నావికేషన్ కంపెనీ స్టీమరు “పిల్నాన్” వచ్చేనెల 1 తేదీన మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ఆల్జీరాండ్రాడాకు నెం 14 పెడ్డునుండి బయలుదేరును. డాక్టరులు ప్రయాణికులను 11 గంటలకు పరీక్ష చేయుదురు.

లెఫ్టినెంటు కలనల్ జి. ఏ. నిక్సన్, కుమార శ్రీరామ సింఘ్, లెఫ్టినెంటు కలనల్ హెచ్. ఆర్. సాండిలాండ్సు, లెఫ్టినెంటు కలనల్ ఇ. జి. వాలీగార్లు నేడు “రాజ్ మల్” మెయిలు స్టీమరుమీద ప్రయాణమైరి. (అ. ప్రె.)

పంజాబులో కాలువ ప్రాజెక్టు

డేవలపుమెంటు ఋణాపరతులు

సిన్హ, ఆగస్టు 22:—సైజ్జికాంతుల ప్రాజెక్టు విషయమునను పంజాబులోని యితరకాలవ ప్రాజెక్టు విషయమునను డేవలపుమెంటు ఋణాపరతులనుగూర్చి పంజాబు దొరతనమువారు ఆగస్టు 25 తేదీన గెజెటులో ప్రకటించిరి. ఈ ఋణములు 12 సంవత్సరముల పంజాబుబ్యాండ్లని పిలువబడును. అనగా 1987 వరకుండును. వీటిలో నూటికి 50 చొప్పున వడ్డీ యియబడును. కాని దీనిమీద రాబడిపన్ను విధింపబడును. అయిన రాబడిపన్ను లేనివారికిని లేక తక్కువపన్ను చెల్లించువారికిని, రీఫండు లీయబడును. మొత్తము 1 కోటి రూపాయలు బాండులక్రింద వినియోగింపబడును. ఈమొత్తములో 20 లక్షలు పంజాబులో రిజిస్టరైయున్న సహకార పరపతిసంఘములకు ప్రత్యేకింపబడినవి. బాండు లభలుధరులకే యియబడును.
సెప్టెంబరు 12 తేదీనుండి 1925 అక్టోబరు 15 తేదీవరకు వీటిని కొనుక్కొనవచ్చును. సైజ్జికాంతుల కాలువలక్రింద సాగు చేయబడునట్టి యాదొరతనమువారి భూములను బహిరంగముగా గారి ప్రయివేటుగా గాని అమ్యునప్ప డీబాండులను పంజాబు దొరతనమువారు అనుభవరక అంగీకరింతురు. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి, ఆగస్టు 22:—సాహన్ ఆర్పిడిమప్పుడి యొకను కిష్టమై అవస్థలోనే యున్నది. (అ. ప్రె.)

మదరాసు శాసనసభ

అధికారేతర బిల్లులపయి తీవ్రచర్య

సిటీ టెనెన్సీ ఆఫ్ నవరణచట్టము

శాసనసభవారీదినమున అధికారేతరసభ్యుల ప్రతిపాదనలను, బిల్లులను చర్చించుటకుగాను తిరిగి సమావేశమైరి. ఈదినమున సభ్యులసభాసములుచాలనరకు ఖాళీగానుండెను. ఘోషారు 40. మంది సభ్యులకంటె పెక్కుమంది హాజరుగారెదు. ప్రేక్షకుల గ్యాలరీలు దాదాపు శూన్యముగనుండి నిరుత్సాహకరముగ నుండెను.

సభాకార్యక్రమము మామూలుగ ప్రశ్నోత్తరములతో ప్రారంభమైనప్పుడు, అధ్యక్షవర్గమునందొకరగు రా|| బి|| టి. ఎం. నరసింహాచారిగారు రధ్యక్షాస్థానములకరించిరి. ప్రశ్నోత్తరముల సమయమున గతవారమున గల్పించిన యుత్సాహమైనను ఈదినమున గాన్పింపక చాలమందముగనుండెను.

డాక్టరు నల్లేశ మొదలియారుగారికి

వైద్యోగ్యము

రా|| బి|| సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారు ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగనే, తాను శుక్రవారమున, డా. నల్లేశ మొదలియారుగారిని సరించి ప్రశ్నలనడుచునపుడు, సత్యానత్యములదెలిసికొనుటకు నేను ముందుగా తగినంతవిచారణ యొనర్పలేదని గౌరవనీయసభ్యు లొకరునుడిచిరి. ఈవిషయమున నీదినమున జవాబుజెప్పుట కిదియన నభ్యుత్తని అనుమతి నడుగగా వారంగీకరించిరి. డా|| నల్లేశ మొదలియారుగారు శాసనసభాకార్యదర్శికి వ్రాసినయొకజాబు నుపయోగించుటకుగూడ అభ్యుత్తని యనుమతినుగగా వారా అనుమతిని సగిరి. ఈజాబును జూలై 24 వ తేదీన నల్లేశ మొదలియారుగారు, శాసనసభాకార్యదర్శికి వ్రాసిరి. అందిట్లుగలదు. "శాసనసభ్యుడు, ఒక రిజిస్టరు మెడికలు ప్రాక్టీషనరు, విద్యార్థునకు వైద్యపరీక్ష యొనర్చి, ఫీజుగా, ప్రభుత్వనిధినుండి ప్రతిఫలమును పుచ్చుకొనుటకు పిలువగదా? అట్లుజేసినయెడల శాసనసభ్యుత్వము వదులుకొనవలెనా? దెలుపగోరెదను."

నా ప్రశ్నకు అధారమిది. నేనాప్రశ్న నడుపుటకు, ఈ జాబు తగిన ఆధార మొనగించునట్లుదని నానమ్మకము. శాసనసభ్యులు, ప్రభుత్వనిధినుండి పరిహారమునుపుచ్చుకొను పనులనంగీకరింపరాదని నాయోగప్రాయము క్రిందటికూరి, ఆయనయట్టికను చర్చించునవయసన దెలియుచుంటిని. ఇందువలన నల్లేశ మొదలియారుగారిపై కెట్టి ఆరోపణల నొనర్చుటయును యుద్దేశముగదా.

ఎ. రామసామిమొదలియారు:—సత్యానత్యముల కెల్లకొనుటకు ఆది తగినంత ఆధారమా కాదాయననది. న్యక్తతల్లి ప్రాయములపై నాధారము కనుండును. అయినను ప్రతిపక్ష నాయకునిప్రశ్న కిదియొక్కటిగా ఇంకను తేలికాధారములుగలవాయనువిషయమును విచరించెయగోరెదను. రా|| బి|| సి. వి. ఎస్. నరసింహాచారిగారు రామస్వామి మొదలియారుగారు ఇంకను పట్టుపట్టికతో చాలాఆధారములను జూపుటకు సిద్ధముగ నున్నాను.

చెన్ననగర పురపాలకసంఘ శాసనసవరణచట్టము ఈదినము కార్యక్రమపట్టికయందు సామి వెంకటాచలం కెట్టిగారి చెన్ననగర పురపాలకసంఘ శాసనసవరణబిల్లు మొట్టమొదటగలదు. కాని పై శాసనమునకు సంప్రదించు సవరణలను నూచించుటకుగాను కార్యరేషనువారొక యుపసంఘమును నియమించియునుటచే దాని నిష్పక్షిబిల్లు నుపసంహరించుకొనుచుంటిని కెట్టిగారు చెప్పిరి.

లోకలుబోర్డు శాసన సవరణ చట్టము

రా|| బి|| ఎస్. కృష్ణారావుగారు:—లోకలు బోర్డుల శాసనమున సవరించు బిల్లు నుపపాదించుటకు అనుమతి నొసగవలెనని గోరిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలన మంత్రియగు పానుగల్లు రాజాగారు తాను ప్రతిపాదన నెదుర్చుట లేదనియు కాని ఇట్టి సవరణ బిల్లులు తన కిష్టములేదని నుడిచిరి. అంతియగాక ప్రస్తుత సవరణబిల్లునకెట్టి ఆసక్తికరతయ లేదు. ఆ యన్యాయపట్టికయందు ప్రభుత్వమువారు జోక్యము పుచ్చుకొనుచుండెదను ప్రాయము సరిగాదు. లోకలు బోర్డులు విభిన్నతల తప్పించి గుర్తించినపుడు మాత్రమే జోక్యము పుచ్చుకొనుచుండెరి. ఈ బిల్లువలన కేరళు రేటునకు అనువర్తనముగ చాల పనియొనగుట దప్ప నురేయిపయోగమును నుండజాలదు.

రా|| బి|| ఎస్. కృష్ణారావుగారు:—లోకలుబోర్డుల శాసనమున సంఖ్య 112, 116, 117 కేకముల సవరించుటకుగాని బిల్లు ఉద్దేశింపబడెను. ఆ సెక్షనుల ప్రకారము లోకలుబోర్డుల

గారే యే పనులకు ధనము వెచ్చింపవచ్చునో వివరింపబడెను. అందు అంగీకరింపబడలేదను కారణముచే ప్రభుత్వము వారు జోక్యము పుచ్చుకొనుచున్నను ఇందువలన స్థానికసంఘములపరిపాలన స్వాతంత్ర్యమునకు చాల భంగము గలుగుచున్నది. స్థానిక సంఘముల పరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును బలపరుచుటకుగాని బిల్లు ఉద్దేశింపబడెను.

ప్రతిపక్షధానము సభవారీదే నేకగ్రీవముగనంగీకరింపబడెను.

పిటి టెనెన్సీ బిల్లు

ఎల్. ఎ. గురుస్వామిగారు:—పిటి టెనెన్సీ బిల్లు నుపపాదించుచు, బీద టెనెంటుల యుపయోగకరముకొర కుద్దేశింపబడెనని నుడిచెను ప్రస్తుతశాసనమున భూమి యజమానులకు, అద్దెల హెచ్చించుట వసతులేర్పరపబడెనే గాని వానిని తగ్గింపవలెనని గోరుటకు టెనెంటులకు వసతు లొసగబడలేదు. ఇది అన్యాయము ఈ అన్యాయమును తొలగించుట ఈబిల్లుయొక్క ప్రగమోద్దేశము. బీదలకు టెనెంటులు, ఎక్కువ అద్దెల నొసగలేని, భూమిని గృహములనువది వేరొకచోటికి పోవనివచ్చుచున్నది. అట్టివారు యజమానులకు భూమిఖరీదును చెల్లించి, జిరాయిటీసొక్కును పొందుటకు పిలవసగుట ఈబిల్లునందు రెండవవిషయము. ఈ విషయమున చాల ఆభిప్రాయ భేదముగలదు. ప్రస్తుత శాసనము నాచరణలో పెట్టుటలో కలుగుచున్న కష్టముల తొలగించుటకు మాత్రమే ఈబిల్లు ఉద్దేశింపబడెను.

ప్రస్తుతమున్న శాసనము, తాత్కాలిక క్లిష్టపరిస్థితులను దాటుటకుగాను 1922 సం॥న నేర్పరపబడెను. ప్రస్తుత మున్న శాసనము, తాము నివసించు భూముల భాడుగ నిచ్చి, వానిలో గొప్పభవముల నిర్మించుకొనినవారికి రక్షణ మొసగుచున్నదిగాని, చిన్నచిన్న ఇంట్లు గట్టుకొని నబీద టెనెంటులకు సరియగు రక్షణను నొసగుటలేదు. పీరి భూమినుండి వెడలగొట్టుబడినపుడు వారు నిర్మించుకొనినగడిసెలు మొదలగువానికి లభించు పరిహారము అతి స్వల్పము. ఇట్టివారిని వెడలగొట్టుటవలన, వారు ఇదివరకే జనసమృద్ధి మధికముగనుండు ప్రదేశమునకే పోవలసివచ్చుచున్నది. ఇట్టి జనసమృద్ధియువలన నగరాంగోళమునకు వాటిలుచున్న నష్టమునుగురించి నేను వేరుగ వివరింపవచ్చులేదు. అందుచే నట్టిబీదలకు జిరాయిటీసొక్కుల నొసగుట యొక్కతే మార్గము. ఈవిషయమును సవరించుట కీసభవారే మరీ యొకప్పుడు సవరణ బిల్లును దెచ్చెదరని నమ్ముచున్నాను.

ప్రస్తుత శాసనము ప్రకాశము, రైతును వెడలగొట్టినపుడు, ఇత డాక్ర దే ర మున నాటి న చెట్లు మొదలైన వానిని, భవనములను మాత్రమే పరిహార మొసగుటకును గాని అశోభనీయ ఇతర అభివృద్ధులకు పరిహారము నొసగుటలేదు. అందుచే భూమివలన హెచ్చించుటకు రైతు గావించు అభివృద్ధులకన్నిటికిని పరిహారమొసగునట్టిబిల్లునందేర్పరపబడెను. మరి యొకవిషయము: వేర్వేరు కారణములచే ధరలు హెచ్చినకాలమున అద్దెలు హెచ్చించుచు నిర్ణయింపబడెను. కాని ఇప్పుడాధరలు తగ్గుటచే అద్దెలగూడ తగ్గించుటకు ఈబిల్లునందు సాధన మేర్పరపబడెను.

ప్రస్తుతము రైతు, తాను నివసించుచున్న భూమిని తనకు వీలైనపుడు కొనుక్కొనుటకు పిలువెను. తనను వెడలగొట్టుటకు భూస్వామి ప్రయత్నించినపుడే అట్లుడుగగలడు. ధరలు హెచ్చినపుడుగాని, భూస్వాములు సామాన్యముగ నట్లు ప్రయత్నింపరు. అంతవరకును అందు నివసించు టెనెంటులనితీ సిండ్లముగ నుండును. అందుచే తాను నివసించుభూమిని తాను కొనుక్కొనదలచినపుడు, దానిని విక్రయించునట్లు నుత్తర్య జేయవలెనని కోర్టువారిద్వారా గోరుట కధికారమొసగుట కీబిల్లునందేర్పరపబడెను.

ఎం. సి. రాజాగారు:—బిల్లును బలపరిచిరి.

లామెంబరు:—ప్రభుత్వమువారిని నీబిల్లుసవరణమున నెదుర్చుట లేదనియు బలపరుచుటగూడలేదనియునుడిచిరి. ఈబిల్లునందు దీర్ఘముగ విచారించవలసిన విషయములు కొన్నిగలవనియు, బిల్లునందలి సవరణల నంగీకరించుటకు పూర్వము భూస్వాములు కలుపుకొనువిషయములను జాగ్రత్త గావించవలెను.

సామి వెంకటాచలం కెట్టిగారు:—బిల్లు కేంద్రరక్షణ, కలక్టరుమిటివారి విచారణార్థము కొన్ని నూచనలనొసగిరి. ఈబిల్లునందలి విషయములు, భూస్వాములకు ముఖ్యముగా వర్తించునవనుటచే వారు చెప్పుకొనువిషయములను నెలెత్తు కమిటీవారు శ్రద్ధగాగమింపవలెను. అద్దెలను తగ్గించువిషయమున, దరఖాస్తులను విచారించు సధికారమును కార్యరేషను స్థాయిసంఘమువారి కొసగునో బాగుండును. గృహముల బిలుననుగురించిన విషయములు వారికి బాగుగదెయ్యును. కాన అద్దెల సరిగ నిర్ణయించుటకు వారి కెక్కువశక్తియుండును. టెనెంటులను వెడలగొట్టునపుడు, భూస్వాములనుండి పరిహారము నిప్పించు విషయమున గమనింపవలసిన విషయముకట్టి గలదు. టెనెంటులలో కొందరు, భూమి యజమానులకంటెను ధనవంతులువారగుగలరు. వారు తమ వైభోగముకొరకు, జీవితావశ్యకములుగాని అభివృద్ధులను అలంకారములను ఎన్నిటివోయొనర్చెదరు. వానికన్నిటికిని పరిహారమొసంగవలెనని భూస్వాముల నిర్బంధింప

రాదు. ఆప్రదేశమును నిరసనయొగ్గుముగ నొనగ్గుటకు గావించిన అభివృద్ధికిమాత్రమే ప్రతిఫలమిప్పించుట న్యాయముగాని అంతకంటె పెక్కువ ఇవ్వవలెనని బలవంతపెట్టెదరు.

డి||బి|| కృష్ణన్ నాయరుగారు వెంకటాచలం కెట్టిగారితో నేకీభవింపజాలకపోయిరి. అద్దెలను హెచ్చించుచు పిటిషనుల విచారించు సధికారము కోర్టులకొసంగబడెనుగాన వానిని తగ్గించు పిటిషనుల విచారించు అధికారమును కోర్టులకే యుండవలెనని వీరునుడిచిరి.

ప్రతిపాదన వోటునకు బెట్టగా సభకు రంగీకరించిరి. అటుతరువాత గురుస్వామిగారి ప్రతిపాదనపైన బిల్లును విచారించుట కొకయుపసంఘము నియమింప సభ నాపబడెను.

ఉపసంఘ నిర్మాణము

గా|| లామెంబరు, రా|| బి|| ఓ. తణికాచలం కెట్టి, అడ్వోకేటుజనరలు, డా|| సి. నల్లేశమొదలియారు, యమ్. సి. రాజా, ఏ. రంగనాథముదలియారు, ఆర్. శ్రీనివాసన్, టి. ఏ. రామలింగకెట్టి, రా|| సా|| డా|| యు. రామారావు, ముత్తయ్యముదలియార్, మా సా నేటు వెంబుగోపాల్ నాయుడు, పీరయ్యన్, యల్. సి. గురుస్వామి, జి. టి. బోగ్ గారలు గల యుపసంఘమునకు విచారణకు బిల్లు అందజేయబడునట్లు ఆమోదింపబడెను.

1920 సం॥ మదరాసుజిల్లా పురపాలకసంఘ

స్థానికసంఘముల చట్టములకు సవరణబిల్లు

బిల్లు నుపపాదించుచు పంతులయ్యగారు బిల్లుయొక్క ముఖ్యోద్దేశమును చెప్పిరి. ఎన్నికల జాబితాలో పేరున్నను రివిన్యూ అధికారుల అజాగ్రత్తలవలనో, సమయవండు పన్ను చెల్లింపని మాత్రమున అట్టివారికి వోటింగు అధికారము తీసివేయుట న్యాయము గాదనియు, సాధారణముగ పురపాలక సంఘములందలి యధికారుల ఉత్తేజులననే పన్నులు ఆలస్యముగ ననూలగుచుండును. కావున అట్టి అక్రమవిధానమునకు అవకాశ మివ్వకుండునట్లు చట్టమునందలి 45, 46 సెక్షన్లందు మార్పులు జేయవలెనని పేర్కొరి.

సామి వెంకటాచలం కెట్టిగారు బలపరచిరి.

వెంటనే అధ్యక్షులసభనుండియు డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటు గారు ఉపపాదన అంగీకరింపబడినట్లు ప్రకటించిరి.

పానుగల్లు రాజాగారు ఉపపాదనను ప్రభుత్వమువారాడే పింపనున్నారనియు కాని ఆక్షేపించుట కెట్టి యవకాశ మొసంగబడలేదనియు, చర్య జరుగకుండనే ఉపపాదన అంగీకరింపబడినట్లు అధ్యక్షులు ప్రకటించిరియు పేర్కొరి.

అధ్యక్షులు తాము పొరబడితిమనియు, సభ్యులు యనుమతినిసంగిన తిరిగి చర్యకు నవకాశ మొసంగవలసి పేర్కొరి.

ఏ. యస్. కృష్ణారావు పంతులుగారు అందుల కాక్షేపించుచు ఉపపాదన అంగీకరింపబడినట్లు ప్రకటించబడినవిషయవరల చర్చింప పిలు లేదనియు వేరువిషయన మరీయొకసమయము మంత్రిగా రాక్షేపించవచ్చుననియు పేర్కొరి.

అధ్యక్షులు తమ ప్రమాదము నంగీకరించినందున పానుగల్లు రాజాగారు బిల్లు రిషమారు ప్రవేశ పెట్టినవిషయ ఆక్షేపించు మని పేర్కొరి.

పిదప పంతులయ్యగారు బిల్లు ఉపసంఘమునకు నివేదించబడవలెనని ఉపపాదించిరి.

సామి వెంకటాచలం కెట్టిగారు బలపరచుచు లేటుకేయరుపై విధించినపన్నునుబట్టి వోటింగు అధికార ముండవలెనుగాని వనూలైన పన్ను సనుసరించియుండరాదనిపేర్కొరి. పన్నుననూలు గాకుండ కనేకకారములు లుండవచ్చును. కావున స్థానిక స్వపరిపాలన మంత్రిగారు అట్టివారికి వోటింగు అధికారము ఒసంగనట్లు అనుమతి నిడగోరిరి.

పానుగల్లు రాజాగారు ఉపపాదన నాక్షేపించుచు పన్నునంతన్న చెల్లింపనివారు వోటుజేయుట కధికారము లేదనిపేర్కొరి.

సి. రామలింగారెడ్డిగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు పన్నును పూర్తిగ చెల్లింపనివాని వద్దనుంచి వనూలు జేసికొనుటకు ప్రభుత్వమువారి కనేకవిషయముగలవు. వారెట్లు నున్ననువాని మూలమున వనూలుజేయవచ్చును. అట్టిచో ఈ అదనపు శిక్ష యనవసరమున పేర్కొరి.

పి. ఆంజనేయులుగారు బిల్లు నామోదించుచు పట్టణేతర పురపాలకసంఘములందు ప్రజలు చాలస్వల్పముల గాంచుచున్నారనియు, ధనవంతుల వోటులును నూర్చి రిష తేదిలోగ పన్ను చెల్లింపని హేళనచే వోటు జేయుట కనర్హులను నున్నారనియు కావున ఉపపాదన మిగిల లాభకరమని పేర్కొరి.

ఎ. రామస్వామి ముగ్గయ్య గురపాదనను ఆక్షేపించుచు యుగనిశిత అధికారే తరులు నోలరు పట్టణేతర పురపాలక జేయు నేర్పాటుండవలెనని పేర్కొరి.

ఉపపాదన వోటునకు బెట్టబడి ఆమోదింపబడినట్లు ప్రకటించబడెను. పోలుటెక్కినవి 46 ప్రతిపాదనలు లేకొంబడిరి. కావున ఉపపాదన పీఠిపోయెను.

ఉపాధ్యక్షులు చట్ట పీఠముపై శ్రీధనానామ మహాశయోగా రథ్యక్షత వహించిరి. 1920 సం॥ మదరాసు లోకలు బొడ్డు పుష్పములను కనుమతి యొసంగబడెను.

స్థానిక సంఘములందు శాసనసభ్యుల నియమించుట

“స్థానిక పురపాలక సంఘములకు సంబంధించిన ప్రజాశక్తులందు నివసించు శాసనసభ్యులు ఆయా స్థానిక పురపాలక సంఘములందు ఆవనపు సభ్యులుగ నియమింపబడవలె నని ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సుగావించుచున్నారను ఉపపాదనను జి. రామేశ్వరరావుగారు ప్రవేశపెట్టుచు ఏపాక్షిక ఉద్దేశములతోడను తా మియ్యపపాదన సలుపుటలేదనియు శాసనసభ్యులు తమ స్థానిక పురపాలక సంఘముల నిర్వహణముతో సంబంధము గలిగియుండుట, వాంఛనీయమనియు కేవలము గౌరవమును వాంఛించి వారు సభ్యులుగ నుండగోరుట లేదనియు శాసనసభ్యులందరి పరిశీలనను స్థానిక సంఘానికి గతల చెల్లినకొని యుండుట లాభకరమనియు పేర్కొనిరి.

పి. ఆంజనేయులుగారు రుపపాదనను బలపరచుచు స్థానిక పురపాలక సంఘములందు జరుగు వ్యవహారముల నెరింగియుండుట శాసనసభ్యుల కత్యవసరమని పేర్కొనిరి.

అంతట సభ్యులు సలహాములకై లేచిరి.

శాసనసభ - ప్రశ్నలు

రసూలుకొండ - రంపముమిల్లు

ఎ. రంగనాథ ముదల్యారు గారు :— రసూలుకొండ రంపపు మిల్లు పారిశుధ్యపరిపాలనక్రింద నుంచిన పిమ్మట ఆరుపురిచ్చి, రామండులచే నిరాశజేసికొని కొట్టివేసిన మొత్తము ద్రవ్యమంత అట్లయినవని ఖాతాదారులవద్దను. కంపెనీ వారేమయిన నష్టము భరించిరా?

ఉ. :— రూ. 815-7-5. ఈడబ్బు యెవరెవరి వద్దనుండి రావలయున్నదో తెలియదు. కలప కలకత్తా మార్కెటులో విరివిగా ప్రవేశపెట్టవలెనను యుద్దేశముతో ఆదిని చిన్నచిన్న వస్తువులు ఆరుపురిచ్చిరి. ఈవస్తువును కంపెనీవారు భరించలేదు. వారి వరకులతో ఖాతాదారులు మొట్టవేసిన బాధ్యత వహింపవలెనని లేదు.

అనంతపురం తాలూకాబోర్డు లెక్కలు

రంగనాథముదల్యారుగారు :— అనంతపురం, ధర్మపురం, పెనుకొండ తాలూకా బోర్డులు నిరుడు ఆదాయముకన్న ఖర్చు లధికముగా జూపినందులకు సారి యేమి యేర్పాటుజేసిరి.

ఉ. :— ఆ తాలూకాబోర్డుల 1325 సం॥ బడ్జెటుబట్టి రూ. 2,664 రూ. 9078 రూ. 7620 లోపములు వచ్చునని దలంచి, ప్రభుత్వమువారు అనంతపురం పెనుకొండ తాలూకాబోర్డులకు లోపమువచ్చిన మొత్తముగ్రాంటు చేసిరి. ధర్మపురం బోర్డువారిని లాండుసెను వసూలు చేసికొనగోరిరి. అయినయీ సంవత్సరముగూడ లోటువచ్చినచో అప్పుడు గ్రాంటుచేయుటనుగూర్చి విచారించురు.

త్రైయనింగు విద్యార్థులు

గవర్నమెంటు త్రైయనింగు కాలేజీలలో దత్తమండలముల విద్యార్థులగూర్చి ఎ. రంగనాథముదల్యారుగారు ప్రశ్నింపగా, రాజమండ్రి, నైదాపేటలో మొత్తమైన 818 విద్యార్థులు శిక్షణ బొందెదనియు అందు 80 మంది దత్తమండలముల వారనియు తెలిసెను. దత్తమండలములలోని త్రైయనింగు కార్కర్షింపజేయు ప్రత్యేక సౌకర్యములేమియు లేవు.

అభివృద్ధిశాఖ-రాష్ట్రీయ కట్టుబడులు

జి. రామచంద్రరెడ్డిగారు రాష్ట్రీయకట్టుబడి తగ్గించినందువలన కలిగిన లాభములో అభివృద్ధిశాఖయందలి వివిధశాఖలకు ఎంతభాగ మొసంగిరి.

ఉ. :— ఈదిగువపరిధిని సస్టిమెంటరీ గ్రాంటుల కోరుటకు దలంచుచున్నారు.

వ్యవసాయము రూ.16-7-8.25 పరిశ్రమలు రూ.168640. చేపల ఫ్యాక్టరీలు-రూ.44,300. సహకారము-రూ.10,185. పశు వైద్యము-రూ. 8985. తానికలు, కొలతలు-రూ.1,300.

ప్ర. :— పశువైద్యులు సర్జనుల వేతనము లభివృద్ధి చేసెదరా? లేదు.

ప్ర. :— క్రొత్త వైద్యశాలలుసాపించెదరా? ఉ. :— కృష్ణగిరి, గోపిపట్టిపాల్యం, హర్షనహల్లో వైద్యశాల స్థాపించ నిశ్చయించిరి సంచారము జేయుచు చికిత్సజేయుసంస్థలుకూడ స్థాపింపబడినవి. వారిని పోలాచి, పితాపురములలో యాదేడు నూడుస్థాపించబడును. అప్పుడు క్రొత్తవైద్యుల చేర్చుకొందురు.

రాజప్రతినిధి యుపన్యాసము

లిడరుప్రతిక వ్యాఖ్యానము

అలహాబాదు, ఆగష్టు 22:— “సక్రమ సంస్కరణము లనుగూర్చి రాజప్రతినిధి నుడివినవాక్యములకు మే మభ్యంతరము నూచింపము. స్వనివయమును గూర్చి తనయుపన్యాసమున రాజప్రతినిధి నుడివినవాక్యముల నెంతయు బ్రశంసింప వచ్చును. కాని యీవిషయము రాజప్రతినిధి నుడివినదానిలో చాలభాగము నంగీకరింపబాలకున్నాము. (అ. ప్రె.)

* * * * *

మాలానా మోతాలీగారి యభిప్రాయము

శాసనతిరస్కారమే స్వరాజ్యము దెచ్చును

అహమదాబాదు :— ఆగష్టు 24. గుజరాతు రాష్ట్ర సంచారమెసరించుచు మాలానా మోతాలీగారు, సోదరుడగు మహమ్మదాలీగారితో గలసి యచటకు జేరిరి. లక్నో, వాధ్వా కళాశాల విద్యార్థి వసతిగృహమునకు సుమారు 15,000 లు చందా వసూలుజేసిరి. రాజప్రతినిధి యుపన్యాసమునుగూర్చి యీట్లనెను. “రాజప్రతినిధి యుపన్యాసము నుగూర్చి వింటిని. రీడింగు బర్క్ ను మోడుల యందు నాకు విశ్వాసములేదని బహుశాసనముతో జెప్పనేజెప్పితిని. ఆంగ్లేజీశక్తినుండి శేనేమియు నాశించుటలేదు. ఎందునకు మిగిలిన మెత్తనుటలుదక్క, పనికివచ్చునది- వారేమియుజేయరని నేనెఱుంగుదును. నేను నానాయకుడగు మహమ్మదిబుద్ది గ్రహింపగలిగినంతవరకే సారి శాసనతిరస్కారము రానవుడు దానిని కొనసాగించుటేగాని, వెనుకకు బోవుటయందును. మన స్వాతంత్ర్యమును దగిన విలువనిచ్చియే సంపాదించవలసియున్నది. పశ్చిమపక్షమునకును, శాసన తిరస్కారమున కందఱును సిద్ధముగానుండవలయును. నేను కారాగృహమునకే గాక ఉరికిగూడ తయారగుచున్నాను. ఇట్టిదిలేకుండ మనము గోరిన సంతృప్తి స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించలేము. నాకు పన్నులనెగబెట్టుటయందు, శాసనతిరస్కారమందు నమితవిశ్వాసము కలదు. దేశమును మరల ప్రభోధించుచో నయ్యది దుస్సాని యొక ముకాదని నా నమ్మకము. భారతదేశముపై జేసిన యీ సవాలును గ్రహించి, స్వాతంత్ర్య నిరోధక కరవాలమును భగ్గుమొనర్చుట గాక.

బీహారు-బరిస్సా గవర్నరు

శాసనసభ్యులకు విందొనర్చుట

రాంచీ, ఆగష్టు 24:— బీహారు-బరిస్సా గవర్నరు సర్ పాన్సీ లీలగుగారు శనివారమునాడురాత్రి రాంచీ ప్రభుత్వమందిరమున శాసనసభ్యులకు విందొనర్చెను. 40 మందికి ఆహ్వానము లంపబడెను. భోజనానంతరమున స్వాగతం బొసంగబడెను. అప్పుడు పర్యవేక్షించుచు తాను లేనిసమయమున రాష్ట్రము సర్ మ్యామెక్లగృహసర్కారిచే చక్కగా పరిపాలింపబడినదని గవర్నరుచెప్పెను. శాసనసభకు అధికారేతర అగృహముగా నియమింపబడిన గౌ. ఖాన్ బహదూర్ ఖాజా మహమ్మదు చూరు గారు తమభివృద్ధి కథనములను చక్కగా నెరవేర్చినందుకు వారి నభినందించి శాసనసభకు అగృహముగా నెన్నుకొనబడుటకు వారే మొదటివారని అభినందించెను.

దానికి జవాబు చెప్పుచు నూతన అగృహము గవర్నరు గారి ప్రశంసలకును అనందములకును వారికి వందనములర్పించి తన విద్యుక్తధర్మములను తాను చక్కగా నెరవేర్చగలిగినట్లయిన దానికి సభ్యులసహకారమే సాయమయ్యెననియు అందువలన నా గౌరవము కేవలము తనదిమాత్రమే కాదనియు దానిలో సభ్యులకుగూడ పాలు కలదనియు చెప్పెను. (అ. ప్రె.)

కడ్డలూరు-వృద్ధాచలము రైలుబాట

తిరుమనాపల్లి, ఆగష్టు 28:— కడ్డలూరు, వృద్ధాచలం రైలుబాటను నిర్మించుటకు రైల్వేబోర్డువారు సాంక్షము చేసినట్లును వెంటనే బాటనంతటిని సర్వే చేయవలసిన దని ఉత్తరవు చేసినట్లును తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

మిలిటరీ అక్కౌంటు సంఘము ఆర్థికసభ్యుని

వద్దకు రాయబారము పోవుట

పూనా, ఆగష్టు 22:— మిలిటరీ అక్కౌంటు శాఖోద్యోగుల కష్టములను గూర్చి చెప్పుకొనుటకు పూనా మిలిటరీ అక్కౌంటు సంఘ సభ్యులు ముగ్గురు రాయబారులుగానచ్చి సట్లయినవారికి దర్శన మొనంగుటకు ఇండియా ప్రభుత్వ ఆర్థికసభ్యుడంగీకరించెనని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

ఖోజులను బహిష్కరింపగూడదు

మహా మోతాలీగారి యభిప్రాయము

ఖోజుల విషయము యిట్లు నుడివిరి. “నిన్నటిదినమున సౌరాష్ట్రవాసులగు అమృతలాలు నేతగారు, తదితరుల వాఙ్మూలములను గూడ వింటిని. వారి యనుమానములను గ్రహించితిని. ఐన నిదివఱకు నేజేసిన ప్రకటనమును మార్చ నవసరము గన్పించదు. తొలిశిశువుపొయినమాట వాస్తవము. దానిని జంపినమాటగూడ వాస్తవము. అది ఖోజులే యపహరించినను యనుమానముగూడ కలదు. దానికి గారణమేమనగా ఖోజులలో గల పూర్వాచార పరాయణతయే. పోలీసువారు పరిశోధనలు చేయుచున్నారు. మనము తొందరపడగూడదు. మహమ్మదీయులు, ఖోజులు, ఎల్లరుగూడ నిజముగ ద్రోహులు పట్టుబడవలెనని యే యూహించుచున్నారు. కాని యల్పసంఖ్యాకలపై యనుమానము కిట్టి యన్యాయములు సలుపరాదు. శుక్రవారంసాయం కాలము గం. 4, 6 లుమధ్య శిశువుతప్పిపోయెను. శనివారమునాడునుమానములు పెచ్చుపెరిగెను. దానికిగారణ మేమనగా నొక యమ్మ ఖోజుత్తానావైపు ప్రేమపెట్టి జూకెనుగాన వెంటనే కోపావేశం గుంహకటిపోయి యిట్లు దగుల బెట్టుదుమని, అనేకవిధముల బాధింపపొగిరి. ఆవేపురితలుగు గుంపు లెటులుండునో నేనెఱుంగుదును. కాని పోలుగువారి నట్లు చంపించు యధికారము మనము వహింపగూడదు. ఖోజులుగూడ చాలమంది ద్రోహులను శిక్షింపవలయుననియే గోరుచున్నారు. వారిపైగళ యనుమానములుపొగొట్టుకొనుటకే ప్రయత్నించుచున్నాను. మనము వేచియుండి పోలీసువారి పరిశోధనాఫలితములను గమనింపవలెను. (అ. ప్రె.)

పంజాబుగవర్నరు పర్యటనము

సిమ్లా, ఆగష్టు 22:— పంజాబుగవర్నరు అంబాలా డివిజను చూచుటకై నేడు సిమ్లానుండి బయలుదేరును. ఈయన 28 తేదీన ముఝేడీ రెవారీలకును, 24 తేదీన సీర్సారాంసీలకును, 25 తేదీన గోబానాఝుజ్జారులకును 26 తేదీన సోనుపేటకును 27 తేదీన పాపట్టు కైథాలునకును, 28 తేదీన జగ్గింద్రీకిని పోవును. (అ. ప్రె.)

భయంకరమగు భూకంపము

చికాగో, ఆగష్టు 19:— ఉదయం 6/18. గంటలకు ప్రారంభించి 7/45 గంటలవరకు భూకంపము గల్గెనని చికాగో విశ్వవిద్యాలయమువారు తెలుపుచున్నారు. 4500 మైళ్ళదూరములో గల్గెనట్లు.

జర్నలుల ఆందోళనము

ఎక్కువ వేతనములు గావలెననుట

లండన్, ఆగష్టు 19:— జర్మనీలో జీవనవ్యయము ఎక్కువగుచున్నది. దీనివలన పారిశ్రామికపరిశ్రీతులు విషమావస్థ జెందునని భయపడుచున్నారు. అన్ని తెగలవారును వేతనములను ఎక్కువ జేయవలెనని ఆందోళన జేయుచున్నారు.

రైల్వేపనివాండ్లు నూటికి 15 చొప్పున వేతనములను హెచ్చుజేయవలె ననుచున్నారు. కాని హెచ్చుచేయుట బడదనుచున్నారు ఇతర పరిశ్రమలగు ఇచ్చుచున్న వేతనములు లేనిచోట్ల ఆప్రకారము ఇచ్చుటకు యజమానులు ఒప్పుకొనిరి. ఇదేసమయమని రైల్వేపనివాండ్లు తమ కార్యమును సాధించుకొన సమగట్టిరి.

ఆమవాతము అనగా

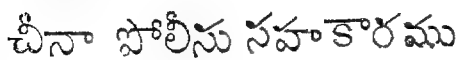
కిళ్లనొప్పులకు అమోఘమయిన

చికిత్స

అయ్యా, నాకుడిభోజములో అపారమయిన బాధచేతను నరములయందు బలహీనతచేతను క్రమంకు అనేకులవలన జౌషధమును నేవించియు నిష్ప్రయోజనమయినది. ఈవఱ నేను రైవికముగా మద్రాసులో బ్రాడ్వే, నెం 169 రున ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, లిమిటెడ్, ఇకాచార్ల డాక్టరుగ వైద్యపతి కోటా జయరాము నాయుడుగారి సలహామూలమే వారిమ్మ జౌషధములను నేవించిన కొంతకాలములోనే పూర్ణస్వస్థుడనై నందుకు చాల సంతోషించుచున్నాను. వారికి వ్యాధిగ్రస్తుల యందు గల దయార్థివృద్ధులును పరోపకారచింత, స్వార్థత్యాగమే వారిమ్మ జౌషధప్రయోగములకు గుణాధిక్యమును గలిగించి అమృతహస్త డను కీర్తి వెల్లడించుచున్నది.

పి. డి. అశ్వగానంద మొదలియారు,

రిటైర్డ్ డిప్టీ తహశీలుదారు, సబ్ మేజిస్ట్రేటు, నీలం, నెం 81 వరదా ముత్తియప్పకోవిడి, మద్రాసు.

లంకా, అగస్త్య తిరి:—బ్రిటిషు కాన్సులు, జనరలు, చీనా విదేశాంగమంత్రియు బ్రిటిషు ప్రదేశములను గాపాడుటకు చీనా పోలీసు సహకారముజేయవలెనని రాయబారములను పంపించుచుండ చీనావారు తమకు చనిపోయినవారి తరఫున 75 వేలు డోలరులు పరిహారము నీయవలెనని గోరుటచే గభీమని రాయబారములు నెడిపోయినవి. బ్రిటిషు కాన్సులు జనరలు తిరిగిపోయెను

పార్సీ, ఆగస్టు 28:—ప్రభుత్వమువారు తగ్గవంప కమ్యూనిస్టులపై కఠిన చర్యను దీక్షానుచున్నారు. ఇద్దరు బ్రిటిషు, ఇద్దరు స్పెయిను, రెండు బల్గేరియా కమ్యూనిస్టులను వెడల గొట్టిరి.

ప్యారిస్, ఆగస్టు 28:—21 రోజుల జరిగిన జార్జి యూ కమ్యూనిస్టు సభలో అరెస్టు చేయబడినవారిలో సోవియటు రాయబారియు, రష్యనున రక్త రాయబారి కొడుకును గలనట. సోవియటు రాయబారి జోక్యుమగులగజేసికొనుటచే వారిని వదిలెనని ఈ కోడీ ప్యారిస్ పత్రిక వెలుపుచున్నది.

జగుబుల్ పాషాగారు దీర్ఘాయుష్షంతోడగుగాక యని
హంతకు లనుట

కెయికో ఆగష్టు 28: - పోలీసు ప్రధానాకారాల్బయము ప్రక్కను ఆంగ్ల సర్దారును జంపిన హంతకుల నురిదీసిరి. అధికారులను పత్రికా ప్రతినిధులే జూడవచ్చిరి. నిశ్చబ్దుగ జనసమాహము విచారము ఆలగూడెను. ఒక్కొక్కరిని ఉరిదీసినపుడు నల్ల జెండాలను ఎత్తిరి. దీనినంతిమ ప్రజలు గుమ్మరుదగ్గర నుండి జూచుచున్నారు. కాని ఎందుకైన మంచిదిగదాయని కట్టు దిట్టునుకై పోలీసువారు గంపును కనిబెట్టియే యుండిరి. ఉరి దీయబడినవారు మధ్యస్థలమునకు బోవుచు ఒకరు కోరాను పరిమియించెను. ఇంకొకరు జంటలుపాపాగారు దీర్ఘాయు వ్యంతుడుగ నుండుగాకయనెను. కాని డాక్టరు షఫీకు మాన్యుర్ల తన్ను కొని చక్కటుగొట్టి ఉరిత్రాడును తప్పించు కొనుటకు ప్రయత్నించెనుగాని పిలులేకుండ జేసిరి. 11/15 గంటలకు అంతయు పూర్తియినది. జనము శీఘ్రముగతొలగి పోయిరి. శవములను వారిబంధువుల కప్పగించిరి. పీరిని వద్దస్థల మునకు గొంపోవుటకు ముందు బంధువులందరిని జూడనిచ్చిరి.

బూన సైన్య, అగస్త్య 21:—అర్జునియ్య సైనిక కళా
 శాలయందున్న పటాలములను పరీక్షించిరి. ఖోలో ఆటను
 జూచిరి. నాటకమును జూచిరి.

ఎన్ని కార్యాక్రమములందు పాల్గొన్నను యువరాజు
ఏమియు అలసపోలేదు. బ్రిటిషు రాయబారి కార్యాలయము
ఎదుట ఉదయము 2 గంటలవరకు విందారగించి నృత్యము
జేసెను. తరువాత కొందరిన్నే హితులతో వెళ్లి ఇంకొకచోట
నృత్యము సప్పిరి. బూనపైర్సు కావల పైనికదళమును మరల
పరీక్షించిరి. వార్తాపత్రికలన్నియు ఆదరముతో యువరాజును
గూర్చి వ్రాయుచున్నవి. ఆతని సానుక్రూశ వైఖరిని మేధాశక్తి
ని కొనియాడుచున్నవి. గ్రేటు బ్రిటనుకు ఆర్జంటినాపై దయ
గలుగుచున్నదని గ్రహించిరి.

ప్రేంచి ప్రభుత్వమువారి సందిగావన
నారాంపేట, ఆగస్టు 21:—జ్వేయం ఋతుమాస
గూర్చి మాల్జిటి అధ్యక్షుడు సంతకము చేసెను. కాంగ్రెసువారు
దీనిని అంగీకరింపవలసియన్నది.

పార్టీని, ఆగస్టు 21:—ఆంగ్ల ఫ్రెంచియు రాయ బారములనుగూర్చి వ్యాఖ్యమొనర్చుచు పరాసులు మిత్రమండి లికి 1600000000 ప్రాంకులను బహులిచ్చిరిగాని ఇంతవరకు తిరిగి ఇవ్వమనలేదని ఇరినోవెలపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ప్రతి సాలున ట్రిటనుకు పరాసులు 21000000 పౌను లీయవలెనని గ్రేటుబ్రిటను అడిగెననియు లీజర్వనులు పత్రిక చెలుపుచున్నది. సాలు 1 కి 18000000 లేక 14000000 పౌనులను దీర్చుటకు ఒప్పకొనవలెనని కెయిలోగారు గ్రేటుబ్రిటను నడిగెదరటం.

ప్రతిసంవత్సరము గ్రేటుబ్రిటనుకు 9000000 పౌనులే
ఇన్వెస్టమెంట్ మ్యాడినుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ప్రార్థన, ఆగస్టు 21:— సెప్టెంబరులో అమెరికాకు వెళ్ళి
యిలోగారు రాయబారమును గొంపోవుననుచున్నారు.

లండన్, ఆగస్టు 20:—ప్రాంతమును జూపిన సౌకర్యములు అందరకును జూపబడునని తలంపరాదని ప్రాంతో ఇట్లీ ఋతుపరిష్కార సంబంధములో వాషింగ్టన్ నుండి టైమ్స్ పత్రికావిలేఖరి దెలుపుచున్నాడు.

అమెరికీయులు ఈ దారభాషముతో ప్రత్యేకముగ బెజ్జి
యనుట కోర్కెల నంగీకరించినది అమెరికావా రందరును అను
కొనుచున్నారు.

బెజ్జయనలతో జేసికొన్న ఒడంబడిక తృప్తికరముగ నున్నది. కాని ఫ్రెంచి ఇటలీ ఋణాసమస్యలను గూర్చి అమెరికా ఏ వెళ్ళిరి అవలంబించునో దెలియదు.

బ్రిటిషు కోశాగారపు అధికారులతో మాట్లాడుటకు
వచ్చుచున్న కెయిలోగారి రాకకును ఈ పరిష్కారమునకును
సంబంధమున్న దాయనుచున్నారు.

లండన్, ఆగస్టు 21:—సన్ననిమూలు వడకు పర్మిషను
లో తక్కువ గంటల పనిజేయుట గూడదని మాంచెస్టరు సంఘ
మువారు తీర్మానింపబడినది. విస్తారము సరకు నిలవలేదు. పరి
శ్రమ అనుకూలముగనే యున్నదనుచున్నారు.

సిద్ధి, ఆగస్టు 21:—అన్నిచోట్లను పనిజేయు బ్రిటిషు నావికులందరికిని జూలై వేతనముల నిచ్చినగాని పనిలో మరల ప్రవేశించ రాదని 1500 అధినివేత నావికులు సమావేశమై నిశ్చయించుకొనిరి. హామిక్విల్స్ క్ బ్రిటిషు యూనియనులు జేయు ఒడంబడిక తమరి నెంత మాత్రము బాధించదను చున్నారు.

సోమవారమువరకు సభ అగిపోయెను. అన్ని రాజ్యముల నావికులు సమావేశ మగువరకు ఆపుచేయబడెను.

ఆస్ట్రేలియాలో, 50 నాకలు సమ్మెగట్టివవి. ఇంకను ఆస్ట్రేలియా మార్కమున బోవు ఓవలు సమ్మెగట్టివవి.

లండన్, ఆగస్టు 21:- పెయినులు రాజుగారి ఆరోగ్యము యభివృద్ధిగాంచుచున్నది. కాని ప్రేక్షకులను జూడరాదని వైద్యు లనుచున్నారు.

పార్టీనీ, ఆగస్టు 21—దుసోలు తెగలు లోబడుటకు కారణము వైమానికదళమును జేసిన మహాత్మాగార్యమే. పడమటి ప్రదేశములో ప్రెంచివీసలు నెమ్మదిగ ముందు కేసుచున్నవి. వారు ముట్టడించినపుడెల్ల విజయలక్ష్మిని చేపట్టుచున్నారని నమ్ముచున్నారు. ఎండవేడిమి దుర్భరముగ నున్నను ప్రెంచివారి రిపోరాటుమునకు అలవిడిరి. సెరేయిని కొండ ప్రదేశము కంచరి గాడిదలకు గూడ ఎక్కుటకు వీలులేకున్నది.

కమ్యూనిస్టు రాయబారమును మరచోకు రానీయరట.

జిబ్రాల్టరు, ఆగస్టు 21:— ఆజ్ఞుడు సర్క్యన్‌లో పెటె
నేనాని ప్రవేశించెను. ప్రిమర్‌లోడియరా నేనాని పీరిని
ప్ర్యిరి. తరువాత పెటెయిను నేనాని మరాకోకు
ను.

ఆలుహంసిమాన్స్కు భయములేదు

ఆట్రెరికాన్, ఆగస్టు 21:—మార్నలు పెటేయనుతో రహస్యముగ మట్లాడిన తెరువాత కొద్దిరోజులలోనే మంచి పోరాటము జరుగునని విమానేనాని డెయిజీసెను. అబ్దులు కరీంగారు మనలను లక్ష్యబెట్టుక ధిక్కరించి పోరుచున్నారనిరి.

మ్యాడ్రీడ్, ఆగస్టు 21:- కర్నూలు మాన్సికో సేనానికి గాయములు తగిలినవి. స్పెయిను ప్రభుత్వమవారు గూడ శత్రువులను ఆయుధములచే ముంచె లిరి.

ఇక ముందు ఆలుహాసిమాసలోనే ప్రేంచి స్పృయినువారు పోరాడెదరు.

సర్ మాంజేగు ఓమ్మనీ, సర్ బాల్జీ గోలేగార్లు చని పోయిరి. రైలీ మఠాచార్యుని వెంట్రుకలో భూస్థాపితము జేసెదరు.

న్యాయాగ్ర, ఆగస్టు 19:—పిలవగొమ్మలో సెప్టెంబరు 12 తేదీని జాతీయ యూదుల వచనసభ జరుగును. గవీయాలో 100,000 రైతులను, (యూదులు) ప్రవేశపెట్టుటకు ఆమెరికనులు ఆలోచించుచున్నారు. సోవియటు ప్రభుత్వము వీరందఱును భూమిని ఇచ్చెదరటం. ఈస్టలగులలో యూదులు గృహములను నిర్మించుకొనెదరనియు, వీరందరికిని 8000000 పౌనులను గూడ ఇచ్చెదరనియు తెలియుచున్నది.

వాది:—డి. దేశికాచార్యులు

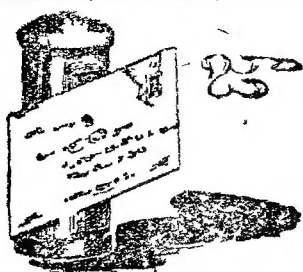
పతివాది:—వి. వాసుదేవశాస్త్రి.

కాకినాడ ఆరోగ్య భవనందు వాసముచేయు అయ్యులేంద
ఫిడిషన్ వి. వాసుదేవ కాస్త్రయగు ప్రతివాదికి తెలియచేయుట
యేమనగా,

సదరు వాదిన్ని ఎన్. మాధవ మెనన్, వీరులు పండిట్లు డి. గోపాలాచార్యులు ఆయుర్వేదా ఆశ్రమం అప్రవధానముల మీకు కమిషన్ బాపత్తుకు పంపినందుకు మీరు సదరు వాదికి రు 319 బాకీయవ్వలనినందుకుగాను సదరు వాదిమీమాద దాఖల్ చేశియుండు సదరు కేసు 1925 వ సం॥ ఆగస్టునెల 31 వ తారీకున మూడవజడ్జి వారి ముందువిచారణ జరుగబోతున్నది గనుక ఆరోజున మీరు హాజరుకావలసినది. హాజరై లేని యెడల సదరు వ్యాజ్యము యెక్స్ పార్టీగా విచారణచేయబడును.

ఎ. సూర్యనారాయణయ్య.

20-8-25
మృదాసు

25250.

అఖిలాంధ్ర జ్యోతిర్విద్వజ్జన మహాసభ

బోధిత్యాస్త్రము యాగాది సకలవైదిక కర్మలయందును, స్మార్తకర్మలయందును, తాకిక-వ్యవహారములయందును వత్సావశ్యకమైనది యనుట ప్రసిద్ధము. ఈజ్యోతిశ్యాస్త్ర ప్రవర్తకల యభిప్రాయములలోని భేదములచే, లోకమానకు సర్వకృత్యములయందును నాచరించుటలో సందియము గలుగుటయు గాక నాస్తికత్వముగూడ నంకురించుచుండుటవలన నీ యభిప్రాయభేదములను పరిహరించి సిద్ధాంతులందరు నేకమాధ్వావలంబులగుట యత్యవశ్యకము. ఈకార్య మనేకసభలయందు సిద్ధాంతులు వాదోపవాదములు సన్నివసాని నెఱవేరదు. కాని ఈకార్యముపట్ల ప్రభువులు పూనుకొనినగాని నిర్విఘ్నముగ గొనసాగుట దుర్లభము. వివసన లోకముయొక్క సహాయబలముచే నీ ఘనకార్యమును నెఱవేర్చదలచి క్రొవ్వూరువాడు లగు పిడపర్తి ముఠ్రహ్యునిసిద్ధాంతిగారు, కుప్పా విశ్వసతిశ్యాస్త్రీగారును తన శ్రమపడి ముంసుగా భాద్రపదశుద్ధ 3 కని1 మొదలు సభ గావింప నిశ్చయించి యభిలాంధ్ర సిద్ధాంతులకు ప్రకటనపత్రములనంపిరి. కాని కొందరు సిద్ధాంతులు సభాకాలమధ్యమున వినియక పవిత్ర యుండుటయు వర్షాకాల మగుటయు రాపిలులేదని నూచించుటచే సభాకాలమును మార్చిరి. చర్చనీయాంశము రెవ్వి? మహాసభా నియమములెవ్వి? ఇత్యాది విషయములను దర్పించి మహాసభయం దేకమాధ్వావలంబనము మొదలగు కృత్యములగూర్చి ప్రయత్నము సలుపుటకు “ఆంధ్రజ్యోతిశ్విద్యాభిరమము స్థాపింపదలచి యందుప్రకటించిన ప్రధానోద్దేశ్యములను దూపించిరి.

పీఠముయొక్క ప్రధానోద్దేశ్యము లివి

౧. ఇందు ప్రకటితములగు జ్యోతిశ్శాస్త్ర కార్యములను క్రమముగ నొకచో జేర్చి శాస్త్రాభివృద్ధికై వినియోగింపఁబడు.

అ. ఆంధ్రజ్యోతిశ్శాస్త్రజ్ఞుల నందఱు నొకప్రదేశమున
కావ్యనిధి వాచిలన శాస్త్రాభివృద్ధి మార్గములు దెలిసికొని
మతభేదము లేకుండునట్లు జ్యోతిశ్శాస్త్రము నభివృద్ధిపరచుట.

3. పాక్షికాల, వేదశాల, సమగ్రపంచాంగ స్వరూపనిర్ణయము, జన్మపత్రలేఖనము, ప్రాచీనగ్రంథ ముద్రాము, దేశభాషయందు శాస్త్రానువాదము మొదలగు కార్యములచే లోకమునకు జ్యోతిశాస్త్రినిర. కెని గలుగజేయుట.

ర. జ్యోతి శ్యామ్రామతేభేనములను సందర్శనసారముగ నేకీభవింపజేసి నిమగ్నస్థానూర్ణమును దెలియనేయుట.

21. జనసామాన్యముగ జ్యోతిశ్శాస్త్రమునందు విశ్వాసము గలుగజేయు జ్యోతిశ్శాస్త్రజ్ఞులను, జ్యోతిశ్శాస్త్రమునందు యభిమానముచే పీఠకార్యములను నొనవేర్చు సాధవులగువలను సందర్శనసారముగ గౌరవించుట.

పైని కవచపరిచిన నీయమములుగల ఆంధ్ర జ్యోతిర్విద్యా
 పీఠము మిక్కిలి యవసరమైనది. తత్రాపి జ్యోతిర్విద్యజ్ఞుల మహా
 సభ మఖ్యావశ్యకమై యున్నది. దేశీయులగు సిద్ధాంతులును,
 జ్యోతిశ్శాస్త్రాభిమానులగు సాధువుంగవులును, సామంతులును
 ప్రభువులుమొదలగు మహాదారు లందరును పై యుద్యమము
 నకు తోడ్పడుటకు బాధించుచున్నాము.

కొవ్వూరు,
గోదావరీతీరము.

{ పిడపర్తి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
 పిడపర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి,
 శ్రీవాడ వెంకటరమణదేవజగ్గర్ల

పాఠమిక పాఠశాలలో పాఠ్యాంశములు

మన మండరముకాక పోయినను కొందరైనను సంఘములుగా నేర్పడి చేసిన యాందోళనము అనగా తీర్మానములవల్లను, రాయబారములవల్లను జరిగినయొక ఫలితముగా శ్రీ విద్యా శాఖ ద్వైత్యరంగారి నెం. ఆర్. బి. సి. 2245/24 రు 8-5-25 సర్క్యులరు మీకు అందియేయుండును. అందు లోయర్బుట్టయిండు యుపాధ్యాయులను హయ్యర్బుట్టేదనవారితో సరిసమానము చేయుట కనుకూలముగ నొక పరీక్ష నేర్పరచినట్లును, ఆ పరీక్షలో (1) మాతృభాషలో కాంపాజిషన్, వ్యాకరణము, పద్యనై పుణ్యము (2) లెక్కలు, క్షేత్రగణితము, (3) సృష్టిపాతముతోగూడిన సైన్సుయును, (4) చరిత్ర భాగోళములును, అను (4) భాగములుండునట్లును తెలుపబడినది. మరియు ఇందు 3,4 భాగములు ఆయాప్రాంతముల కనుకూలించునట్లుండును. ఈ పరీక్ష 3 వ ఫారములో కృత్యాగ్రత నొందుట కను

కూడించునంటే ప్రమాణము కలదిగను, 8 వ తరగతికి బోధించు సామర్థ్యమును పరీక్షించునంటే ప్రమాణము కలదిగను యుండును. ఈ పరీక్షకు, బ్రయినింగుప్ర్యాకు అయి, అనుమతింపబడిన బజిల్-గాని బడులలోగాని మరుసగా 8 సంల సర్వీసుగల ప్రతిలోయరుగ్రేడు టీచరు వెర్లవచ్చును. వారు కృతార్థులైన యెడల హయ్యర్ గ్రేడువారిగా మారి తల్ఫలమునందెదరు ఇది వరలో మన కాన్ఫరెన్సులలో 1914 సంలకు పూర్వము బ్రయినింగు కలసియుండుటచే అప్పటి లోయరుగ్రేడువారినిగూడ హయ్యర్ గ్రేడువారిగ పరిగణింపుడనికోరుదు, తీర్మానముల చేయు చుంటిమి. ఇప్పుడుట్లుగాక యందరికి అవకాశమును కల్పించుట యంతయు సమంజసముగాన అట్టిదీక్ష్యసంఘములయందు నమృతము లేకపోయినను, తత్ప్రయత్న పూర్వకమైన ఫలితమునైన క్రొద్దగపించి యనుభవించెదము గాక.

అట్టివారు యిక్కడైన సంఘములు కొంతవనిచేయుచున్నవనియు వాటివల్ల కొంత లాభముకలదనియు గ్రహించి వాటికి ప్రాతాహ్నము కల్పించి ఉన్నవానిని చిరస్థాయిలుగను, లేనిచోట స్థాపితములుగను తమతమ యిక్కట్లు నివేదించుచు లాభముల సందేదురు గాకాయని కొరచుచున్నాను.

అ. వెంకటాచలము.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

1 టో భాగము:— వ్యాధుల స్వరూపమును, వాటికి అనుభవధర్మముగా సులభముగా చేయదగిన 800 యోగములును గలవెద్యగంధము. (పతివారీయొద నుండదగినది.

1-3 రు. 1-4-0; వి. పి. 0-6-0

2 భాగము:—శుద్ధులు, భస్మములు, వంటకాజ్జలీ బొమ్మ
 ధనులు, ఆనవములు, అర్చిములు, ద్రావకములు, చూర్ణములు
 కషాయములు. మొదలగునవి అనుభవపూర్వకముగా చేయుపద్ధతి
 తులతో వ్రాయబడియున్నది. ప్రతి వైద్యునికి ముఖ్యమున్న
 గ్రంథము. 1-కి రు. 1—12—0: వి. పి. 0—6—0

1-3 రు. 1-12-0: వి. పి. 0-6-0

ఆయుర్వేదచంద్రిక:—ఆయుర్వేద, ఆరోగ్య, వస్తుగుణా
చికిత్స, కారిర, అనుభవయోగ మొదలగు అనేక విషయములను
విపులముగా వ్రాయుచుండు మాసపుటక. సం॥ం 1-కి చందా
రు. 2—8—0. మాదిరి యుచితము. 3 ను ఏకకాలమును
గోరిన రు. 5—8—0 లకు పంపబడును.

పి. సి. ఏ. అంధుకో., ఆయుర్వేదసమాజం
పెరిడేపి. (నెల్లూరుజిల్లా)

అ
మృ
తాం
జ
న్
అ
మృ
తాం
జ
న్
అ
మృ
తాం
జ
న్

చక్కనిదబ్బితో సహా
స్థాన 1-కి అ. 0-10-0

న చ్చ ని వి వా ప ను తి ను కొ న బ డు ను

మానవ పలురకములగాఁజాలు, గొలుసులు, వంకీలు, నాగవత్తులు వైను అడ్డిగలు ఉంగరములు, వెండి కంచములు, చంబులు, పటేగొలుసులు, టంబల్లు, పేలాగిన్నెలు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి. కాసు బంగారును కల్తీలేని వెండికి, రత్నములకు పూచీ నిచ్చెదము. కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదగి శనగపాటి కోటయ్య ప్రొపెటీటరు.

అంధజ్యాయలరి మాన్యుఘాత్చరింగు కంపెని
పెడ్డాఫీసు బెజవాడ, బ్రాంచి 51 చెనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

1597

వృత్తాంతలేఖలు

కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

లజపత్ రాయగారి అనారోగ్యము

కాకినాడ, ఆగస్టు 20:—లలా లజపత్ రాయగారు ప్రాణోపద్రవకరముగ జబ్బులోనున్నారను వార్త నిన్న రాత్రి 12-30 గంటలకు ఇక్కడకు చేరి నేటి యువయువన పట్టా మంతయు వ్యాప్తముచేయబడెను. పాపము, ఏలాగ ననుండునో ఏమో, దేశమునందలి మహానాయకుని కిట్టి జబ్బుచేయుట ప్రజల యభాగ్యమని పొరుగు దింతిలును లెట్లడిచుచున్నారు. ఆ యనకు స్వస్థత చేపట్టటకు పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నారు.

కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికల నోటిసు

కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలునందు కన్వీన సభ్యత్వపు కాలికు ఈనెల 18వ తేదీ గల ఎన్నికలనోటిసు వైస్ చైర్మన్ పాతపల్లి వెంకట్రామయ్యగారి సంతుకముతో నేడు ప్రకటించ బడెను. పట్టామునందలి 1, 2, 4, 12, 14, 17, 28, 24 వార్డులకు ఒక్కొక్క ప్రతినిధిని ఎన్నుకొనవలెను. 29-8-25 తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలనుండి సాయంకాలము 4 గంటలవరకు నామినేషన్ పేపర్లు (దరఖాస్తులు) చైర్మన్ గారిచే తీసికొన బడును. 31-8-25 తేదీన అది తనిఖీ (స్క్రీనింగ్) చేయబడును. అన్ని వార్డుల ఎన్నికల వోట్లను 14-9-25 తేదీ ఉదయము 8 గంటలనుండి సాయంకాలము 4 గంటలవరకు పోలింగ్ పెట్రెల లో చేయవలెను. 15-9-25 తేదీ ఉదయము 8 గంటలనుండి అన్ని వార్డుల ఎలెక్షన్ వోట్లను లెక్కింపబడును. కాని 28, 24 వార్డుల వోట్లు మధ్యాహ్నము 2 గంటల నుండి లెక్కింపబడును.

1వ వార్డు వోట్లకు తమవోట్లను రామారావుపేట బాలర పాఠశాలలోను, 2వ వార్డు వోట్లకు రామారావుపేట బాలికల పాఠశాలలోను, 4వ వార్డు వోట్లకు సూర్యారావు పేట బాలికా పాఠశాలలోను, 12వ వార్డు వోట్లకు మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసులోను, 14వ వార్డు వోట్లకు హైయర్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలోను, 17వ వార్డు వోట్లకు ఇన్స్టిట్యూషన్ పాఠశాలలోను, 28వ వార్డు వోట్లకు జగన్నాథపురం మ్యూనిసిపల్ బాలికా పాఠశాలలోను, 24వ వార్డు వోట్లకు జగన్నాథపురం నె 1 రు ఫ్రీ స్కూలులోను ఈ పోలింగ్ ప్రేక్షనలందరే చేయవలయున్నది. పోలింగ్ అనంతరములేని వార్డులలో వోట్ల గ్రకు శ్రమ యుండదు.

మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలో జనించిన ఒక కేసు

కాకినాడ డివిజన్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టులో

కాకినాడ 19 వ వార్డునకు జరిగిన ఎలెక్షన్ లో నొక అభ్యర్థి యగు ఆచంట రంగారావు నాయుడుగారు 25 సం॥ పు.సి. సి. నె 60 రు క్రింద 4-6-1925 తేదీని మద్రాస్ జిల్లా మ్యూనిసిపల్ ఎలెక్షన్ 54, 55 సెక్షన్ ప్రకారము ఇం. పి. కో. 107 సెక్షన్ 10 చూడకల కాసింసాపేట కాకిలేటి మాధవరావు గారి క్రిమినల్ కంప్లెయింట్ ను కాకినాడ ఒకటవ క్లాసు డి.ఎం.ఎం. మేజిస్ట్రేటువారి కోర్టులో దాఖలుచేసిరి. నేరారోపణ మేనునగా, చాలకాలముక్రిందట పనిపోయినట్టియు వోట్లగ్రుల్లలో 37 నెంబరుగా నుండినట్టియు చూడకల ఖాకా మహమ్మదునకు బదులుగా మొదటి ముద్దాయి చూడకల కాసింసాపేట వోటుచేసెను. ఫిర్యాది యును ఈ ఒకటవ ముద్దాయియును, (కాకినాడ) జగన్నాథపురం గ్రామ మ్యూన్సిఫ్ ఆయినట్టియు గ్రామపంచాయితీకోర్టు అధ్యక్షుడైనట్టియు రెండవ ముద్దాయిగా నున్నట్టియు కాకిలేటి మాధవరావుగారు చెప్పినందునల వోటురు సదరు విధముగా వోటు నిచ్చెనని చెప్పుచురు. సదరు ఎన్నికలో ఫిర్యాది ఓడి పోయిన అభ్యర్థులలో నొకరు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి యగు ఏను చిన్న సత్తిరాజు గారందు గల్గిరి. ఈ యనకు మొదటి ముద్దాయి కాసింసాపేట గారు తమవోటును డిక్లేర్ చేసిరి. పోలింగ్ జరుగుచుండినప్పుడే ఫిర్యాదీ తరపు ఏజంటు యావిషయను నగురించి అభ్యంతరము పెట్టినట్లున్నది. కాని వోటురు మాటనుబట్టి ఆయనను వోటుచేయించిచ్చిరి. నిన్నను ఫిర్యాదీ తరపునాక్ష్యము కొంతజరిగినది తరువాతివారగా నిమిత్తము సెప్టెంబరు 1వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

ఫిర్యాది తరపున ఫస్ట్ క్లాస్ ప్లీడరు జమ్మలమడుక భాస్కర రామమూర్తి బి. ఏ. ఎల్. టి. గారును రెండవ ముద్దాయి తరపున హైకోర్టుకిలగు దివాన్ బహదూరు దురుశేటి శేష గిరిరావు పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్ గారును కాకినాడ వకట ఆగు దామోదర కృష్ణమూర్తి నాయుడు బి. ఏ. బి. ఎల్ గారును ఉన్నారు.

కాకినాడ మ్యూనిసిపల్

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఒకటి రెండు వార్డుల రేట్ పేయర్ల సంఘము నిబంధనలు

కాకినాడ, ఆగస్టు 17:—నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు కాకినాడ 1, 2 వార్డుల రేట్ పేయర్ల సంఘము రామారావుపేట మ్యూనిసిపల్ స్కూలులో సమావేశమయ్యెను. సంఘాధ్యక్షుడైన మ-రా-శ్రీ మనగల్ల శ్రీనివాసరావు పంతులుగారి ప్రధాననాధిపతిగనుండిరి. సుమారు 40 మంది సభ్యులువచ్చిరి. కొంతఱు ప్రేక్షకులుగూడ గలరు. 9 వ తేదీని యాసంఘ నిబంధనలు తయారుచేయవలసిన దని తాత్కాలిక కార్యనిర్వాహక వర్గమువారిని కోరియుండుటచేత వారు తయారుచేసిన చిత్తునిబంధనలను నిన్నటి సాధారణసభ యెదుటపెట్టిరి. ఉద్దేశము, సభ్యత్వ-ముఖ్యముగ నిమిషములగురించి కొంత చర్చజరిగినది. నిబంధనలు సాధారణసభవారి యామోదము నడచెను.

సంఘాధ్యక్షులు

సుసగ్ల శ్రీనివాసరావుపంతులు బి. ఏ. గారిని సంఘాధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనడమైనది.

గాడిచెల్ల సూర్యనారాయణగారిని పున్నమరాజు వెంకట్రాయుడుగారిని కార్యదర్శులుగా నెన్నుకొనడమైనది.

కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులు

ఒకటవ వార్డునకు 6 గురను రెండవవార్డులకు 4 గురను సభ్యులనుగా నెన్నుకొనుటకు తీర్మానించడమైనది.

ఒకటవవార్డునకు జమ్మలమడుక సుబ్రహ్మణ్యం, నరసింహ గవరాజు, కవులూరి నరసింహారావు పంతులు, బుడవరపు వెంకటరాజు, భీమిపాటి రామలింగశర్మ, రాళ్లబండి వెంకటరత్న ముగార్లను, రెండవ వార్డునకు చల్లపల్లి సంగమేశ్వరరావు, కాళూరి రామచంద్ర సత్యనారాయణరావు, సత్తిరాజు లక్ష్మీ నారాయణరావు, వడ్లమూని వెంకటరమణయ్యగార్లను కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులనుగా నెన్నుకొనడమైనది.

సంఘాధ్యక్షునికిని, పాఠశాలను సభ్యులనుకొనుట కెరువుగా నిచ్చిన మ్యూనిసిపల్ చైర్మనునకును వందనము లర్పించబడి సభ రాత్రి 8 గంటలకు ముగింపబడెను.

ఇతరవివరములు

తాత్కాలిక కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు గత సాధారణసభలో చేయబడిన తీర్మానము ప్రకారము సంఘాధ్యక్షమును నిర్ణయించిరి. 2 వ నిబంధనగా నుదహరింపబడిన సవరణను కొల మర్చి చివరఘటనలను గూడ పరిశీలించిరి. రాళ్లబండి వెంకటరత్నముగారు ఆమోదించిరి. తీర్మానము నుపపాదించిన కార్యదర్శి తనతీర్మానములో రోడ్లదీపములు పారిశుధ్యము వగైరా పనులని యున్నది గనుక తీర్మానమునకును సవరణకును భేదమేమియు లేదని చెప్పిరి.

సవరణ నుపపాదించినవారు ఏనో కొన్ని పనులు వక్కాణించి చెప్పుటవలన "వగైరా" అని చెప్పుటవలన ఆచెప్పుడిన వానికి సంబంధమైన విషయములే వచ్చునుగాని తదితరములు రాజులవని చెప్పిరి. మరియు, ఆ వ స ర మై న యె డల యీ సంఘము వారు మ్యూనిసిపల్ ఎలెక్షన్ కు అభ్యర్థులను పంపించవచ్చునని చెప్పిరి.

అంతలో అధ్యక్షుడు లేచి, ఎలెక్షన్ విషయము గత సభలో జేపిపిపుడు అభ్యర్థులను యాసంఘమువారు పెట్టెయెడల అవి యొక ఉద్దేశమైనయెడల కొంతఱు యిందులో సభ్యులుగ నుండజాలవని చెప్పిననియు, అందరు ఉండి సంఘమునందు శ్రద్ధవహించి అభ్యర్థి చేసేటట్లు చూచుకొనవలెననియు, వెనుకఘటనాధారపు పంతులుగారుండినపుడు సంఘము సభ్యుల శ్రద్ధలేక రెండుమాడు సమావేశములతో నంతరించెననియు, ఆందుచేత చాలమంది కిష్టములేని ఉద్దేశమును తెచ్చిపెట్టి సభ్యులను గానీ యకుండ చేయుటవలన సంఘమభ్యర్థికారణమనియు, సంఘము బాగా బలపడినతీర్వాత అప్పుడవసరమైనయెడల యిట్టి ప్రశ్నలను తెచ్చి ఉద్దేశమును స్పష్టీరించవచ్చుననియు, సంఘములో చాలమంది రేటుపేయర్లు చేరినతీర్వాత అధికసంఖ్యాకులు రాబోవు మ్యూనిసిపల్ ఎలెక్షన్ కు అభ్యర్థులను పంపించవలెనని కోరుచు తీర్మానించినయెడల అప్పుడీ విషయము నాలోచింపవచ్చుననియు, అంతవరకు నీ సమస్యను కైకి చేయడం నిలుపుచేయవలెననియు, గవర్న మెంటు ఉద్యోగము గూడ యిందు సభ్యులైయున్నారనియు, వారిసంఘములో చేరినప్పుడు యీ సంఘము రాజకీయమునందును ఎలెక్షన్ కు అభ్యర్థులను పంపించు

చూచుచున్న యీ సంఘము కోర్టును కలగజేసికొనడమును ద్వేషించుచున్నదియు, సంఘము ప్రారంభములో సాధ్యమైనంతవరకును వివాదాంశములు రాకుండు జేసి, సంఘమునకు బలము వచ్చినతీర్వాత అట్టివిషయములను చర్చింపవచ్చుననియు అభ్యర్థుడు నుడివి రఘుపతిరావుగారిని మాట్లాడవలసిన దనిరి.

రఘుపతిరావుగారు మాట్లాడుటలో నిట్లుచెప్పిరి. మొదటి వార్డునకు 202 ను రెండవవార్డునకు 174 గురను మొత్తం 400 రేట్ పేయర్లనంక నున్నారు. ఏ 20 మందియో గవర్న మెంటు ఉద్యోగు లిందుకలరని బయటనున్న 400 మంది నోట్లు మూసివైచి రాజకీయములోను ఎలెక్షన్ లలోను పాల్గొనకుండుట భాష్యమని అనుట బాగుగలేదు. రేట్ పేయర్లందర సంగతిని చూచి మనయొక్క బాధ్యతను గుర్తించవలయున్నది. కొలది మందికోసము యీ సంఘ మేర్పరచియుండలేదు. ఇక్కడ రోడ్లు వేయించాలెను, దీపము పెట్టించవలెను, అనుబంధ రాజకీయములేదు. ఇట్టి సదుపాయములను చేయించుకొనుటకు అందరకు సమ్మతమైన నొక ప్రతినిధిని ఎలెక్షన్ కు పంపించుటలో రాజకీయమేమియు లేదు. ఎలెక్షన్ లలో పాల్గొనుటవలన రాజకీయము కాదు. అంతమాత్రముతో ఉద్యోగాలు పోతాయేమో అంటే ఉద్యోగస్థులు మ్యూనిసిపల్ వ్యవహారములను చూచుకొను సంఘములోనే ఉండలేరు కాబట్టి అట్టి భయముండువడదు. నేనై నప్పటికిని యీ సంఘములో నీవో రాజకీయవిషయములను పెట్టనలసినదిగా నా ఉద్దేశము కాదు. విారు పెట్టుకొనే ఉద్దేశము క్లుప్తపరచి సంకుచితదృష్టిలో నుచుకొనవచ్చునా అభిప్రాయము. నేనుపెట్టిన సవరణలో విశాలదృష్టినుంచుకోమని యున్నది. ప్రజాబాహుళ్యమునకు కాలసేన సదుపాయము లన్నివిషయములలోను మనకు చర్యతీసికొనుట. ఈ విశాలమైన దృష్టి నుంచుకొనవలెను. ఇచ్చో ఒక వ్యక్తులను ఉద్దేశమునందు పెట్టుకొని చేయబడిన తీర్మానము కాదు. ఫలాని వారిని ఎన్నికల కర్తృత్వముగా పెట్టవలసినది యిందేమిలేదు. లేనిపోని కంగారు పడవద్దని నా అభిప్రాయము.

సవరణ తీర్మానముకు వోటుకు పెట్టగా 19 గురు అను హులురు, 16 గురు ప్రతిహతులురు. సవరణ అంగీకరింపబడెను. అసలు తీర్మానము పోయెను.

సభ్యుల

సాలూగడపాహాలు సాలూనందు 1, 2 వార్డులలో వోట్లగ్రామందు అగ్రముగ యను ఇతర వార్డులలో సవరణ అర్హత గల్గియుండి 1, 2 వార్డులలో నివాసము కలవారును యీ సంఘమునందు సభ్యులు కలరని తాత్కాలిక కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి తీర్మానము. కడపటి క్లాసు తీసివేయ వలసినదని కాళూరి రామచంద్ర సత్యనారాయణరావుగారి సవరణ. బి. వి. సుబ్బారావుగారు రామోదించిరి.

మొనాటి వడలిన్ శ్రీపురపు లందరను సభ్యులుగా నుండవచ్చునను గతసభలో నంగీకరింపబడిన తీర్మానమును యాచిగిరి వెంకటరమణగారు వరియొక సవరణను పెట్టిరి.

రాచర్ల నరసింహారావుగారు వోటులేని అభిమానులు గూడ సభ్యులుగా నుండురని వరియొక సవరణను పెట్టిరి. పురం వెంకటనారాయణగారు రామోదించిరి.

ఒకటి రెండు వార్డులలోని రేట్ పేయర్లు మెంబర్లు గాను 1, 2 వార్డులలో నివసించిన రెడిటరులు అభిమానులుగాను, ఉండవలెనని పురిపాక నరసింగరావు పంతులుగారు సవరణను పెట్టిరి. పురం వెంకటనారాయణగారు రామోదించిరి. (వీరు వెనుకటి సవరణ కామోదమును వదులుకొనుటచేత దానిని మరియొకరు ఆమోదించినట్లు చేరువేయబడెను).

కాళూరి రామచంద్ర సత్యనారాయణరావుగారు తమ యభిప్రాయమును చెప్పినతీర్వాత రాళ్లబండి వెంకటరత్నం గారు పోయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరును బయటేరదీసిరి. ఒకతీర్మానము అంగీకృతమైన తీర్వాత మాడు నెలవరకు దానిని అమలులో నుంచవలెనని సామాన్యమైన ఆచారము కలదు కావున గతసభలో నంగీకృతమైన తీర్మానములు ఇప్పుడు కూర్చుట్టకు పిలువనా అని ప్రశ్న వేసిరి.

ఇంతచర్చ యొనపింప యిప్పుడీ ప్రశ్న మీ తీసికొని రాబడవలెను? మొట్టమొదటనే దీనిని చెప్పియుండిన, దానిని నిర్ధారణ చేసియుండును. కావున నింతవరకు జరిగినది సరియ. నియే చెప్పవచ్చు వోటునకు పెట్టుచున్నానని అభ్యర్థుడు నుడివి తుదిసవరణపై సమ్మతుల దీసికొనెను. 32 అనుకూలముగ చేతుల నెత్తిరి. వ్యతిరేకముగ చేతులెత్తబడలేదు. కావున పురిపాక నరసింగరావుగారి సవరణ అంగీకరింపబడెను. తక్కిన విషయము పోయినవి.

బంధరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

మ్యునిసిపలు ఎన్నికలు

ప్రజాసంఘప్రబోధము - వైశ్యులసభ

ఆగస్టు 20: ఇప్పుడు మ్యునిసిపలసభలో ఖాళీ అయిన 8 స్థానములకు నిలిచిన అభ్యర్థుల అభ్యర్థి పత్రముల చెయ్యగలుగు గారు 18 వ తేదీన పరిశీలించి అంజలిపేర్లను ఖాయపరచిరి. దిన వహి హనుమంతరావుగారు బెజవాడలో కవునిలరుగా ఉండి యున్నారగాన ఇ చట అభ్యర్థిగా నిలుచుటకు వీలు లేదని ఒకటిటరు ఆక్షేపణపిటిపక్ష పెట్టెను. చెయ్యగలుగు గారు విచారించి అభ్యర్థిగా ఉండవచ్చునని తీర్పుచెప్పిరి. ఇతర ఆక్షేపణలు ముఖ్యమైనవి గావు.

అనావాస్య వైశ్యులకు నెలపుదినమునకు వారిసంఘము సకు సంబంధించిన వ్యవహారముల చూచుకొనుటకు వారి సమాజ మేందు సమావేశమయ్యెదరు. ఈసందర్భమున ప్రజాసంఘసభ్యులు కొందరును అభ్యర్థులు కొందరును మ్యునిసిపలు ఎన్నికలను గూర్చి ప్రబోధముచేయుటకు వెళ్లి యుండిరి. తత్ఫలితము శ్రీ కా శేషయ్య రజిరిగిరిపతిగారు అగ్రాసాధిపతిగానుండిరి. ప్రధమము న పదియవవార్డు అభ్యర్థిగానున్న పోతరాజు హనుమంతరావు గారు మ్యునిసిపలు వ్యవహారములయొడ ప్రజలు ఉత్సాహముతో నుండుటచే మ్యునిసిపలుపరివాలన సరిగాజరుగుటలేదనియు మ్యునిసిపాలిటికి రెండవతర ఆదాయము వచ్చుచున్నను ప్రజల ఖాళ్యము మాత్ర మభివృద్ధి చెందలే దనియు, ప్రజలకు బాధ్యత వహించినవారు కొంతమంది సభ్యులుగా చేరినగాని ప్రజాపక్ష మున పారాధుటకు వీలుండదనియు, ఎవరంటేల వారు ప్రత్యేక ముగా ఓట్లును సంపాదించుకొని, కవునిల్లోనికి వెళ్లినవారు ఎవ రికి బాధ్యులుగా ఉండక ఇష్టము వచ్చినట్లు ప్రవర్తించెద రని యు, వారిని ఓట్లు ఆక్షేపించుటకుమాడ తగినఅవకాశము ఉండ దనియు, ఇప్పుడు ప్రజాసంఘ అభ్యర్థులు ప్రజాసంఘనియమ ములకు లోబడి ఒక ప్రత్యేకకార్యక్రమముతో కృషి నల్పు చున్నారగాన వారికి ఓట్లనిచ్చి సభ్యులుగా చేసిన వారు ప్రజల పక్షమున పనిచేయగలరనియు లేనిచో వారిని ఆక్షేపించు టకుతర్వాత అవకాశముండగలదనియు కావునప్రజాసంఘఅభ్యర్థు లకు ఓట్ల నిర్వహణపడిన కొరకు వారి ఉపన్యాసము ముగిచిరి.

పిమ్మట ప్రజాసంఘ కార్యదర్శులలో డాక్టర్ శ్రీ వి. వి. కె. సుబ్రహ్మణ్యుగారు ప్రజాసంఘము జాతి మత కలభేదముల పాటింపక సర్వస్థములవారి యొక్కయు, దేశ ము యొక్కయు క్రేయమునకు వాటుపడుట ప్రధానోద్దేశము గా గలదనియు, సంఘమును స్థాపించునపుడు అన్ని వర్ణములవారిని పాస్టి ల వారిని సభ్యులుగా చేర వలసివచ్చునని కోరితిమనియు, తదాది పట్టణము నకు, మనరాజధానికి చేరమునకు సంబంధించినసభ్యు జరిపిరని యు ప్రజాసంఘ నృతాంతమును తెలియజేసిరి.

ఇంతలో సభలో అభ్యర్థులలో ఒకరుదత్త అంజరు బ్రహ్మణులే. తమవైశ్యు లొకరులేరను ఆక్షేపణవచ్చెను.

పిమ్మట తొమ్మిదవవార్డుకు అభ్యర్థిగా ఉన్న అన్వా కృష్ణమూర్తిగారు, మ్యునిసిపలసభ్యత్వము వాంఛించినాని, దాని వల్ల గొప్పలాభముగాని గౌరవముగాని కలుగునను ఉద్దేశముతో తాము అభ్యర్థులుగా నిలువబడుటలేదనియు, మ్యునిసిపలు పరి పాలన చాల అసంపూర్ణిగా నున్నదని ప్రతిపాదించి నమ్రుటచే దానిని సంస్కరించి ప్రజాసౌఖ్యము పెంపొందించుటకు వెళ్లు చుంటిమనియు, పరిపాలన దక్కగా నున్నంతకాలము ఎవరు స భ్యులుగా నున్నను ఒక్కటే యనియు, తమకంటే అర్హులును, ప్రజాపక్షపాతులును నయినవారు మరియొకరు నుండునప్పు యో తాము ఎన్నుకొనబడినప్పటికి సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చెదమని చెప్పిరి. కావున ఒక బ్రాహ్మణులుగాని వైశ్యులుగా ని, ఈద్రులుగాని ఉండవలెనను నియమము ప్రజాసంఘమునకు లేదనియు తగినవా రైనచో ఎవరైనను సరే అభ్యర్థులుగా పెట్టుదరనియు, ఇప్పుడు యేర్పాటు కాబడిన అభ్యర్థులను ప్రజాసంఘసభ్యులనుండియే యేర్పాటుచేసి నారనియు ఇకముం దు తామెందలు ప్రజాసంఘములో సభ్యులుగా జేరి కార్యక్రమ మును నడిపింప చాల కంతోమను నుండుననియు చెప్పిరి.

పిమ్మట శ్రీపాలశ్రీ అంజనేయలుగారు ఇప్పుడు సభ్యులుగా ఉన్నవారిలో చాలమంది మిక్కిలి అసంపూర్ణిగా ప్రవర్తించుచున్నారనియు, మితిమీరుకు వచ్చి అధికారులు చెప్పిన దానికే లోబడుచు చేయుచుందురనియు, కోర్టులను వారముకు వగైరాల లేని కారణమున ముగగుకాలాచలంబ్ర ప్రహించు చున్నారనియు, ఇందుకు అధికారులు ఉత్తేజ సభ్యుల నిర్లక్ష్య

ము కారణమనియు కావున క్రొత్త సభ్యులను కవునిల్లోనికి పంపుట అవసరమనియు చెప్పిరి.

తర్వాత పాలకు శ్రీ శేషవతారంగారు ప్రజాసంఘము వారు ప్రజలకు నోటిను ఇచ్చియుండలేదనియు, ప్రజాసంఘ అభ్యర్థులలో ను లక్ష్యములు ఎవరు లేరనియు ప్రజాసంఘమును గూర్చి అందరికి యోచనయు ఆక్షేపించిరి. అందుకు జవాబు గా సుబ్రహ్మణ్యుగారు గత ఎన్నికలలో ఉదయగిరి గోపాల రత్నము గారిని ప్రజాసంఘముపక్షమున నిలిపిరి మనియు వారు గెలుపొందరనియు, కాపససభకు మోలే గంగరాజు బో. వా రాయణస్వామి నాయుడుగార్లు ఓటిచ్చుటకు తీర్మానించి ప్ర బోధము గావించిననియు చెప్పిరి.

వారి తర్వాత శ్రీ. యస్. పూర్ణచంద్రారావుగారు రను యొక వైశ్యులయవకులు ప్రజాసంఘమువారు ఇదివరలో సభ్యులను జేర్చుటకుజేసిన ప్రయత్నములను, గతపర్యాయము ఎన్నికలకు నిలువబడినదిగా కాశేపలి బాలేందు శేఖరుడు గారిని గిరిపతిగా రిని, తనను కార్యదర్శులు ఇంటింటికి వచ్చి అడిగిన విషయము న్ను చివరకు గోపాలరత్నము గారిని ఎన్నుకొనుటను గూర్చియు చెప్పుచు ప్రజాసంఘమువారిని, అందరికి తెలియజేయలేదనిగాని ఒక్కబ్రాహ్మణులే చేయుచున్నారనిగాని ఆక్షేపించుటకు యే మాత్రము అవకాశము లేదని నొక్క వక్కాణించిరి. మరియు ప్రజాసంఘసభ్యత్వము అన్నివర్ణములవారు పొందుటకు వీలుగా ఉన్నదిగా ఇప్పుడైనను అందు సభ్యులుగా చేరి దానిరూట్లు వగైరాలను అవరమైనచో మార్చవచ్చు ననియు చెప్పిరి. అదియుగాక అభ్యర్థులు ప్రత్యేకముగా నిలువబడినదానికంటే ఒకసంఘము పక్షమున నిలువబడినచో ఎక్కువగౌరవము పలుకు బడి యుండుననియు, అట్టివాడు ఎప్పుడు సంఘమునకు బాధ్యు డుగా ఉండి మ్యునిసిపలు వ్యవహారములను సంఘమునకు తెలియ జేయుచుండుననియు, సంఘముద్వారా ప్రజలు చెలిసికొనుటకు వీలుగా ఉండు ననియు, ప్రజల కష్టముల సహితము సంఘము ద్వారా తెలియబరచుకొనుటకు వీలుగా ఉండుననియు చెప్పిరి.

పిమ్మట అభ్యర్థులు ప్రజాసంఘమువారియొక్క సంతక మును, కృషిని ప్రశంసించుచు ఉపన్యసించిరి. అభ్యర్థులకు వందనములతో సభ ముగింపబడెను.

మ్యునిసిపలు ఎన్నికలు

మద్దుల రామానుజరావుగారు పదియవవార్డుకు సభ్యు లుగా ఉండిరి. ఈ నూతన ఎన్నికలలో తమవార్డును కొమ్మూ రెడ్డి పట్టాభిరామయ్యచౌదరిగారికి వదలిపెట్టి వాడేవల్లి సుబ్బా రావుగారు పనిపొవుటచే ఖాళీ అయిన 8 వార్డుల అభ్యర్థిగా నిలువబడిరి. రామానుజరావుగారి సభ్యత్వము 31 వ అక్టోబరుతో ఆగిపోను. వాడేవల్లి సుబ్బారావుగారు గతనెలలో చని పోవుటచే అప్పటినుండి ఆధానము ఖాళీగాఉన్నది. రామానుజ రావుగారు ఎన్నుకొనబడిన 31 వ అక్టోబరువరకు పదియవ వార్డుకు 8 వార్డులకుండ ప్రతినిధులుగా ఉండుట లేటప్పించును. కావున వారి అభ్యర్థిత్వమును రద్దుపరచి ఎన్నికలు జరిపించు వలసినదిగా ఒకపిటిపక్ష కోర్టులో దాఖలయినటుల తెలియు చున్నది.

గిలకలదిండి సభ

నిన్నటిదినము బంధులతో గిలకలదిండిలో ఎన్నికల సం దర్శమున సభజరుపబడితి. ఈవార్డుకు మ్యునిసిపాలిటిలో జప్టివపక్షమునకు పట్టుకొమ్మగ నుండిన అడవ సుబ్బారావునా యుడుగారు సభ్యుడుగా నున్నారు. ఇప్పుడు వారితో ప్రజా సంఘ అభ్యర్థి యైన దైతా శ్రీరాములుగారు పోటీచేయుచు న్నారు. అచటి ప్రజలస్థితి చాలదుర్భరముగానున్నదనుటకు సందే హములేదు. పట్టణమునకు చాలదూరముగానుండుటచే సాధారణముగా ఆవాద్యులయమై అశ్రద్ధచేయుట లేటప్పించుచున్నది. ఆము సభలో శ్రీ. వి. వి. కె. సుబ్రహ్మణ్యుగారు, పెను వర లక్ష్మీపతిశాస్త్రిగారు, దినవహి హనుమంతరావుగారు మొదలైనవారు ఉపన్యసించిరి.

రత్నపురుష లేహ్యం

శుక్లసప్తమము పోగొట్టి బలముగలుగజేయు అద్భుతలే హ్యం. ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లసప్తమైనను పారదోలు నని అనేకులు కొనియాడినారు. మేహమనల్ల వచ్చినదన, సామ్రాజ్యములుమాడా తగును. దక్షిణ 3-4-0.

(క్రవ్యాధి) 1963

అజీర్ణమునాగొట్టి అన్నపరమపట్టు చేయుటయే గాక సంజితరగ్ని కలుగజేయును. తులం 1 కి ద్వి 1-0-0. పట్టాభిరామ వైద్యశాల గోవాటిల్ల (రాయవరం)

చెన్నపురి బహిరుధరలు

1925-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 24-వ తేదీ సోమవారము

1. ధాన్యములు

దనియాల బా 1-కి ర. 80 0 0 మొదలు 42 0 0 ఎలకు		
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు	వరకు
కుసుమ తెనాలివి	ప 48 గలవి రు 14 0 0	15 0 0
నెల్లూరివి	డిటా	15 8 0 16 0 0
డిల్లి	డిటా	16 0 0 17 0 0
రగులు రా. 164 బస్తా 1-కి		8 12 0 9 0 0
నావ్యలు		20 0 0 24 0 0

2. పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205		12 8 0 18 8 0
సెనగలు	డిటా	11 12 0 12 0 0
పెసలు	డిటా	13 8 0 14 8 0
మినుములు	డిటా	15 4 0 16 8 0
ఉలవలు	ర 164	8 8 0 9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి		154 0 0 155 0 0
నెయ్యి మ 1-కి		14 0 0 25 0 0
కొండాపురంపేరు సెనగపప్పుబా1కి		61 0 0 68 0 0
ఇతరప్రదేశము		56 0 0 59 0 0
పేరు సెనగనూనెగానుగ బా1-కి రు 188 మి.కొ.నూనె 180 0 0		
అముదము బా 1-కి		120 0 0 122 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి		100 0 0
కురపసుపు		45 0 0 50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా1కి		100 0 0 110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముఖగు 1-కి రు 45,50		
కాశిపా సిపాయకట్టు		50,55
బెల్లము బా 1-కి		40 0 0 55 8 0
చింతపండు బా 1-కి		50 0 0 77 0 0

5. ఇనుము

పట్టరకం బా 1-కి		29 0 0 88 0 0
చదరం		80 0 0 84 0 0
రవుండు		85 0 0 50 0 0

6. లోహములు

వెండి 100 తులంకు		71 0 0 74 0 0
బంగారము, తులము 1-కి		214 0 21 8 0
సవరము 1-కి		18 7 6
ఉత్తడి బా 1-కి		265 0 0 267 0 0
రాగి డిటా		284 0 0 286 0 0
అస్కాచక్రెర 226 పా1 గలవి		80 14 0 81 2 0

7. దూది

బోండానెట్టుబారు 1-కి		రు 800 0 0
పల్నాడు దూది		215 0 0

8. నూలు

కోయిలపట్టి నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి		7 0 0
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి		4 12 0
పుట్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి		7 4 0
మాళయేనుగ నెం 20		9 8 0
వడ్డాకో నెం 24 1/2		9 12 0
14 1/2 క్విలక్ పట్టి		7 8 0
నెం 20 బెన్ని సింహం యాపె		9 4 0
నెం 22		9 12 0
నెం 12 1/2 బెన్ని సర్పము		8 0 0
నెం 14 1/2		8 4 0
నెం 12 1/2 అల్లెన్ను		7 2 0
నెం 12 1/2 కొయిలపట్టి		7 8 0
నెం 22 1/2 గంపి		9 8 0
నెం 14 1/2 బ్రాహ్మణులు		7 4 0

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిగారి శ్రీ ఫలామృత తైలము మొదలగు చిలవద్రులును, తలనొప్పుల నున్నను, 6 బొంతుల సీసా వెల రు 1-4-0 2132 ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

లోకామయహరకస్తూరిమాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

మహాబాగా 25 సెల్లల నుండి నేను లోకనేవ చేయుచుండునంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సెల్లరము లక్షలకొలది వుంటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆవరించుచున్నాను. ఇండియావారమాత్రమే గాక బర్మా, సిలోన్, మలయానేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందరూ నన్ను ఆవరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి సప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వాం, ముసలివారు, వారు పీరనసేల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తశత్రుములు, సకలజ్వరములు, మాంద్యము, శీతవాతము, ప్రక్కలయిడ్చు, ఆకలిలేకుండుట, వలబువము, తీర్చించినభేదములు, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు (శ్వాసకాసము, పళ్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇకొల్టాయెంజా, ప్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపానపత్రికలో నున్న ప్రకారము నాడిన తప్పక గుణముగను. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేనకువేలు గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలుగల బుడి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్ల వెల పోస్టుఖర్చుతో రు. 1-8-0. 12 బుడ్లు రు. 2-18-0 25 బుడ్లు రు. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దిశవలిసానునకు వ్రాయుడు.
ఆయుర్వేదవైద్య పాఠ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మీయొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో గూడ ప్రస్తుతశాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషింపవలెను.

కామినియా నూనె

(రిజిస్టరు)
కామినియా నూనె ప్రసిద్ధికెక్కిన వస్తువులచే శాస్త్రీయముగా తయారుచేయబడినది. ఇది శిరోజములు పెంచుటకు గాను మంచినస్తువు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదళ్లకు కావలసిన సహాయమును చేయుచు పోషించుచుండును. దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదివరలో రాశిపోవునన్న వెంట్రుకలను రాశిపోకుండ కాపాడును, చుండు మొదలగు దానిని తలలో కలుగ నియ్యకుండ కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టువలె, మృదువుగాను, అందముగాను పెంచును. అంతిమే గాక ఇది చర్మమును శుభ్రముగా నుంచి మెదడునకు చల్లదనమును కల్గించి నుఖము నిచ్చును. ఇన్ని మంచిగుణములు కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు రోజునాదము. దానియొక్క ఆధిక్యమునకుగాను, చెన్నపురి ప్రదర్శనములోను, డిస్కామా ఆఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను, అలహాబాదు ప్రదర్శనములోను బంగారు పతకములను బహు

తిగా నొసంగిరి. ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0. ఖర్చులు 0-6-0 ఎక్స్ట్రా. 3 బుడ్లు ధర 2-10-0. ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ట్రా.
పై కామినియా నూనె ప్రతిన ర్తకునివద్దను, పట్టణములయందును, పల్లెలలోను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోల్ యెజెంట్లు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ 155 జుమ్మామసీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

ఆటోదిల్ బహారు అత్తరు. లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది. ఇది సువాసనద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను గూడ ఉపయోగపడును. కొన్నిచుక్కలను మీ చేతి కుమారులమీద చల్లనయెడల కమనీయుమైన సువాసన అన్నిదిశలను వ్యాపించును. ఇది దీనియొక్క ఆధిక్యమునకు కలకతా ప్రదర్శనములో బంగారుపతకమును బహుసేను.
1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 2-0-0 | 1 గ్రాం బుడ్డి ధర రు 0-12-0
1/4 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 1-4-0 | వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-6-0
సోల్ ఎజెంట్లు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, 155 జుమ్మామసీదు, బొంబాయి.

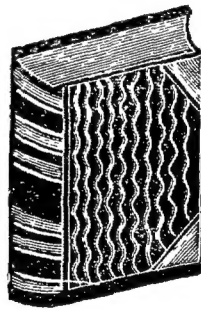
అందరితోను శాంతముగా నుండిన మీరు తప్పక నిమగ్నముగా నుండెదరు

అయితే నిమగ్నమైనవనస్సు లేనప్పుడు శాంతముగా నుండుట అసాధ్యము. కలతలుగల మనస్సు ఉండిన స్వేచ్ఛకూడ నుండదు. శాంతమైన మనస్సు గలిగియుండుటకు సుప్రసిద్ధమైన ఆతంక నిగ్రహపాఠ్యము వాడుడు. అది తప్పక గుణమిస్తు. ఇంతేగాక సరసులబలహీనత, మెదడు అలసిపోవుట, ఆశీర్వాదము మొదలగువ్యాధులు కూడ గుణముగను. 32 మాత్రలు గల బుడ్డి ధర రు 1 మాత్రమే. పూర్తివివరములు గల మాక్యాటలనునకై వ్రాయుడు. 219

ఆతంక నిగ్రహ పాఠ్యసి 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

చదువ చదువ సంతోషించెదరు ! నీకు కావలసినదియు, నీవు చూడాలసినదియు చాలరోజులు వెదికిన శాస్త్రమిదియే.

శరీరమర్త శాస్త్రము

ఆంగ్లభాషలో ఇట్టిపూర్తిరహస్య శాస్త్రము ఇదివరకు యెవరివల్లనూ బహిరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో స్త్రీ పురుష లక్షణములును వారియొక్క అపయరము విలక్షణములు శృంగార రహస్యములును, మొగ ఆడ అను శిశు ఉత్పత్తి వివరములును, పూర్వము విహబుధులు వర్తముగా వ్రాసిపెట్టినపుస్తకమును చక్కగా 64 వివిధ చిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము. ధర రూ. 1-0-0 వి. పి. చార్జి 7 అణాలు. ఎం. పి. సరస్వతి అండు తంపెని, నెం. 9, ఆరుముగంపిడి, మదరాసు.

యునానీ శరీరారోగ్యసంజీవి

సర్వకాలములందు ఉపయోగింపదగిన లేహ్యము ఇది రక్తమును శుద్ధిపరచును. శ్రోతరక్తమును పుట్టించి మనోయుల్లాసము గలిగించును. దానిచేతనే ఆకలిపుట్టించి కాయసిద్ధి చేయును. ఆశీర్వాదకర్మకర్మలను, సర్వమేహములను, సెగ, సవాయి దుర్గుణములు, రసపట్టు, పీర్వస్థమువలన కలుగు సర్వవ్యాధులను, తుయ, శ్వాస, క్షేమ్య రోగములను, పదివిధముల మూలకంకలు నశింపజేయును. కులాసాగా కాలవిరోచనము చేయుచును. స్త్రీల శ్వేత రక్త కుసుములు ప్రవరరోగములనున్న సర్వబహిష్కరగృతలను అద్భుతముగా మారుచును. ఇది మెదడుననుసరించియుండు సర్వవ్యాధులను నివారణజేసి జ్ఞాపకశక్తిని సేత్రరోగములున్న బాగుజేయును. ఈలేహ్యము ఐనమాదికలతో తయారుచేయబడినది. ఇందులో రస విష గంధకాదులు వున్నట్లు యెవరైన రుజువుపరిచేయెడల రు 500 లు బహుమతి యివ్వబడును. అందరకు ఉపయోపడు నటుల తక్కువధరకు యిచ్చుచున్నాము. ఈలేహ్యము సేవించిన ప్రతివారును దీని గుణములు తెలిసికొనినపిమ్మట 24 తులముల బంగారము ఖరీదు చేయగల దని దృఢముగా నమ్మగలరు. ప్రతిబడిపిల్లలకు మిక్కిలి అవశ్యమైనదని నమ్మవలయును. ఇది వాడేట్లప్పుడు ఏవిధమైన పత్త్యములేదు. 24 తులముల లేహ్యము వెల ఖర్చులు సహా రు 2-8-0.
యం. అజీజుద్దీన్, పితాపురము, గోదావరిజిల్లా.